

• RÖPORTAJ • MAKALE • YAŞANANLAR • SÖYLEŞİ • MİZAH • ETKİNLİK • GEZİ • FOTOĞRAF • MEKTUP • TARİH • HABERLER •

Otizmin sesi

DENİZLİ DENTAŞ ÖZEL EĞİTİM 1.2. KADEME ve ÖZEL EĞİTİM İŞ UYGULAMA MERKEZİ
YILLIK EĞİTİM ve KÜLTÜR DERGİSİ / SAYI : 2 / 2017

*Sevgi, Sabır ve
Anlayış İstiyoruz...*

*Otizmin Tek Tedavisi
EĞİTİM*

*Türkiye'de
Her 68 çocuktan
biri Otizimli*

*2 Nisan
Dünya Otizm
Farkındalık
Günü*

DENTAŞ ÖZEL EĞİTİM 1.2. KADEME VE İŞ UYGULAMA MERKEZİ OKULU

Ey güzel insanlar!...

Benim adım Umut, Otizmin Sesiyim.

*Hayata gözlerimi açtığımda çok güzel bir aile bekliyordu beni. Annem ve babamın kucağında sevgiyle büyüyordum; etrafa gülücükler saçıyordum. Ta ki üç yaşına gelene kadar. Ailem gözlerinin içine bakamamamdan, oyunlara gösterdiğim ilgisizlikten benim farklı olduğumu düşünmeye başladılar. Oysa neyim farklıydı ki benim, ben de her çocuk gibiydim. Belki de hayatta en çok sevdikleri varlığa böylesi farklılığı yakıştıramıyorlardı. Evet diğer çocuklardan farklıydım. Benim farklılığım otizmdi. Otizm benim seçimim değildi. O yüzden ki sizde nedenler üzerine durmaktan vazgeçip, sonuçlar üzerine odaklanın. Oysa ben ceza olarak gönderilmemiştim ki ben sizin ödülünüzüm. Nice umutların toplamıyım. Otizmin sesi. Otizmlili veya değil her çocuğun içinde keşfedilmeyi bekleyen bir ışık vardır. Hadi elimden tutun, tutun ki o ışık kaynağı güneş gibi her yeri, dünyayı aydınlatsın. Benim umudum, ışığım, güneşim sizsiniz. Desteğiniz olmadan bağımsız bir hayat sürmem çok zor. Ama desteğiniz sayesinde otizme yenilmeyeceğim. Tüm çocukların, otizmin sesi olacağım. Hiçbir çocuk otizme yenik düşmesin, otizmden korkmasın. Yavaş yavaş da olsa öğreniyorum ve öğrenmeye de devam edeceğim. Yapamadıklarımı yerine yapabildiklerime odaklanın. İyiliği ve güzel günlere yüreğinizi açın. Çünkü benim adım Umut. İnsan umut olmayınca yaşayamaz. Haydi, hep birlikte **otizmin sesi, umudun sesi** olalım.*

Şöhret KAYAALP

“OTİZMİN SESİ”

DENİZLİ / SAYI:2 / YIL: 2017

**DENTAŞ ÖZEL EĞİTİM 1.2.
KADEME VE İŞ UYGULAMA
MERKEZİ OKULU**
Kültür ve Edebiyat Kulübü
Yayın Organıdır.

DERGİNİN SAHİBİ
DENTAŞ ÖZEL EĞİTİM
1.2. KADEME VE İŞ UYGULAMA
MERKEZİ OKULU
ADINA
OKUL MÜDÜRÜ
Mustafa SÖYLEMEZO

YAZI İNCELEME KURULU
Hüseyin ULUPINAR
Şöhret KAYAALP

DAĞITIM SORUMLUSU
Serhat KARADEDE
Akil SEVİMLİ
Fatih KARACA
Şahin ÖZŞAHİN

FOTOGRAF SORUMLUSU
Cihan ÇOBAN

REKLAM SORUMLULARI
ALİ GÜNTÜRK
Yüksel AĞAN
TALİP YAHŞİ

GRAFİK TASARIM
Ziya TURGUT

DİZGİ
Hüseyin ULUPINAR
İsmail BURUK

BASIM YERİ
BİLAL OFSET

YAZIŞMA ADRESİ
otizminsesi@gmail.com

Tel:(258) 377 82 23
Okul Aile Birliği Hesap İban No:
TR33 0001 0023 6276 1875 1450 01
Ziraat Bankası Bereketli Şubesi

Mektup	3
Otizmin Sesi” Ne Dair	5
Okulumuzu Tanıyalım	6
Biz Neler Yapıyoruz?	8
En Güzel Yatırım İnsana Yapılan Yatırımdır.	10
Eğitimde Hiçbir Fert Feda Edilemez	12
Otizmin Sesi	13
Eğitimin Bütünlüğü	14
Ben Otizimli Bir Çocuğum	15
Otizm Hakkında Merak Edilenler	16
Gıdalar Ve Beslenme Alışkanlıkları	18
Farklı	23
Otizmin Erken İşaretleri	24
Fatihler Nasıl Yetişir?	25
Kör Kuyulara Merdiven Uzatmak	26
Anne Baba Tutumları Ve Çocuklar Üzerindeki Etkileri	28
Haklarımı Biliyorum	32
Neden Evde Eğitim?	33
Karikatür	34
Her Şey Sevmekle Başlar	36
Farkında mıyız	38
Torunum Ve Ben	39
Müzik Ve Otizm Üzerine	41
Ben Sizim	43
18 Mart’ın Hayalet Avcısı Kader Gemisi Nusrat	44
27. Alayın Ölüm Yürüyüşü	45
Unutmayacağız 15 Temmuz Unutturmayacağız	46
Bu Vatan Kimin	48
Duyu Bütünleme Teorisi	50
Otizmle İlgili İzlenmesi Gereken Filmler	54
Bunları Da Okuyalım	55
Görsel Sanatlar Ve Otizm	56
Sessiz Çığlık	57
Bunları Biliyor Musunuz?	58
Otizmde Erken Tanı Ve Eğitimin Önemi	61
Şiir Köşesi(Yanımda Ol Melek)	62
Oduncu Kızının Hikayesi	63
Özay Gönüm’ü Tanıyalım	64
Bizden Haberler	67
Mizah	83
Sınıflardan Kareler	85
Yardımseverlerimiz	90

***** Dergimizde yayımlanan bütün yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

***** Bu dergi Şubat 2005 tarihli ve 2569 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan İlköğretim ve ortaöğretim kurumları sosyal etkinlikler yönetmeliğinin 24. Maddesine göre çıkarılmıştır.

Editörden

OTİZMİN SESİNE DAİR

“Nedir zaman, nedir; bir su mu, bir kuş mu?” demiş büyük üstat Tanpınar. Ne güzel söylemiş. Zaman, en iyi avcının bile tutamayacağı bir kuş misali uçup gidiyor. İlk sayımızda ne kadar mutlu olduysak, bugün de sizinle birlikte olmanın heyecanını ve mutluluğunu yaşıyoruz.

Ağaçların meyveye durduğu şu zamanlarda yetiştirdiğimiz fidanların boy attığını gözlemliyoruz. Ürününü toplamaya başladığı zaman, mutlu olur fidan yetiştiricileri. Mutluyuz işte! **“OTİZMİN SESİ”**ni dünyaya haykırdığımız için, öğrencilerimizin geliştiğini, hayatın bir parçası olduklarını gördüğümüz için.

Değerli okuyucularımız, bu dergiyi çıkarma kararı alırken; öğrencilerimizin ve ailelerinin sesini size ulaştıramadıktan ve onlara ışık olamadıktan sonra ne önemi kalıyor varlığımızın diye düşündük. Zira ne güzellikler vardır ki görülmeyişi; tanınmadığı sürece kıymetleri de bilinmez. İşte biz de el ve gönül birliğiyle, ikinci sayımız olan **“OTİZMİN SESİ”** ni çıkarırken, akıp giden zamandan bir şeyler kurtaralım istedik. Güzel hatırlanmak dileğiyle, bir ses, bir soluk da biz olalım dedik. Bu akıp giden zaman yolculuğunda düşünce ve hayal dünyasına bizim de bir katkımız olsun istedik. Varlığımızı duyuralım istiyoruz, haykıralım diyoruz dağların tepelerin ardından. Şairimiz Tevfik Fikret’ in de dediği gibi:

“Uğraş, didin, düşün, ara, koş, atıl, bağır;

“Durmak zamanı geçti, çalışmak zamanıdır!”

Evet, istikbalde de varlığımızı daha etkili duyurmak istiyorsak ki; ulusça en büyük idealimiz, o zaman durmamalı, uğraşmalı, umutlarımıza, hayallerimize doğru koşmalıyız.

Unutmamalıyız! Unutturmamalıyız! 15 Temmuz’u kana bulamak isteyen hainleri. Milletimize vatanımıza, bayrağımıza ve birliğimize kurşun sıkan canilere inat; **tek yürek, tek vatan, tek bayrak olmalıyız.** Demokrasiye karşı yapılan darbeye dik du-

ran, şahadet şerbetini içip, vatan aşkıyla kutsanmış yiğitler yetiştirmek için daha çok didinmeliyiz. Daha fedakâr olmalı, daha çok çalışmalıyız.

“OTİZMİN SESİ”

olabilmek için tek yürek olduk. Sizlere eğitim yuvarımız, yeni okulumuzu tanıtarak, alanında çalışan uzman öğretmenlerimizden güzel bilgiler aktarırken, aynı kaderi yaşayan velilerimizden mesajlar ve yaşam hikâyeleri, Merkezefendi İlçe Milli Eğitim Müdürü Adem KILINÇ’IN kaleme aldığı yazısı, Hayırsever İsmet ABALIOĞLU’nun yazısı, misafir kalemlerden makaleler, mizah, genel kültür bilgileri ve okulumuzdan haberler derledik. Yazarlarımızın dilleri döndükçe kalplerindeki sevgiyi, yüreklerindeki çırpınışları hissetmek ve hissettirmek istedik

“OTİZMİN SESİ” olmanın tüm kapıları açmak için ilk koşul olduğu düşüncesi ile bu konuda yapılan çalışmalar hepimize umut olacak.

Hepimizin sesi olmasını dilediğim dergimizin otizimli çocuklarımız gibi adım adım gelişmesi ve sonraki sayılarının Türkiye genelinde takip edilen, aranan bir yayın olması ümidiyle...

Tamamen gönüllü çalışmalar ile elinize ulaşan, dergimizin eksikleri, kusurları için affola

Emeği geçen herkese teşekkür eder, sağlıklı ve mutlu yarınlara dileriz. Saygılarımızla...

“Ulusları kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir.”

K. Atatürk

Hüseyin Ulupınar
Sınıf Öğretmeni

Okulumuzu Tanıyalım

Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi

1. 2. Kademe ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi

İsmail BURUK
Müdür Yardımcısı

Çamlık Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. ve 2. Kademe Müdürlüğü olarak, Çamlık Özel Eğitim Meslek Eğitim Merkezi binasının belli bir bölümünü kullanmakta iken Hayırsever Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş tarafından Bereketler mahallesindeki SGK binasının arkasına, 10.003 m² arsa üzerine, yaklaşık 4750 m² kapalı alanda 120 öğrenci kapasiteli olarak yapılan Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. 2. Kademe ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi binasına 24/11/2016' da taşınmış ve o günden bun yana yeni eğitim kurumumuzda eğitim öğretime devam etmektedir.

Kurumumuz Hayırsever Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş tarafından yaptırılmış olup, 24/08/2016'da Dentaş adına yüklenici firma Coza Yapı Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ile yapılan geçici kabul ile Denizli Vali-

liği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilmiştir. Kurumumuzun mimari, proje müellifi Cengiz BEKTAŞ'tır.

Kurumumuz Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. 2. Kademe ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezindeki 11 alandan oluşan bir yapıya sahip olup, hizmet alanları, personel durumu ve öğrenci sayısı aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Personel Sayısı

Müdür	1
Müdür Yardımcısı	2
Kadrolu Öğretmen	32
Görevlendirme Öğretmen	16
Ücretli Öğretmen	24
Kadrolu Hizmetli	2
Hizmet Satın Alımı İle Çalıştırılan Personel	2
Toplam	79

Binada Bulunan Alanlar

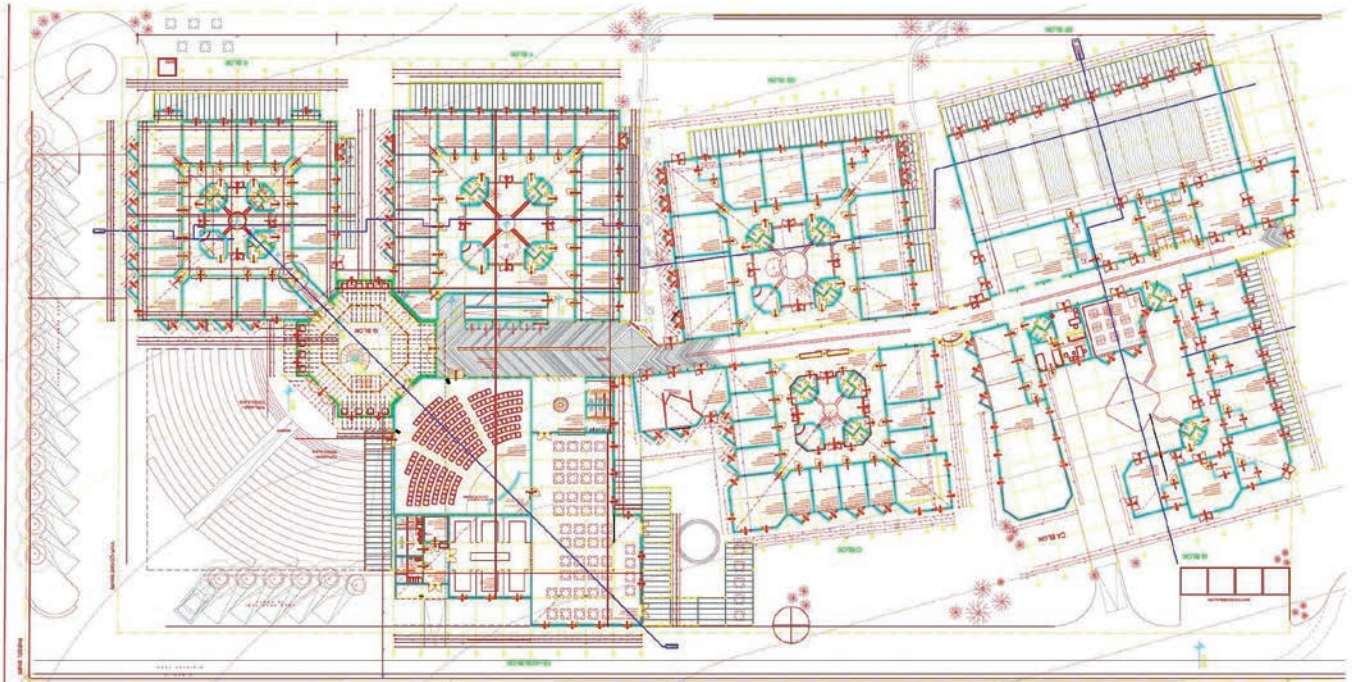
İdari Odalar (Müdür, Müdür Yardımcısı, Memur Odası, Arşiv)	5
Okul Aile Birliği	1
Toplantı Salonu (200 Kişilik)	1
Yemekhane (200 Kişilik)	1
Bireysel Eğitim Sınıfı	37
Grup Eğitim Sınıfı	9
Oyun Odası, Çocuk Bakım Odası, Uyku Odası	3
Aile Eğitim Odası	1
Öğretmenler Odası	2
Atölyeler	11
Ortak Bireysel Eğitim Odası	10
Materyal Odası	2
Karanlık Oda, Duyu Bütünleme Odası, Günlük Beceri Odası, Dil Terapi Odası	4
Drama Salonu/Çok Amaçlı Salon	1
Kütüphane, Revir, İş Atölyesi	8
Masa Tenisi Salonu, Jimnastik Salonu, Kondisyon Odası, Soyunma Odası, Depo	7
Elektrik Odası	1
Banyo	7
Tuvaletler	46

Okulu Oluşturan Alanların Durumu

K BLOK	GE BLOK ATÖLYELER	İDARİ KAT
Y BLOK ÜSTKAT	ÇA BLOK	YEMEKHANE
1. KADEME		
Y BLOK ALT KAT	İA BLOK 3.	KONFERANS SALONU
2. KADEME	KADEME İŞLİKLERİ	
O BLOK	HAVUZ	
3. KADEME		

Şube ve Öğrenci Sayısı

Sınıf	Şube Sayısı	Öğrenci Sayısı
Ana Sınıfı	1	1
I. Kademe	10	33
II. Kademe	13	47
III. Kademe	6	18
Toplam	30	99

BİZ NELER YAPIYORUZ?

Derste bağımsız yaşam becerilerinin kazanılmasına temel olabilecek beslenme, öz bakım ve günlük yaşam becerilerini içeren eğitim veriyoruz.

Çocuğa yaşamı boyunca kullanacağı okuma ve yazmanın temel becerilerini kazandıran eğitim veriyoruz.

Bireyin anlama ve anlatma gücünü geliştiren eğitim veriyoruz.

EN GÜZEL YATIRIM İNSANA YAPILAN YATIRIMDIR.

İsmet ABALIOĞLU

Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli okurlar,

Bizler, kalkınmanın sadece sanayileşmekten ibaret olmadığı gerçeği ile sosyal sorumluluk anlayışımız çerçevesinde, çocuklarımız için Cumhuriyet'in temel değerlerine, ulu önderimiz Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına bağlı, çağdaş eğitim imkânı sunacak okullar kurmanın yararına inanıyoruz. Çünkü en güzel yatırım insana yapılan yatırımdır. İnsana yapılan yatırımın en güzeli de onu eğitmektir.

Bu bağlamda 1985 yılında Dentaş Yönetim Kurulu olarak bir ilkokul yaptırılmasına karar verdik. Sevindik Mahallesinde kurulan Dentaş İlköğretim Okulu, bulunduğu yörede önemli bir ihtiyacı karşılıyor.

2015 yılında Dentaş Yönetim Kurulu olarak yeni bir okul daha yaptıрма kararı almış ve bunun şehrimiz sanayisi açısından bir mesleki ve teknik lise olmasında yarar görmüştük. Ancak bu kararımızdan haberdar olan otizimli çocukların anneleri, bu yatırımın evlatları için bir eğitim yuvası olarak yapılması konusunda bizi yönlendirdiler. Biz de araştırmalarımız sonucunda otizimli çocuklar okuluna ihtiyacın çok daha acil olduğunu gördük. Bu yavrularımızın, bir başka okulun koridorlarında oluşturulmaya çalışılmış ders-

liklerde son derece zor şartlarda okuduğunu, Denizli'de bu ihtiyaca cevap verecek bir okulun, bizim düşündüğümüz mesleki ve teknik liseden daha öncelikli olduğunu tespit ettik ve kararımızı bu yönde verdik.

Burada şunu da vurgulamalıyız ki; Denizli'mizin en önemli özelliklerinden biri de kadınlarımızın gerek eğitim, gerekse sosyal konulardaki duyarlılıklarıdır. Kurdukları veya görev aldıkları sivil toplum kuruluşlarında gösterdikleri çabalar sonucu şehrimize önemli katkılar sağlamışlar, birçok eğitim yuvası da kazandırmışlardır. Otizimli çocukların anneleri de hiçbir fedakarlıktan kaçınmadan çocuklarının eğitimleri için yoğun çaba sarf etmektedirler.

Yaptırmaya karar verdiğimiz bu özel okulun mimarisi için Milli Eğitim'in tip projeleri yerine özel bir proje yaptırmakta yarar gördük. Okulun, şehrimizin ve ülke-

mizin yetiştirdiği değerli dostumuz Sayın Yüksek Mimar, Mühendis Cengiz Bektaş tarafından projelendirilmesine karar verdik. Cengiz Bey; Otizimli çocuklara yönelik eğitim-öğretim veren gerek yurtiçi, gerekse yurtdışı merkezlerle ilgili uzun incelemeler yaptı, uzmanlarla görüştü. Otizimli çocukların ihtiyacını karşılayacak, günümüz gereklerine uygun, Denizli mimarisinden esintiler taşıyan bu özel ve özgün eserin mimari tasarımı yaptı, uygulamasına da nezaret etti. 120 öğrenci kapasiteli bu özel öğrenim uygulama merkezi 2016 yılı Aralık ayında faaliyete başladı.

Okulun yapım sürecinde, okulumuzun hemen yanında bulunan yeşil alan ile ilgili bizi üzen bir olayla da karşılaştık. Bu ağaçlıklı alanda bulunan yetişmiş çam fidanlarının çoğu, yapılacak bir spor tesisi için söküldü. Halbuki otizimli çocuklarımız, doğası gere-

ği zor zamanlarında sakinleşmeleri için doğaya, ağaçlıklı alanlara fazlasıyla ihtiyaç duymaktadırlar. Otizmli çocuk annelerinin ve bizim tüm çabalarımıza rağmen yeşil, doğa ve atların gezinti alanı olarak tahsisini istediğimiz bu alana çok katlı spor tesisi yapıldı. Spor tesisi pekala daha uygun bir yere de yapılabilirdi. Başka yere nakledilip yaşamını sürdüreceği iddia edilen fidanlar da kurudu.

Eğitim, bizim ailemiz için de her zaman çok önemli konular arasında oldu. Babamız 1970'li yıllarda bir gün, dönemin Valisi Sayın Münir Güney' in "Okul yapar mısın?" teklifini kabul etmenin coşkusuyla gelmişti eve. Babam ve annem o günkü şartlarda, o yörede çok önemli bir ihtiyaca cevap verecek bu okulu yapmaktan son derece mutlu ve heyecanlıydılar. Cafer Sadık Abaloğlu İlkokulu Cumhuriyetin 50. Yılında, 28 Ekim 1973' de açıldı.

Babam ve annem, ilk fırsatta annemin adına da bir okul daha yapmayı arzu ediyorlardı. Bu istek 1994 yılında Zaferiye Abaloğlu İlkokulu kurularak gerçekleştirildi.

Babamızı ve annemizi kaybettikten sonra, Erikoğlu Ailesi ile beraber bir okul yaptırma kararı aldık. Bu okulun bir fen lisesi olmasında büyük yarar gördük. Er-Bakır Fen Lisesi 1996-1997 döneminde eğitim-öğretim faaliyeti-ne başladı.

Tüm bu okullarımızda her yıl binlerce öğrencimizin okumakta olması bize büyük mutluluk veriyor.

Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi'nin yapımına karar veren Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş' nin bütün Yönetim Kurulu Üyelerine, başından beri bu kararımızı destekleyen tüm ortaklarımıza,

Otizmli çocuk annelerine, Denizli Otizm Derneğine, merkezi-

mizin müdürü ve öğretmenlerine,

Bu tesisin mimarı, Sayın Yüksek Mimar, Mühendis Cengiz Bektaş'a,

İnşaatı yapan Sayın Salih Coza'ya,

Eğitim konusundaki coşku-muza katılıp, bu merkezde gönüllü olarak birer sanat eseri meydana getiren Sayın Prof. Dr. Mustafa Pilevneli, Sayın Prof. Dr. Tahsin Hancıoğlu, Sayın Öğretim Görevlisi Yüksel Hancıoğlu ile Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Resim-İş Eğitimi Bölümü öğrencisi gönüllülerimize,

Desteklerini esirgemeyen Denizli Milli Eğitim Müdürü Sayın Mahmut Oğuz'a ve Milli Eğitim Müdürlüğü personeline,

Ve bu eğitim merkezinin yapımında emeği geçen herkese gönülden teşekkür ediyorum.

Saygılarımla,

"OTİZMİN SESİ" Dergisinin çıkmasını sağlayan yayın kurulumuz.

EĞİTİMDE HİÇBİR FERT FEDA EDİLEMEZ

Adem KILINÇ

Merkezefendi İlçe Milli Eğitim Müdürü

Denizli Merkezefendi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü olarak eğitimde adından söz ettiren lider bir il ve ilçe olmak için koymuş olduğumuz hedeflere birer birer ulaşmanın onurunu, gururunu ve hazzını yaşamaktayız. Özel eğitimde de adından söz ettiren, model alınan, ışık tutan ve göç alan bir il ve ilçe konumundayız.

Bu başarımız şüphesiz ki tesa-
düfi değildir. Bu başarının ardın da:
öğretmenlerimiz, öğrencilerimiz, ve-
lilerimiz, hayırsever iş adamlarımız,
derneklerimiz, halkımız, yerel yöne-
tim ve müdürlüğümüzden oluşan bir-
lik, beraberlik ve sevgi , saygı yuma-
ğından söz etmek gerekir.

Müdürlüğümüz olarak özel eği-
tim gerektiren bireylere ve ailelerine
pozitif ayrımcılık göstermekteyiz. **“E-
ğitimde hiçbir fert feda edilemez.”**
Anlayışı ile onlara okul, derslik, ye-
mekhane ve sosyal alanlarda en iyi
hizmeti sunma gayretindeyiz. İlimizin
en ücra köşesindeki öğrencilerimizin
özel eğitim alması konusunda sefer-
berlik halindeyiz. İlçe merkezinde
doğumdan itibaren başlayarak, hayat
boyu eğitim alabilmeleri için farklı
türde özel eğitim okullarımız bulun-
maktadır. Bunun yanında bağımsız

özel eğitim kurumlarında da eğitim
gören öğrencilerimize de pozitif des-
tek vermekteyiz.

Bugün Merkezefendi İlçe Milli
Eğitim Müdürlüğü olarak diğer engel-
li gruplarındaki çocuklarımızda oldu-
ğu gibi otizmlili çocuklarımıza da en iyi
şekilde eğitim vermek için çalışıyo-
ruz. Özel eğitim alanında en hassas
ve özel ilgi gerektiren öğrenci gru-
bumuz otizmlili öğrencilerimizdir. Bu
bağlamda özel bir proje kapsamında
yapılan “Denizli’de Tek, Türkiye’de
Tek” olan 120 öğrenci kapasiteli oku-
lumuz otizmlili çocuklarımıza hizmet
vermeye başlamıştır. Bizler bu grupta
bir tek çocuğumuzun dahi feda edil-
mesini istemiyoruz.

Otizmlili çocukların bağımsız
yaşayabilmeleri, davranış problemlerinin
azaltılarak, gereksinimleri olan becerileri kazanabilmeleri doğru
yöntemlere dayanan eğitimle sağla-
nabilmektedir. **“Her otizmlili çocuk
biricik ve tektir.”** Sevgi, sabır ve
anlayışla yoğrulan, eğitimle destekle-
nen bir yaklaşımla bu çocuklarımızın
hayatla olan bağlarını güçlendirebi-
liriz. Adalet Mahallemizdeki otizmlili
çocuklarımız için yapılan Dentaş
Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1.ve

2. Kademe, Dentaş Özel Eğitim İş
uygulama Merkezi okuluna bu öğren-
cilerimizi taşıdık. Yeni okulumuzda
derslikler, atölyeler, yüzme salonu ve
farklı eğitim olanakları ile öğrencile-
rimize en iyi hizmeti vermeye devam
edeceğiz.

Öğretmenlik sadece sabah gi-
dilip öğle vakti dönülen, cumartesi ve
pazar, sömestr ve yaz tatili olan bir
meslek değildir. Öğretmenlik anne,
baba, abi, arkadaş olmaktır. Öğret-
menlik yüreği kocaman “insan” ol-
maktır diyerek tüm öğretmenlerimizi
selamlıyorum.

Otizmin Sesi olmak için, bura-
dan **“Otizm eksiklik değil farklılık-
tır”** diye tüm dünyaya haykırmalıyız.
“Otizmin Sesi” dergisi ile bu çocuk-
larımızın dili, gözü, kulağı olmalıyız.
Bu eğitim kurumlarında çalışan fe-
dakâr öğretmenlerimizi ve bu dergi-
nin çıkmasını sağlayan herkesi tebrik
ediyorum.

Bu vesile ile siz öğrencilerimi-
zi selamlıyorum. Her halükarda sizin
öğretmeniniz ve rehberiniz olarak
yanınızda olduğumuzu bir kez daha
ifade ediyorum. Teşekkür ederim.

OTİZMİN SESİ

Oralarda birileri var, bekleyen bizi.

Toprağın yağmuru beklediği gibi

İyimser ruhlu narin bedenler

Zorluklarla büyüyen melekler

Masumiyet terimine vücut bulan

İçimizden, canımızdan, kanımızdan olan

Nasıl da parlıyor nurlu gözler.

Solmasın emek verdiğimiz çiçekler

Elini uzat renklensin hayaller

Sen yoksan hep bir eksikiz

İnsanız sonuçta hepimiz biriz.

Bengül REŞİTOĞLU
Sınıf öğretmeni

“EĞİTİMİN BÜTÜNLÜĞÜ”

Uzm. Öğrt. Mustafa SÖYLEMEZO

Okul Müdürü

İçinde yaşadığımız çağ; çatışma ve anlaşmazlıklar çağıdır. Uzlaşmayı değil, daha çok çatışmayı tercih ediyoruz. Birbirimizi anlamak olayları ve insanları anlayışla karşılamak yerine sürekli olarak karşıımızdaki kişiden anlayış bekliyor ve bizi anlamasını bekliyoruz.

Sosyal yaşantımızda, evde, çarşıda ve iş hayatımızdaki anlaşmazlıklarımızda en büyük sorunumuz egomuzdur. Çoğumuz egomuza takılıyor ve egomuzu aşamıyoruz. Kişi ve toplu olarak gittiğimiz herhangi bir kurum veya iş yerinde önce benim sorunum çözülsün mantığı ile hareket ettiğimiz için sürekli çatışma yaşıyor, birbirimizin enerjisini tüketiyoruz.

Toplum olarak birbirimize karşı olan sevgi, saygı ve güvenimizi kaybettik. Sosyal değerlerimizi yeniden kazanmak için değerler eğitimi projeleri geliştiriyoruz. Ne derece başarılı olduğumuzu zaman gösterecek.

Kendi iç ve sosyal yaşantımızdaki çatışmaları çözmemiz için duyuşsal algılarımızı kabul edile-

bilir düzeyde eğitmemiz, zihinsel becerileri geliştirmemiz gerekir.

İnsan zihni olayları ve davranışları üç farklı aşamada değerlendirir. Bunlar; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlar.

reken sistematik bir yapıdır. Birey olarak her birimiz temel değerlerimizi, saygı, sevgi, birbirimize karşı dürüst olmayı, yalan söylememeyi, verdiği sözü tutma vb. tutum ve davranışlarımızı önce aileden alır sonra bu davranışlarımızı okulla

Bloom'un Taksonomisine Göre:

Bilişsel Alan Duyuşsal Alan

Bilgi	Alma
Kavrama	Tepkide Bulunma
Uygulama	Değer Verme
Analiz	Örgütlenme
Sentez	Karakter Haline Getirme

Psikomotor Alan

Uyarılma
Kılavuz Denetiminde Yapma
Beceri Haline Getirme
Duruma Uydurma
Yaratma

Bugünkü eğitim sistemi-mizle yetiştirmiş olduğumuz bilim adamı, sanatçı ve sporcuların eğitimden elde ettiği kazanımlara baktığımızda bilişsel ve psikomotor alan davranışlarında belirli bir düzeyde yeterli oldukları, insanın kişiliğini oluşturan ve değerler sistemini geliştiren duyuşsal alanı belirleyen davranış basamaklarında yeterli düzeyde gelişim sağlamadığı dikkatimizi çekmektedir.

Duyuşsal alan eğitimi aile ve okulun birlikte götürmesi ge-

destekledikten sonra içselleştirip davranış haline dönüştürürüz.

Okul öncesi ve ilköğretimde duyuşsal alan eğitimi temel kabul edilmeli, bilişsel ve psikomotor alan eğitimi ile beraber götürülmelidir.

Özel eğitimi örgün eğitimden ayırmamız mümkün değildir. Bu bağlamda özel eğitimin yapısı ve içeriği yönüyle daha çok duyuşsal algılarımızın geliştirilmesi gereken bir eğitim içermektedir.

Ben otizimli bir çocuğum

- Kalabalığı sevmem
- Saçımın yıkanmasından ve kesilip taranmasından hoşlanmam
- Dişlerimi fırçalamayı sevmem
- Bazı kokular beni rahatsız eder
- Her yemeği sevmem
- Yüksek sestem hoşlanmam
- Temastan, kucağa alınmaktan, hoşlanmam
- Parlak ışıklar gözlerimi rahatsız eder
- Parmaklarımı sevmem
- Canımın acıdığını fark etmeyebilirim
- Tehlikeleri anlamayabilirim
- Konsantre olamayabilirim
- İhtiyacımı belirtmekte zorlanırım
- Normal dokunma ve ağrıların farkına varmam
- Her zaman düşünürüm
- Bir sebep olmadan strese girerim
- Çoğu zaman zorum ve bunu bilmem
- Çocuklarla ilişki kurmakta zorlanırım
- Ben beceriksiz değilim, motor beceri gelişimim düzensiz

*Ben bir çocuğum
ve sadece sevilme
istiyorum.*

Otizm Hakkında Merak Edilenler

Op. Dr. Nurhan ULUPINAR

Kadın Doğum ve Kadın Hastalıkları Uzmanı

“Otizm”, “Yaygın Gelişimsel Bozukluklar” ana başlığı altındaki bir grup gelişimsel bozukluklardan bir tanesidir.. Bu bozukluklar hafif, orta ve ağır derecede kendini gösterebilir :

On bin kişide dört oranında görülmektedir. Erkeklerde kızlara oranla dört kat daha çok rastlanmaktadır. Rahatsızlık kızlarda erkekler göre daha ağır seyretmekte, zeka testleri daha düşük bir değeri göstermektedir. Yapılan çalışmalar otizm çocukların 2/3`ünde zeka düzeyinin yaşlıtlarından geride olduğunu, kalan kısımda ise normal veya normale yakın olduğunu göstermektedir. Bu çocukların bazıları üstün matematik becerileri ve ezber gücü gibi özel yeteneklere sahip olabilir.

Ne zaman otizmden şüphelenilmeli? Otizm Hangi Yaşta Başlar?

Otizm, çocukların büyük bir kesiminde ilk bebeklik çağından itibaren belirtiler kendini gösterir. Ancak anne ve babanın durumu fark etmesi genellikle konuşmadaki gecikmesi nedeniyle 2-3 yaş hatta 4-5 yaşına kadar olabilmektedir. Bir çocuğun otizm tanısı alabilmesi için belirtilerin üç yaşından önce başlaması gerektiği kabul edilmektedir. Çalışmalar otizme neden olan beyin anormallığının anne karnında 2-6 aylar arasında ortaya çıktığını göstermektedir.

Otizmli çocuklar sözel iletişim, duygusal ve sosyal alan olmak üzere üç alanda zorluk yaşarlar. Çocuğunuzda aşağıdaki bulgulardan tamamı olmasa da bir kısmını fark ediyorsanız vakit geçirmeden bir çocuk psikiyatristine başvurmanız çok önemlidir.

göstermesi

Normal çocuklarda;

- * 6-7 aylıkta agulama,
- * 8-9 aylıkta heceleme,
- * 1 yaşında iken anlamlı tek kelimeler,
- * 2 yaşında iken 2-3 kelimelerle konuşma başlamaktadır.
- * 1-1.5 aylıkken anlamlı göz kontaklı, anlamlı gülümseme
- * 6 aylık iken aktif iletişimi başlatırlar,
- * 8-9 aylıkken anneden ayrılmakta güçlükle çeker,
- * 9 aylıkken “ce oyunu” arkasından bay bay ve öpücük verme başlar
- * 2 yaşındaki çocuk yaşlıtları ile paralel oyun oynar,
- * 3 yaşında karşılıklı oyuna başlar.

Otizm Bozukluk Ölçütleri:

A-Aşağıdaki dört belirtiden en az ikisinin var olması gerekmektedir.

1. Konuşma dışı iletişim (göz göze gelme, yüz ifadesi ile anlatım, mimikler ve vücut dili ile kendini ifade gibi) ile karşılıklı ilişkiyi sağlamada belirgin bozukluğun olması.

2. Kendi yaş dönemi ile uyumlu olacak şekilde, yaşlıtları ile arkadaşlık ilişkisi kuramamak.

3. Diğer insanlarla birlikte kendiliğinden, doğal bir şekilde hoşlanılabileceği, ilgi alanları, beceri ve başarıları paylaşamama durumu (ilgisini çeken nesneleri başkalarına gösterememe, onları işaret edememe, onları çevresindekilere verememe gibi davranışlar)

göstermesi

4. Toplumsal ya da duygusal yanıt vermede eksiklik göstermesi

B-Aşağıdakilerden en az birinin var olması gerekmektedir: 1. Konuşulan anadilin ya hiç becerilememesi ya da bunun gecikmesi durumu.

2. Yeterli konuşmanın var olduğu durumlarda başkaları ile konuşmayı başlatmak ya da sürdürmekte belirgin bozukluk yaşanması.

3. Sözcük ya da cümleleri arka arkaya tekrarlayarak ya da anlamsız şekilde kullanarak konuşma durumu.

4. Doğaçlama bir şekilde, yaş ve gelişim düzeyine uyan evcilik, hırsız-polis, doktor-hasta vb. oyunları oynayamama durumu.

C- Aşağıdaki tekrarlayıcı ilgi, aktivite ve davranışlardan en az birinin var olması durumu: 1. Hem miktar olarak sıklık hem de yoğunluk açısından belli bir nesne ya da konu ile tekrarlayıcı bir şekilde uğraşarak kısıtlı kalmış ilgi odaklarının bulunması.

2. İşlevsel olmayıp belli bir amaca hizmet etmeyen birbirini izleyen, sıradan belli bir aktiviteyle durdurulamaz derecede uğraşı durumu.

3. Herhangi bir hareketi tekrarlayıcı ya da başkasının yaptığı bir hareketin aynısını yapar bir şekilde vücut hareketleri (parmak şıklatma, parmakları açıp-kapama, omuz oynatma ya da tüm gövdeyi bükme yapması yumak gibi olma şeklinde davranışlar).

4. Tekrarlayıcı bir şekilde bazı nesnelerin belirli parçaları ile aşırı uğraşı durumu. Bu yukarıdaki yazılmış olan tüm maddelerden toplam olarak en az altı adedinin var olması gerekmektedir. Sosyal ilişki ya da dil becerisi konularından en az birisinin, çocuk 3 yaş başlangıcına dek gecikmesi veya normal dışı bir şekilde olması durumu. Rahatsızlığın başka bir hastalığa bağlı olmaması gerekmektedir.

Otizmliler Çocukların Özellikleri:

Görünümleri yaşlılarından ve kardeşlerinden daha kısa boylu olup, çok sevimli bir görünümleri vardır. Bu çocukların bebekliklerinde bakımı kolay, bırakıldıklarında yerinde duran, çok fazla ağlamayan çocuklar oldukları gözlenmiştir. Bazı hallerde çocukların konuşma ve davranışları normalden bunların birden bire sonradan sosyal ilişkiden kopup, dil becerilerini kaybettikleri gözlenmiştir. Aileler çocuklarının seslenince yanıt vermemeleri nedeniyle sağır olduklarını düşünebilmektedirler. Tek başlarına oynamayı yeğlerler. Bu çocuklar insanlara cansız varlıklar gibi tepki verirler. Toplumsal durumlarda garip yüz ifadeleri ve uygun olmayan hareketlerle karşılık verebilirler. Sosyal ilişkilerden çok memnun olmazlar. Arkadaş edinemezler. Dil gelişimlerinde gecikme olabilir. Konuşabiliyorlarsa konuşmaları tekrarlamalar ya da ses melodisindeki bozukluklar (tekdüze, mekanik tonlama bozuklukları şeklinde) ile birliktedir. Kendi kendilerine konuşabilir, kendilerinden kendi isimlerini söyleyerek ya da başkası gibi bahsedebilirler. Belirli davranış (el çırpma, dönen nesneler gibi) ya da bilgilere (çok gerekli olmasa da) eğilimleri vardır (hava durumu, tv. Program zamanları ve reklamlar gibi). Yeni oyuncakları kolay kabul edip, oynayamazlar, ortam değişikliklerine aşırı duyarlıdır, değişikliklerde aşırı tepkisel olabilirler. Sese aşırı tepki vererek, kulaklarını kaparlar. Ağrıya karşı duyarlı olabilirlerken dokunmaya karşı aşırı tepki gösterebilirler. Sebepsiz gülme ve ağlamaları olabilmektedir. Ailelerinin yanlarından uzaklaşmalarına aşırı tepki gösterebilmektedirler. Sadece belirli besinleri yemeye eğilimlidirler. Kendi ellerini ısırabilir, başlarını duvara vurabilir,

saçlarını çekebilir ve kendilerine zarar verebilirler. Duygusal açıdan çocuğa uzak duran ya da obsesif kişilik yapıları nedeniyle aşırı titiz ve kısıtlayıcı bir şekilde eğitim veren ailelerin çocuklarında bu durumun var olduğu ileri sürülmektedir.

Rahatsızlığın X kromozomuna bağlı olarak ya da otozomal resesif geçiş ile aktarıldığı düşünülmektedir. Etkilenen çocuğun kardeşlerinde de rahatsızlığın görülme riski toplum ortalamasına göre çok daha yüksek olup, %3'e dek çıkabilmektedir. Bu kişilerin ailelerinde duygu durum ve kaygı bozuklukları daha yüksek oranda saptanmış olup, toplumsal ilişki sorunlarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Ne yazık ki bu hastalığın hamilelik döneminde, bebek anne karınıdayken tespit edilme imkânı şu anda mümkün değildir.

Otizm Bozukluğun seyri nasıldır, bu çocukların durumu ileride ne olur?

Zekâ düzeyi iyi ve konuşmanın erken başladığı otizmliler çocukların gelişiminin daha iyi olduğu bilinmektedir.

Hayatlarının ileri dönemlerine bakıldığında bu çocukların yaklaşık 2/3'ünün sürekli olarak bir başkasının bakımına ihtiyaç duyduğu, 1/3'ünün kendine yetebilecek bir yetişkin haline geldiği görülmektedir. Hastaların %4'ü kadarı normallerden ayırt edilemeyecek kadar iyileşirken, %11 kadarı bazı davranışsal acayiplikler olsa da iyi gelişim gösterirler.

Otizm tanısı nasıl konur?

Ülkemizde otizm tanısı çocuk psikiyatristleri tarafından konulmaktadır. Doktor tarafından çocuğun gelişim basamakları, oyun şekilleri, yaşıt ilişkisi, ilgi alanları, sözel ve duygusal iletişimi hakkında ayrıntılı bilgi alınır ve çocuk gözlemlenir. Gerekli tetkikler (EEG, işitme testi, ve çeşitli metabolik hastalıklarla ilgili araştırmalar vb.) istenir.

Otizmin tedavisi nasıl olur?

Otizme tanı konduktan sonra en iyi tedavi yönteminin Eğitim olduğu bilinmektedir. Eğitime ne kadar önce başlanırsa o kadar başarı sağlanır. Eğitimde süreklilik esastır.

SOKRATES'TEN BÜYÜK DERS

Eskiden Yunanistan'da, Sokrates bilgili olması sebebiyle saygıdeğer bir insandı. Bir gün büyük filozof bir testten rastladı ve adam ona dedi ki:

-Arkadaşınla ilgili ne duyduğunu biliyor musun?

-Bir dakika bekle. Bana bir şey söylemeden evvel senin küçük bir testten geçmeni istiyorum. Buna "Üçlü Filtre Testi" deniyor.

-Üçlü Filtre?

Doğru, benimle arkadaşım hakkında konuşmaya başlamadan önce, bir süre durup ne söyleyeceğini filtre etmek, iyi bir fikir olabilir. Üçlü filtre testi dememin sebebini birazdan anlayacaksın. Şimdi birinci filtre; 'Gerçek Filtresi':

-Bana birazdan söyleyeceğin şeyin tam anlamıyla gerçek olduğundan emin misin?

-Hayır. Aslında bunu sadece duydum ve...

-Öyleyse, sen bunun gerçekten doğru olup olmadığını bilmiyorsun. Şimdi ikinci filtreyi deneyelim, 'İyilik Filtresini':

-Arkadaşım hakkında bana söylemek üzere olduğun şey iyi bir şey mi?

-Hayır, tam tersi...

-Öyleyse, onun hakkında bana kötü bir şey söylemek istiyorsun ve bunun doğru olduğundan emin değilsin. Fakat yine de testi geçebilirsin, çünkü geriye bir filtre daha kaldı. 'İşe yararlılık filtresi':

-Bana arkadaşım hakkında söyleyeceğin şey benim işime yarar mı?

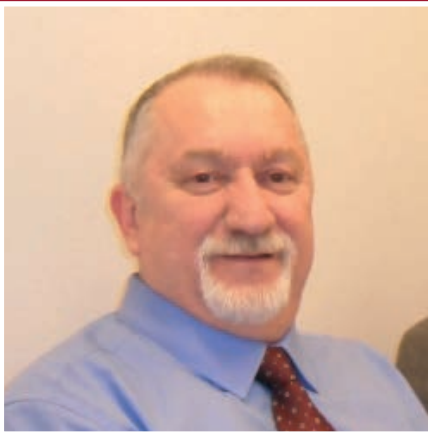
-Hayır, pek değil.

-İyi, eğer bana söyleyeceğin şey doğru değil, iyi değil, işe yarar ve faydalı değilse bana niye söylüyorsun ki?

**KAFAMI ONA BUNA TAKACAK,
HER ŞEYE KIZACAK, KENDİMİ
YIPRATAÇAK KADAR DEĞERSİZ
DEĞİLİM...!!!**

GIDALAR VE BESLENME ALIŞKANLIKLARI ÇOCUKLARIN RUHSAL VE FİZİKSEL SAĞLIĞINDA ANAHTAR ROL OYNUYOR

Uz. Dr. N. Cem KINACI

Autism Medical Institute Başkanı

Her ailenin genetik özellikleri çocuklarına yansır. Bu nedenle anne veya baba eğer herhangi bir nedenle değişime uğramış genlere sahiplerse benzer bir durumun çocukta görülme olasılığı da vardır. Değişik kaynaklara göre yaklaşık 30.000 gene sahibiz ve hemen her insanda bir takım değişime uğramış genler vardır. Örneğin otizme neden olabilecek üç yüzün üzerinde gen saptanmıştır. Elbette ki bunların ancak az sayıda bir kısmına bu çocuklarda ve ailelerinde rastlamaktayız. Burada en dikkati çeken sonuç ise çocuklarda saptanan bazı genetik değişimlerin ailede olmayıp sadece çocukta görülmüş olmasıdır, yani edinseldir. Bu sonuca varılmasına neden olan etken ise çok açıktır ki

çevresel faktörlerdir ve çocuklar söz konusu olduğunda da bu faktörlerin başında yanlış beslenme alışkanlıkları gelmektedir.

Günümüzde üzülerken görmekteyiz ki pek çok çocuğun günlük beslenmesinde yüksek miktarlarda şeker, rafine nişasta, kolalı içecekler, suni yağlar, gıda

boyaları, çeşitli katkı maddeleri ve koruyucu kimyasallar bulunmaktadır.

Bu tarz bir beslenme çok yüksek enerji içermektedir. Böyle olması aynı zamanda temel besinlerden de eksik bir beslenme düzeni demektir. Ülkemizde “ıvır zıvır” olarak bilinen yabancı oto-

ritelerce de “junk food” olarak nitelendirilen bu ürünlerin (çeşitli beslenme uzmanlarının yaptığı bilimsel araştırmalarda) hiç bir besleyici değer taşımadığı belirtilmektedir. Bu ürünler doğrudan veya dolaylı olarak çocuklarımızın öğrenme yetilerinde, ruh hallerinde ve davranışlarında dalgalanmalara neden olmaktadır.

Batı kaynaklarında bunu özetleyen bir deyiş vardır; “ne yiyorsan sen öylesin” yani zayıf beslenme düzeni zayıf sağlık demektir. Çoğu zaman hazırlanması ve satın alınması kolay olan hazır yiyeceklerle çocuklarımızın sağlığını aslında kendi ellerimizle bozmaktayız. Bu çeşit beslenme ile vücudumuzun ve beynimizin yaşamsal fonksiyonlarını sağlayan önemli gıdaları ya eksik miktarlarda ya da hiç alamamaktayız.

Araştırmalar koruyucu maddeler içeren yiyeceklerin saldırganlık, aşırı hareketlilik ve davranış sorunlarına neden olabileceğini göstermektedir. Avrupa Birliği 15 Temmuz 2010 tarihinden itibaren azoboyalar, çözücüler, endokrin bozucular ve ağır metaller içeren gıdaların etiketlerinde bu maddelerin varlığının bildirilmesini zorunlu kılmıştır. Ayrıca gıda boyası olarak kullanılan E-102, E-104, E-110, E-122, E-124 ve E-129 numaralı boyaların otizm, dikkat eksikliği ve aşırı hareketliliğe yol açtığını kanıtlayan bilimsel yayınlar nedeniyle bu gıda boyalarını içeren ürünlerin etiketlerinde bu durumu belirten ibarelerin yazılmasını da zorunlu hale getirmiştir.

Genellikle diğerine göre daha ucuz olan ürünlerde bu ürüne jellatin gibi kıvamı ayarlayan, gıda boyaları gibi rengini ayarlayan ve glukoz, suni tatlandırıcı gibi tadını veren çeşitli kimyasallar katılmaktadır.

Yağ oranı düşük diye bildiğimiz pek çok yoğurtta da genellikle koyulaştırıcı olarak bilinen mısır nişastası, suni tatlandırıcı veya benzeri ürünler kullanılmakta dolayısı ile de besin değerleri düşük olmaktadır. Doğal bir probiotik olan yoğurdun raf ömrünü uzatabilmek adına içerisine eklenen koruyucular da sindirim ve bağışıklık sistemimiz için çok önemli olan bu probiotik özelliğini yok etmektedir.

Hazır yemeklerde sağlık için son derece zararlı olduğu pek çok araştırma ile kanıtlanmış hidrojenize yağlar, koruyucular, deri ve kemik tozları ve benzeri hileli maddeler ucuz olsun diye kullanılmaktadır.

Fastfood ürün satan yerlerde de çoğunlukla yüksek ısıda sıkıştırılarak üretilen bitkisel yağlar kullanılmakta ve bunlarla yapılan pişirme işleminde de yüksek ısıda zararlı yağ asitleri ortaya çıkmaktadır.

Süpermarketlerde genellikle daha çok insan satın alıyor diye daha büyük üretilmiş meyveler veya sebzeler satılmaktadır. Çoğu zaman bunun anlamı “daha zayıf vitamin ve mineral” ve bunun yanı sıra aslında “hiç bulunmaması gereken hormon” içeriği demektir.

Son dönemlerde bunlara bir de genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) eklenmiştir.

Yiyeceklerde kullanılan yapay tatlandırıcıların çoğu sentetik kimyasallardan oluşmaktadır. Tatları ve kokuları doğallarıyla aynı olduğundan eklendikleri ürünlerde fark edilemedikleri gibi doğal haline özdeş de değildirler. Tüm dünya pazarlarında satılan hazır meyve suları veya gazlı içeceklerde yüksek oranda şeker kullanılmaktadır. Besin değeri olmadığı halde haddinden fazla enerji yüklemesi yapılmaktadır. Örneğin 330 ml. olarak sunulan bir kola da 25gr şeker bulunmaktadır. Şeker içermiyor diye satılanlarda ise suni tatlandırıcılar vardır. Bunların da özellikle çocuklar için farklı riskler taşıdığı kanıtlanmıştır. Düzenli kullanılmaları halinde vücudun mineral düzeylerinde önemli düzeylerde azalmalara yol açabilmektedir. Hatırlayınız; rafine şeker birkaç yüzyıl öncesine kadar insan hayatında yoktu. Henüz keşfedilmemişti. Yani beş bin yıldan uzun bir süreçte insan yaşamı için gerekli değildi. Öyleyse bu kötü alışkanlığı hayatımızdan çıkarmamız durumunda hiçbir eksiklik söz konusu olmayacaktır.

Çocuklarımız şeker ve nişastalı yiyecek bağımlısı olabilirler. Pek çok rafine nişastalı ve şekerli ürün çocuğumuzun beyin, sindirim ve bağışıklık sistemine hasar verebilir. Sonuç olarak da ruh hali, enerji dalgalanmaları, öğrenme güçlüğü, davranış problemleri gibi sorunlara davetiye çıkarılabilmek-

tedir. Bunun yanı sıra bağırsakta kötü bakterileri besleyerek floranın bozulmasına yol açmaktadır. Bu durumda bağırsağın geçirgenliği bozulmakta ve vücut için gerekli vitamin ve minerallerin alımında sorunlar yaşanmaktadır. Böylece hem vücudun biyokimyası bozulmakta hem de bağışıklık sistemi zayıflamaktadır.

Günümüz çocukları sızma zeytinyağı gibi doğal bir yağ değil de kötü yağlar olarak bilinen hidrojenize bitkisel yağlar ile yapılan yemekleri yemekte veya rafine edilmiş, pek çok işlem görmüş hazır kek, pasta, bisküvi, vb. ürünleri tüketmektedir. Oysa beynin gelişmesi ve fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için omega-3 (EPA-DEHA), omega-6 gibi temel yağlar (esansiyel yağlar) gerekmektedir. Bunlar da vücut tarafından üretilemediği için besin yolu ile almamız zorunludur. Esansiyel yağlar için en iyi kaynak deniz ürünleridir. Bununla birlikte özellikle son 20-30 yıldır denizlerdeki artan kirlilik bu kaynakları doğrudan kullanmamızı engellemektedir. Bunun yerine ağır metallerden arındırılmış balık yağları tercih edilmelidir. Son çalışmalar göstermiştir ki bağışıklık sistemi, kalp ve beyin sağlığı için çocuklarımıza verdiğimiz omega-3 onların hızlı okuma, heceleme, dikkat, hafıza gibi sorunlarına yardımcı olmaktadır. Ayrıca kendine ve çevresine zarar veren davranışlarında da belirgin düzeltilmeler sağlamaktadır.

Unutmayalım ki gıdalar ve beslenme alışkanlıkları çocukların çoğunun ruhsal ve fiziksel sağlığında anahtar rol oynarlar. Bunun için onların ruh ve beden sağlığını korumak adına onlara yedirdiğimiz tüm ürünler konusunda daha dikkatli ve bilgili olmalıyız.

Bu arada gıdalar kadar onların saklama koşulları ve içinde bulundukları şişe ve ambalajlar da önemlidir. Olabildiğince doğal ürünlerin tüketilmesine çaba gösterilmeli, mümkün olduğunca da raf ömrü uzatılmış, içerisine boya, antibiyotik, hormon,

Prof. Dr. Ahmet Aydın - Uz. Dr. Cem Kınacı

OTİZME ÇÖZÜM VAR!

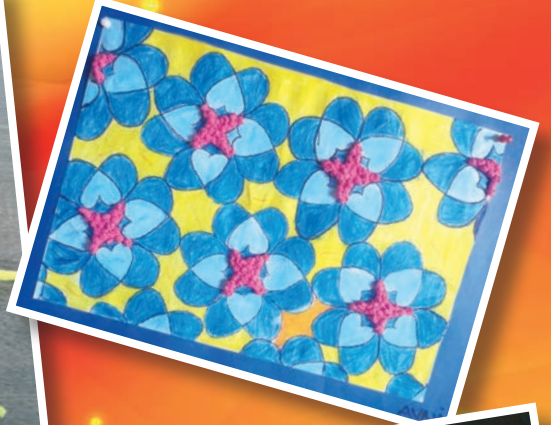
ADIM ADIM
OTİZMDEN
KORUNMA VE
KURTULMA
REHBERİ

kıvam arttırıcı, koruyucu gibi katkı maddeleri bulunan ürünlerden uzak durmalıyız. Bunu sadece bugün için değil gelecek nesillerimiz için yapmalıyız.

Çok yakın bir gelecekte ülkemizde de hastalıkların değil hastaların tedavi edilmesini hedefleyen bireysel tedaviler (Fonksiyonel Tıp) ve hastaların sorunlarına bütünsel bir yaklaşım (Holistik Tıp) ön plana çıkacak ve bu tedaviler biçimlendirilirken de öncelik verilen konu gıdaların genlerimiz üzerindeki etkileri (Nutri-Genomics) olacaktır. Bu yaklaşım sayesinde değişime uğramış genlerdeki sorunlar Bypass edilebilmektedir. Böylece yakın bir gelecekte Otizm, Multiple Skleroz, Parkinson, Alzheimer, kanser ve genetik değişimlerin sebep olduğu pek çok hastalığın kısmen veya tamamen sağıtımı söz konusu olabilecektir.

OTİZMLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE SINIFLARIMIZDA ve GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDAN BAZILARINI BEĞENİNİZE SUNUYORUZ...

BİZİM SİZE ÖNEREBİLECEĞİMİZ

ANA- BABA TUTUMU

“Sana güveniyorum” deyin.
Konuştuğunuzda göz teması kurun.
“Lütfen” ve “Teşekkür ederim”
sözcüklerini kullanın.
Çocuğunuzla samimi ve nazik bir ifadeyle
konuşun.
Onunla gurur duyduğunuzu ifade edin.
Güven ilişkisi oluşturun.
“Hayır” dediğinizde hayır olduğunu
anlasın.
“Evet” dediğinizde evet olduğunu anlasın.
“Konuşmak ister misin?” diye sorun.
İhtiyacı olduğunda yanında olmaya hazır
olun.
Yanlış yapmasına izin verin. Kimse
mükemmel değildir.
Onunla eğlenmeyi, gülmeyi bilin.
“Sana nasıl yardım edebilirim?” diye
sorun.
Onun özeli olmasına izin verin ve saygı
duyun.
Çocuğunuzun arkadaşlarına iyi davranın,
onları hoş tutun.
Bazı sınırlarınız olsun.
Beklentilerinizi net olarak ifade edin.
Ulaşılabilir hedefler ortaya koyun.
Hatalı olduğunuzda “Özür dilerim” deyin
ve af dileyin.
Gerçeği söyleyin.
Bir şeyi bilmediğiniz zaman “bilmiyorum”
deyin.

“Şu konuda... Nasıl hissediyorsun” diye
sorun.
Çocuklarınıza daha fazla zaman ayırın.
Onlara özgürlük tanıyın.
Kuralları birlikte oluşturun.
Sınırları ve sonuçlarını açıklıkla
oluşturun.
Duygularını onaylayın.
Fikirlerini ve önerilerini sorun.
Başarılarını takdir edin.
Mutlu olduğunuzda gülün, bunu belli
edin.
Üzüntülü olduğunuzda ağlayın.
Neden kızgın olduğunuzu açıklayın.
Sorumluluk kabul edin.
Yumuşak bir ses tonu kullanın.
Sık sık sarılın, kucaklayın.
Her sabah neşeli bir şekilde “günaydın”
deyin.
Her gece uyumadan önce “iyi uykular”
deyin.
Bir şey anlattığında durun ve dinleyin.
Okula gittiği zaman ona iyi bir gün
dileyin.
Verdiğiniz sözleri yerine getirin.
“Seni seviyorum” demekten çekinmeyin.
Bir Aile Bir Çocuğu, Bir Çocuk Bir Aileyi,
Bir Aile Bir Toplumu, Bir Toplum Bir
Milleti, Bir Millet En Muasır Medeniyeti
Oluşturur.

Farklı

Ercan DEPER

Öğrenci Velisi

Söylediğim tek yalan “Nasıl-sın?” sorusuna idi. “İyiyim!” Aslında iyi değildim. Otizmlili çocuğu olan anne ve babaların hepsi gibi.

Otizmlili bir çocuğun babası olmak aynı annesi olmak gibi zor, hiçbir farkı yok. İsteddiğimiz ne mi? İstedğimiz; “Farklı” çocuklarımızın farkında olmanız. Ebeveynler olarak yaşadığımız ağır travmaları atlatmamızda bize destek olunması ve yargılanmadan anlaşılacak. Bu pencere gerçekten çok başka, buradan gökyüzü her zaman “Farklı” görünüyor. Çok klasik olacak ama gerçekten otizmin zorluklarını yakından yaşamadan kimse tahmin bile edemez.

Otizm yelpazesinde hepimizin çocukları aslında birbirinden “Farklı”. Düşüğümüz en büyük hata aslında “Normal(!)” denilen çocukların ailelerinin düşüğü hatayla aynı. Çoğu zaman çocuklarımızı birbiriyle karşılaştırmak. Her çocuk için “Aynı” yolu denemek. (Aslında fazla yapacak bir şeyimiz de yok.) Ancak, nasıl ki her insan “Farklı”

ise, bizim çocuklarımız da birbirinden “Farklı”. Eğer bu hastalık olsaydı, ne kadar otizmlili birey varsa o kadar adı olurdu. Mesela; “Cem Hastalığı”, “Efe Hastalığı”, “Ayşe Hastalığı”. Belki yıllar sonra “Hastalık” olarak kabul edilecek ya da bir hastalıktan sonra ortaya çıkan bir durum. Ama şu gerçek sanırım hep kalacak: “Bu bir farklılık!..”

Sessiz İnsanların düşünen bir beyni olur, otizm genellikle sessiz konuşur.

Bu sessizlik... Yani, konuşamama durumu, otizmlili bireylerin büyük çoğunluğunun yaşadığı kötü durum. Kendini ifade edemememin büyük sıkıntısı ve patlamaları. Ancak, düşünen hatta çoğunlukla bizden birkaç adım önde düşünen bir beyin ve konuşan bir sessizlik. Tüm takıntıların, yaptıkları tüm “Sosyal Olmayan (!)” davranışların da ötesinde yaşadığımız en zor durumlardan biri. Öfke nöbetlerinin en başta gelen sebeplerinden maalesef.

Acıların buluşturduğu insanlar, mutlulukların buluşturduklarından daha vefalı.

Bu tespitim otizmi tanıdık-tan sonra yaşadıklarımın. Çünkü, hiçbir siyasi görüş, cinsiyet, renk, din, dil demeden bulduğumuz bir acı var: “Otizm”... “Farklı” olan çocuklarımızla aslında “Aynıyız”. Halden anlarız. Biliriz ki şu anda bile bir yerlerde otizm nöbetleri geçiren bir çocuk ve onun annesi ya da babasının yaşadığı büyük bir sorun var. Sizin çocuğunuz

sırada beklemeyebilir, hastanede, otobüste, markette, lokantada, çay bahçesinde bir sıkıntı yaşayabilir ve bunu engelleyemezsiniz eylem olmadıkça çoğunlukla. İşte sadece tekerlekli sandalyede değil engellenenler. Dış görünüşünden anlamadığınız insanlarda da olabilir. Farklı bir davranışla karşılaşırsanız hemen yargılamadan dışlamadan önce hiç olmazsa 3-5 saniye düşünün. Belki de “annesine babasına zorluk çıkaran çocuk, delikanlı veya yetişkin engellidir” diye düşünün. Edebilerseniz yardım edin, “nasıl ederim?” diye düşünmeyin. Bir yolu vardır yardımın.

Sadece bir an için çocuğunuzun otizmlili olduğunu, normal bir okula gidemeyeceğini, hayatını kuramayacağını, siz olmadan yaşamının ne kadar zor geçeceğini düşünün...

Bu bir sızlanma ya da isyan değil. Bu otizmle yaşamının zorluğunu anlamamız ve duygudaşlık kurmanız için yazılmış kelimeler sadece. Bu gelecek endişesinden ne kadar kurtulduk desek de aslında o an için sadece kendimizi kandırıyoruz sanki. Çünkü gerçekten “Farklıyız!” Hayatımızdaki her şeyle hem de çok farklıyız.

OTİZM ERKEN İŞARETLERİ

Fatih KARACA

Rehber Öğretmen

(KAYNAK: AHMET AYDIN VE CEM KINACI'NIN OTİZME ÇÖZÜM VAR KİTABINDAN)

12 AY SONUNDA

Diğer insanların yüz ifadelerine dikkatle bakıyor mu?
Annesine ya da bakıcısına gülümsüyor mu?
Yeni yüzlerden korkuyor ya da gülümsüyor mu?
Yabancı insanlar kucağına alınca tepki vermiyor mu?
Bazı yüz ifadelerini taklit ediyor mu?
Gözü nesnelerin hareketliliğini izliyor mu?
Ses ve sözcükleri taklit etmeye çalışıyor mu?
Kendi adına tepki veriyor mu?
En azında ağızından birkaç kelime çıkıyor mu?
Sesin geldiği yöne başını çeviriyor mu?
Mobilyalara tutunarak ayağa kalkabiliyor mu?
Gerektiğinde güle güle diye el sallıyor mu?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ HAYIR İSE

Yatarken genellikle kendiliğinden karnının üstüne yatıp bacaklarını karnına çekiyor mu?
Yüksek seslere tepkisi çok mu fazla?
Sık sık karın ağrısı çekiyor veya kabızlık ya da ishal sorunu var mı?
Aşı sonrası reaksiyonları diğer çocuklardan ağır mı seyrediyor?
Yeme sorunu var mı?
Çok uykusuz ve huysuz mu?
Yaşıtları ile kıyaslandığında fazlası ile sessiz ve sorun çıkarmayan bir çocuk mu?
Televizyonda müzik kliplerini izlerken adeta hedefe kilitlenir gibi mi?
Genelde aynı nesnelere mi takıntısı var?
Nesneler ya da parmaklarına gözlerini dikip uzun süre bakıyor mu?
Bazı nesnelere dokunmayı reddediyor mu?
Boş ve dalgın bakışları var mı?
Ağrıya dayanıklı mı?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ EVET İSE

18 AY SONUNDA

18 aylıkken hala yardımsız yürüyemiyor mu?
Parmak ucunda yürüyor mu?
Konuşmıyor ya da birkaç kısa cümle kuramıyor mu?
Nesneler ya da parmaklarına gözünü dikip uzun süre bakıyor mu?
Bazı nesnelere dokunmayı reddediyor mu?
Boş ve dalgın bakışları var mı?
Yüksek ağrı eşiği var mı? Ağrıya dayanıklı mı?

Nesneleri ya da insanları sıraya dizme huyu var mı?
Kişilere ve eşyalara zaman zaman gözünün ucuyla bakma davranışı var mı?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ EVET İSE

24 AY SONRA

Tek başına veya mobilyalara tutunarak yürüyebiliyor mu?
Yürürken tekerlekli oyuncaklarını itebiliyor mu?
Eylemleri taklit edebiliyor mu?
Basit talimatları dinliyor ve uyguluyor mu?
Akranlarıyla birlikte oyun oynayabiliyor mu?
Evdeki telefon ve basit eşyaların işlevlerini biliyor mu?
Hayali oyun oynayabiliyor mu?
Yaşına uygun becerileri gerçekleştirebiliyor mu?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ HAYIR İSE

36 AYLIK KEN

4-5 kelimelik cümleler kurabiliyor mu?
Bütün cümleleri anlıyor ve talimatları uygulayabiliyor mu?
Nesnelerin şekil ve renklerini ayırabiliyor mu?
Merdivenleri kolay çıkabiliyor mu?
Koşabiliyor mu?
Topa vurabiliyor mu?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ HAYIR İSE

Cümle kuramıyor ya da söylenenleri anlamıyor mu?
Talimatları yerine getiriyor mu?
Anne ya da birinci derece kişilerin ayrımını yapabiliyor mu?
Diğer çocuklarla ilişki kuramıyor mu?

YUKARIDAKİ SORULARIN ÇOĞUNA CEVABINIZ EVET İSE

EN KISA ZAMANDA BİR UZMANA

DANIŞMALISINIZ. ASLA GEÇ KALMAYIN.

TEK TEDAVİSİ ERKEN TANI VE EĞİTİMDİR.

FATİHLER NASIL YETİŞİR?

(Alıntıdır)

Sultan Murat Han, Şehzade Mehmet'i yetiştiren Molla Gürani'ye gözü kapalı vezirlik teklif eder. Gürani, isteksizliğini yansıtır.

-Onu isteyene verin Sultanım, der... Yalnız, kadılığı reddetmek gibi bir şansı olmaz. Çünkü kadılık hizmetinde bulunmak ister; lakin edebinden bir türlü dile getiremez.

Sultan Murat Han, Molla Gürani hazretlerini yolcu ederken, şehzadeyi işaret ederek:

-O, bundan böyle senin oğlun. Var, bildiğin gibi işle! Der.

Molla Gürani, Manisa'ya vardığı saat, şehzadeyi derse çağırır. Uşaklara bile itibar eden Gürani, geleceğin sultanını görmezlikten gelir. Talebesine sıradan biri gibi davranır ve:

-Otur ! der ,

-.....!

O güne kadar emretmeye alışan şehzade şaşakalır! Belki de hayatında ilk kez diz çöker. Molla Gürani ilk derse başlar. Şehzade Mehmet, hocasının sorusuna çat pat bir şeyler söyleyerek cevap verir.

Molla Gürani'nin kaşları çatılır, kafasını "olmadı" gibilerinden sallar.

Şehzade Mehmet, üzgün ve ağlamaklıdır. Korkudan sesi titrer. <<Saray halkına rezil olmak var>> diye geçirir içinden.

Şehzade artık geceleri ödev yapmaya başlar. Daha doğru-su aksatamaz verilen görevleri. Ancak gün geçtikçe ilmin tadını almaya başlar. Eski haşarılıklarından (afacanlığından) utanır. Çok değil üç beş ay sonra bambaşka biridir artık O.

Molla Gülhane Hazretleri:

-Arabi ve Farsi bilmek yetmez artık sana, der, düşmanlarının da lisanını öğrenmelisin!

Nitekim Fatih Latince, Sırpça ve Rumca öğrenir. Hem konu-

şur, hem yazar. Ardından, Şehzadeyi İtalyan asıllı Anconal Griacco'nun önüne oturtur, Avrupa tarihini okutur. Dahası neme gerek dedirtmez, aritmetiğe, geometriye, astronomiye zorlar. Hepsi bir yana ufkunu açar. İnanç aşılır. Eğer istenilirse gemilerin karadan, kağınlarla sudan yürüyebileceğine inandırır onu.

Bir ara Manisa'ya gelen Sultan Murat Han, oğlunu tanıyamaz. Fatih görünüşte çocuktur, ama çok olgundur. Ufku geniştir sonra. Hedefleri, idealleri vardır ki; İstanbul bunlardan biridir sadece. İşte belki de bu yüzden tahtını düşünmeden bırakır ona.

Fatihler işte böyle yetişiyor.

KÖR KUYULARA MERDİVEN UZATMAK

Talip ÇUBUK
Psikolog

Eskiden otizmin üstün zekalı çocukların hastalığı olduğu sanılırdı. Ülkemizde otizmi tanınmasında etkili olan ünlü 'Yağmur Adam' filminde otizimli bir matematik dâhisi anlatılıyordu. Otizmle ilgili ilk kitaplardan birinde de üstün zekalı bir otizimli çocuk konu edilmişti (Benliğini Arayan Çocuk / Dibs'in Dünyası, yazarı Virginia Axline). Başka konularda olduğu gibi, bu konuda da popüler kültür etkili oldu ve biz otizmi yanlış tanıdık. Eğitimciler olarak biraz kendimizi kandırdık, bir zeka potansiyeli uyandırma beklentisiyle boş yere umutlandık. Ama otizimli çocuğu olan anneler, hayal kırıklığı ve suçluluk duygularıyla aşırı yüklendi.

Benliğini Arayan Çocuk, bir terapistin kaleminden, beş yaşında konuşmaktan, ilişki kurmaktan kaçınan, öğrenmeyi reddeden bir çocuğu anlatıyordu. Çocuk, okumayı ve yaşitlarının bilmediği pek çok şeyi biliyordu, fakat iletişim kurmayarak bildiklerini saklıyordu. Ancak uzun bir oyunla terapi sürecinde benliğini keşfedip dış dünya ile iletişim kuruyordu.

Kitap, o yıllarda okuyanları çok etkilemişti. Şimdi eski kitapçılarda bile zor bulunabilen bu kitabı okurken, Dibs'in iletişim kuramama ya da kurmaktan kaçınma tutumunun çaresiz bir mağdurluk mu, yok-

sa katı bir inatçılık mı olduğu konusunda sık sık kararsızlık hissetmiştim. Yazarın yorumları onun mağdur olduğu yönündeydi ve sonunda ben de ikna olmuşum. O aşamadan sonra, Münir Nurettin Selçuk'un etkileyici şarkısı gelmişti aklıma: 'Beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın...'

O yıllarda, otizmin anne çocuk ilişkisinde bir eksiklikten kaynaklandığı algısını besleyen bilimsel yorumlar da yapıldı. Çünkü psikoloji dünyasına egemen olan derinlik psikolojisi, erken çocuklukta bir otizimli dönemin normal bir aşama olarak yer aldığı, yani her çocuğun doğumu izleyen bir kaç ay boyunca kendi iç dünyasında yaşadığı, sonraları annesinden aldığı güvenle dış dünyaya yöneldiği anlayışı egemendi. Bu anlayışa göre, otizm erken çocukluğun o dipsiz kuyu gibi dünyasında merdivensiz kalmış ve dünyaya küsmüş çocuğu tanımlıyordu. Ve doğal olarak, otizimli çocuk annelerine ağır bir suçluluk yüklüyordu bu yorumlar. Çocuğunu o 'karanlık' dünyadan çıkaracak annelik becerisini gösterememiş gibi, bir eksiklik duygusu empoze ediyordu.

Üstünden 30 yılı aşkın zaman geçti. Otizmin bilinirliği arttı. Bilinen nedenleri de çeşitlendi. Genetikle, ağır metal zehirlenmesiyle ve hatta beslenme tarzıyla (diyetle) bile ilişkilendirildi. Otizimli çocuk annelerinin öyle ağır bir suçluluğu hak etmedikleri izlenimi yaygınlaştı. Ama hala, 'kör kuyularda merdivensiz kalmak'

çoğu otizimli çocuğa sinmiş halde duruyor. Yani, otizmin nedenleri aydınlatılıp etkileri sıfırlanmış değil. Anneler de kendilerini suçlu hissetmeye devam ediyor. Hatta suçluktan daha ağır bir yük taşıyorlar: Otizimli bir çocuğun annesi olmak çok zor ve bazıları bunu ömür boyu taşıyacakları bir yazgı gibi algılayabiliyorlar. Yani onlar da kör kuyularda merdivensiz kalmış, öylece duruyor-

**Amacımız herkesin
zihninde bir mum
ışığı yakmak.**

lar.

Otizmin nedenini açıklamak ya da bir çözüm yaklaşımı önermek bu yazının boyunu aşar. Ancak bir annenin ve işbirliği yapmak için o anneyi anlamaya çalışan terapist ya da eğitimcinin zihninde bir mum ışığı yakmak gibi amacı olabilir. Neden olmasın, karanlıkta kalan için bir mum ışığı... Çok değil, ama, az da değil.

Anneyle çocuk arasında başlangıçtan itibaren derin bir ilişki vardır. Henüz hamileliğin başlangıcında, anne ve bebek birbirinden etkilenmeye başlar. Doğmadan canlılığını büyük oranda tamamlamış olmasına rağmen, bebek, sonraki aylar ve yıllar boyunca annesine bağımlıdır. Sadece beslenme ve bakım değildir bağımlılık konusu; her şeyiy-

le annenin varlığına, ilgisine, sevgisine, umuduna ve yaşadıkça yakınlığının süreceğine dair güvencesine şiddetle gereksinim duyar.

Rahatlığın, sıcaklığın, huzurun, doygunluğun ve diğer her şeyin en uygun olduğu koşulların (anne rahminin) içinden isteği ve iradesi olmadan fırlatılmış gibi doğar bebek. Doğumdan sonra ilk çığlık sadece oksijenin yakmasından değildir. Bir itiraz, isyan ve imdat çığıdır aynı zamanda. Hiç bir şeyin eskisi gibi olmayacağı soğuk ve yabancı bir dünyada tek tanıdık nesnedir anne. Önce kokusu, sıcaklığı ve (yüreğinin vuruşları, damarlarının uğultusu vs.) sesiyle var olur bu yeni yaşamında. Sonra yitirilen bir cennet gibi o eski muhteşem yaşamını anımsatan şefkatli sevecen yaklaşımlarıyla doldurur bu yeni dünyasındaki boşlukları. Ama, her zaman değil ne yazık ki...

Lohusalık (postpartum) depresyonunu duyduunuz mu? Ya lohusalık psikozunu? İlk kez duyuyorsanız üzülmeyin. Bilim camiasının duyarsız kaldığı konulardan biridir. Ama burada konu edilmesinin amacı otizmle ilişkili bir şey olduğu için değil, anne-çocuk ilişkisinde ihmal edilen, annelik dinamiklerine dikkat çekmektir. Bu bakımdan, lohusalık hastalıklarının nedeni olmasa da bir görünümü, anne bireyin doğumdan sonraki yeni duruma, yani 'içindeki canın' çıkıp gidişine uyum sağlayamama halidir.

Bu son cümledeki ifade, doğumun 'çıkıp gitme' olarak nitelenmesi rahatsız edicidir. Ama böyle algılanması olasıdır. Ruhsal sorunlar derinlemesine araştırıldığında, altından buna benzer algı veya muhakeme hataları çıkar. Doğumdan hemen sonra, fiziksel ve fizyolojik alt üst oluşun da etkisiyle, lohusa annenin kendisi için böyle yanlış yorumlar yapması mümkündür. Bu durumda, içindeki canın çıkıp gittiği algısı, depresyonun nedeni olduğu kadar anneliğe ilişkin büyük bir yanılgıdır aynı zamanda. Kendisine ait olanı

yitirdiğini düşündüğünde de, madalyonun diğer yüzünü, yani bebeğin annesi olarak kendisinin de ona ait olduğu gerçeğini ihmal eder. Böylece, annenin depresyonu sürdükçe bebek de annesiz kalmış olur.

İnsan ruhu, milyonlarca düşüncenin çıkışı aradığı karmaşık bir labirenttir. Neyin doğru neyin yanlış olduğu bir yana, hangi davranışın (dışarı çıkmayı başarmış düşüncenin) neyi anlattığını anlamak için bile onun labirentteki yolculuğunu izlemek gerekir. Ama bir bebeğin ya da bebek olarak kalmayı tercih etmiş gibi davranan otizmlı çocuğun davranışlarını anlamak için bakmamız gereken labirent nerde olabilir?

Gölge etme, başka ihsan istemem

Bu sorunun yol açtığı çagrışılar da bir labirent haline gelmeden çıkışı gösteren bir mum daha yakalım: Margaret Mahler'in 'İnsan Yavrusunun Psikolojik Doğumu' adlı kitabı bu labirentin nerede olduğunu ve neden bazı çocukların içinden çıkamadığını anlatır.

Mahler, yıllarca anne çocuk ilişkilerini gözlemiş ve başarılı bir bireyleşme sürecinden sonra çocuğun anneden ayrışmasını 'psikolojik doğum' olarak tanımlamıştır. Anneden ayrışmadan önceki süreç, çocuğun kendini anneden ayrı bir varlık olarak algılayıp kendi başına var olabilmesi sürecidir ki, bunu yapabilmesi için annenin fiziksel ve ruhsal varlığını bir kaynak olarak kullanabilmesi gerekir. Aslında, annelik de bu kaynağa sahip olmak ve bunu koşulsuz olarak çocuğa sunmak demektir. Anneliğin doğasında olması gereken bu özellikleri, diğer memeli (hayvan) annelerde daha saf haliyle görebiliriz. Örneğin, bir kedinin nasıl annelik yaptığını, başlangıçta kendini adamışçasına yavrularına düşünün olduğu halde, büyütüp kendine

yeter hale getirdikten sonra onları kendi kaderine bırakıp kendi bireysel yaşamını sürdürmesini izleyince anneliğin doğası daha anlaşılır olur.

Peki, modern insan, doğasındaki olan bu temel işlevi neden tam olarak gerçekleştiremez? Bu sorunun uzun ve bazı yönleri hala tartışmalı olan yanıtları vardır. Bu konuda aydınlanmak isteyenler için, tartışmalı konulara girmeden, yaşanmış öykülerden yanıtlar çıkarmaya yönelik bir kaynak daha önerebilirim: Alice Miller'ın 'Yetenekli Çocuğun Dramı' adlı yapıtı, yukarıda sözü edilen kitaptan sonra, zihinlerde bir mum daha yakabilecek mütevazî görünüşlü değerli bir yapıttır.

Otizmlı çocukların gelişimi ve eğitimiyle uğraşan profesyonellerin önüne, sıklıkla, çocukla birlikte annenin sorunları da gelir: Başlangıçta yadsıma ve kaçınma, daha sonra da algı ve muhakeme yetilerini bozan ağır bir suçluluk duygusu. Hangisi olursa olsun, terapist ya da eğitimci bu sorunlara doğru müdahale edemezse, çocukla ilgili süreç aksar ya da tümüyle boşa çıkarabilir. Bu nedenle, çocukla uzun soluklu bir çalışmaya girişilmeden önce, anne çocuk ilişkisindeki dinamiklerin araştırılması ve engel oluşturabilecek duygu ve tutumlar üzerinde durulması gerekli olabilir. Ama bu sürecin, suçluluk uyaran eksiklikleri araştırmaktan öte, çözüme katkı sağlayacak kaynakları harekete geçirmeye yönelik olması gerekir.

Otizmlı çocuğun yaşamı, onunla gerçek bir ilişkili kurmadan bakıp geçen insanlarla doludur. Gerçekten derin bir kuyuda merdiven beklemişse, her defasında umut kırıklığı yaşamış olmalı. Şimdi sizin karşınızda dururken bütün umudunu yitirmiş ve artık "gölge etme başka ihsan istemem" tutumu öne çıkmış olabilir. Terapist ya da eğitimci olarak profesyonel sorumluluğu, ona gerçekten bir merdiven uzatamayacaksa gölge etmemeyi gerektirir.

ANNE BABA TUTUMLARI VE ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Aile; Çocuğun gelişmesinde, Topluma uygun bir birey olmasında önemlidir. Ailenin en önemli işlevleri; bakım, sevgi ve eğitim olarak sıralanabilir. Anne ve baba çocuklarının; Davranış Duygu Kişilik gelişiminde temel birimdir. Aileye düşen görev; Sevgi, İlgi ve Kontrolü elden bırakmamaktır.

Ana Babaların Tutum ve Davranışları Çocuğun gelişmesini belirlemede etkilidir. Çocuğun davranış ve karakterini etkiler, Vicdan ve ahlak gelişimini belirlemektedir. Çocukta ortaya çıkacak davranışsal uyumsuzluğunun ya da uymun başlıca nedeni aile ortamıdır. Çocuklar anne ve babalarının deneyim, davranış ve tutumlarını kendi yaşantılarına taşırlar ve bir döngü oluşur. Şimdi burada belli başlı Anne baba tutumları ve bunların çocuklar üzerindeki etkilerini irdelenecek olursak;

Koruyucu Ana-Baba Tutumu:

Anne-babanın aşırı koruması, çocuğa gerektiğinden fazla kontrol ve özen göstermesi anlamına gelir. Bu Ortamda Yetişen Çocuklar;

Sorumluluk duygusu geliştiremezler, Ya aşırı bağımlılık göstererek çekingen olurlar ya da aşırı otoriter olup, etrafındaki kişileri kullanma eğilimindedirler. Bencilirdir.

Yaşamıyla ilgili önemli kararlarında(okul, meslek, eş seçimi v.s.) sorumluluk almaktan kaçınır-

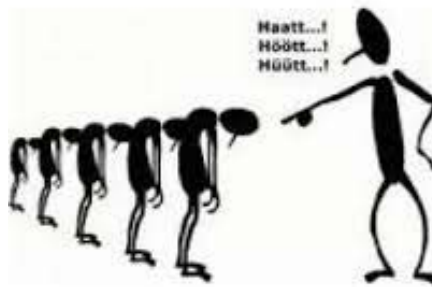
lar, Kendini koruyan kişiler olmadığında, açıkta kalma ve yalnızlık hisseder.

Beceriksiz, sakar, korkak görünürlere, Doyumsuzdurlar.

Bir diğer Ana-Baba Tutumu;

Otoriter Ana-Baba Tutumu

Otoriter ana-baba tutumu; çocukla tartışmadan, anlaşmadan, isteklerini dikkate almadan, anne-baba tarafından belirlenen kural ve emirlerin çok katı bir şekilde uygulanmasıdır.

Otoriter Ana-Babalar;

Çocuğa karşı sert ve soğukturlar,

Çocukla iletişime girmezler,

Çocuğun duygu ve düşüncelerini ifade etmesine izin vermezler, Sürekli suçluluk duygusu hisse-

der,

Çocuktan kendilerine itaat etmesini ve emirlerini yerine getirmesini isterler.

Eğitimde sık sık cezaya yer verirler (dayak, suçlama, ayıplama, utandırma, sevgiden yoksun bırakma...) Özgüveni eksiktir,

Bu Ortamda Yetişen Çocuklar; Ailesine ve çevresine karşı korku ve öfke besler.

Kaygılıdır,

Saldırgandır.

Uyumsuz davranışlar gösterebilir, Yalana başvurur

Bir diğer Ana-Baba Tutumu;

Gevşek Ana-Baba Tutumu

Anne-Baba çocuğa egemen olma ve onun üzerinde aşırı baskı kurma eğilimi yerine çocuğun başına buyruk yetişmesi, dilediğinde davranması ve kendi üzerinde ailesinin denetimine olanak tanınamaması söz konusudur. Bu Ortamda Yetişen Çocuklar:

Sınırlarını bilmez, aşırı hareket ve davranış serbestliğine sahiptir, Şımarıktır, Sorumsuzdur, Ben-

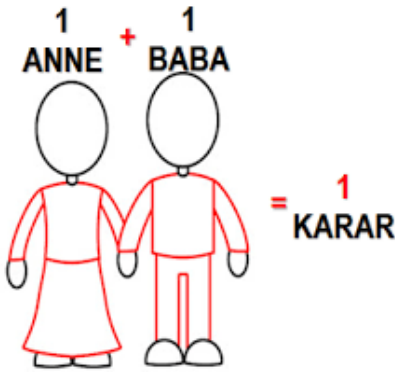
cildir (yalnızca kendi istekleri yönünde davranır)

Okul ve toplum kurallarına uymakta güçlük çeker.

Bir diğer Ana-Baba Tutumu;

Tutarsız Ana-Baba Tutumu

Dengesizlik ve tutarsızlık ya anne-babanın çocuk eğitimi konusundaki görüş ayrılığından ya da anne babanın çocuğun davranışları karşısında gösterdikleri değişken davranış biçiminden kaynaklanır.

Tutarsız Ana-Babalar;

Çocuk eğitimi konusunda farklı görüşleri paylaşırlar. Birinin hoşgörü ile karşıladığı davranışı, diğeri kızgınlıkla karşılar ya da bir gün hoş görülen davranış ertesi gün cezalandırılır.

Çocuktan bir şey yapması istendiğinde ya da ceza verildiğinde nedenini açıklamazlar.

Bu Ortamda Yetişen Çocuklar:- Ne zaman, nasıl davranması gerektiğini bilmediği için:

Dengesizdir-tutarsızdır,

Huzursuzdur,

Kurallar geliştiremez,

Sosyalleşme süreci uzar,

Düşünce ve duygularını ifade etmede fırsat kollar, emniyet alanları arar,

Sorumluluk almaktan çekinir

Bir diğer Ana-Baba Tutumu;

Yetkinci Ana-Baba Tutumu;

Çocuklarını diğer çocuklarla sürekli kıyaslar, Çocuğun mevcut başarısı ile yetinmez, Çocuktan beklentileri genellikle onun yaşına, gelişim düzeyine, yeteneklerine uygun ve gerçekçi değildir.

Her işte mükemmelliği ararlar, Evde katı kurallar vardır.

Bu Ortamda Yetişen Çocuklar:

Ailesinin beklentilerini çoğu zaman gerçekleştiremeyen çocuk:

“ben beceriksizin biriyim”, “aptalım”, “nasıl olsa başaramıyorum, o zaman denememe gerek yok” v.b. gibi değerlendirmeler yapar. Bu durum çocuklarda benlik saygısının azaltır. Çocuğun kendine olan güven duygusunun gelişimini engeller.

Ya aşırı hırslı ve atak ya da isteksiz ve çekingendir, İtaatsiz ve isyankârdır.

Bizim önerdiğimiz Ana-Baba Tutumu ise

Demokratik Ana-Baba Tutumu

Ana-baba tutumları arasında en sağlıklı ve başarılı olan tutumun demokratik tutum olduğu söylenebilir. Bu tutum çocuğa karşı hoşgörü, güven verici ve destekleyici bir yaklaşımı gerektirir.

Demokratik Ana-Babalar;

Çocuklarının;

Belli sınırlılıklar içerisinde özgürce davranmasına imkan sağlar,

Hem fiziksel hem de duygusal ihtiyaçlarını gerçekçi biçimde karşılar,

Amaçlarına ulaşmasında ona rehberlik eder,

Sorunlarına çözüm yolları bulabilmesi için onu cesaretlendirir,

Başarılı olması için baskı uygu-

lamaz,

Tutarlı bir disiplin uygular,

Aşırı koruyucu tutum içine girmeden sevgi ve şefkat gösterir,

Bu Ortamda Yetişen Çocuklar: Kendilerine güvenirlir, bu nedenle risk almaktan kaçınmazlar,

Sağlıklı ilişkiler geliştirirler,

Uyumludurlar,

Sorumluluklarının bilincindedirler,

Kendini gerçekleştirirler.

SEVGİLİ ANNE-BABALARANNE-BABALAR

“FENASIN”

“ÇİRKİNSİN”

“AHMAKSIN”

“BİLMİYORSUN”

“YAPAMIYORSUN”

“BECERİKSİZSİN”

“BAŞARAMAZSIN”

...DEMEYİN...

• “İYİSİN”

• “SEVİMLİSİN”

• “ÇALIŞIYORSUN”

• “GAYRETLİSİN”

• “BİLİYORSUN”

• “YAPIYORSUN”

• “BAŞARACAKSIN”

.... DEYİN....

Sevgili Anne ve Babalar unutmayın ki Ne ekersek onu biçeriz.

HAKLARIMI BİLİYORUM

ENGELLİK KİMLİK KARTI EDİNMEK İÇİN:

- 1- DİLEKÇE
 - 2- SAĞLIK KURULU RAPORU ASLI VEYA ONAYLI ÖRNEĞİ
 - 3- 2 ADET VESİKALIK FOTOĞRAF
- AİLE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜNE
MÜRACAT EDİLMELİ**

KAMUSAL HAKLARDA İNDİRİM

Su Ücretlerinde İndirim
İletişimde indirim (Telefon görüşmelerinde, İnternet-
te, Tv Yayınlarında)
Ulaşımda İndirim (TCDD yollarında, Deniz Yolların-
da, Şehir içi Belediye Otobüslerinde, Şehirler Arası
Otobüslerde, THY’de)
Devlet Tiyatrolarından Ücretsiz Yararlanma
Araç Alımlarında Ötv Ve Mtv Muafiyeti
Müze ve Ören Yeri Girişlerinde İndirim

ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ÇALIŞAN- LARIN HAKLARI

Refakat İzni
Senelik İzin Kullanma Hakkı
Mazeret İzni
Tayin Hakkı
Nöbet Muafiyeti ve İzin Hakkı

EĞİTİM HAKLARI

Ücretsiz Okul Servisi
Okulda Ücretsiz Yemek
Evde Eğitim Hakkı
Rehabilitasyon Hizmetlerinden Yararlanma

ENGELLİ ÇALIŞANIN HAKLARI

İstihdam
Engelli Memurun Tayin Hakkı
Durumuna Bağlı Yer Değişikliği
Engelli Çalışanlara Erken Emeklilik
Engelli Çalışanların Gelir Vergisi İndirimi.
Engelli Memurun İzin Hakkı
Yetim Maaşı
Özel Sektörde Çalışan Engelliler
Malulen Emeklilik

SOSYAL YARDIM HAKLARI

On Sekiz Yaş Üstü Engellilik Maaşı
On Sekiz Yaş Altı Engelli Yakını Maaşı
Evde Bakım Maaşı
Vakıf Aylığı
Yetim Aylığı Ve Engelli Maaşı Alanlar.
Engelli Maaşları Ve Haciz

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ- NİN ENGELLİLERE YÖNELİK YAPTI- ĞI ÇALIŞMALARDAN BAZILARI

- Evde bakım (kişisel temizlik)
- Ev temizliği
- Ulaşım
- Otopark
- Down KAFE
- Engelli servisi
- Su faturasında indirim
- Ekonomik yardım
- Hasta yatağı ve Akülü araba
- Akülü araba şarj noktaları
- Ücretsiz Tiyatro

NEDEN EVDE EĞİTİM?

Hüseyin ULUPINAR
Sınıf Öğretmeni

Bir gülü sularken ona hayat veririz ve bunun yanında yeni hayatlar yaratırız. Minik bir yüreği hayata hazırlamakta buna benzer. O hayata ne kadar güzel hazırlanırsa ve sarılırsa geride yaşamaya değer iyi bir gelecek bırakır. Hayat bize sunulan en güzel armağandır. Bunun değerini de en güzel şekilde bilmek gerekir. Her nefes alışımızda ve verişimizdeki kısacık anı mutluluğa çevirmek gerekir. Bu mutluluğun temelinde iyi bir eğitim ve güzel bir gelecekte saklı.

Siz nasıl olursanız olun iyi bir eğitim almak istemez misiniz?

Bir şeyler üretebilmek ve yaşamaya dair değerler ortaya koyabilmek için herkesin iyi bir eğitime ihtiyacı vardır. Günümüzde gelişen ülkelerde eğitim ön saftadadır. Eğitimin olmadığı yerde cahillik filizlenir. Ülkeler üçüncü dünya ülkesi olur. Geri kalmışlık her alanda kendini gösterir. Cahillikle de hiç bir iş yürümez diye düşünüyorum. Cem Yılmaz'ın dediği gibi herkes için "Eğitim Şart" olmalı. Refah bir toplum oluşturmak için toplumun tüm kesiminde iyi bir eğitim hizmeti uygulanmalıdır. Son yıllarda ülkemizdeki eğitim sadece okullarda değil evde ve hastanede yapılmaktadır. Ayrıca tüm norm fazlası öğretmenleri bakanlığımız eğitime tabi tuttu. Bu öğretmenlerimiz evde ve hastanelerdeki eğitimlerde görev alacak. Bu eğitim açısından takdir edilecek bir gelişmedir.

Maalesef Türkiye'de eğitim olanağı gelişirken öğretmenlerimizin de evde eğitim verme konusunda gönüllü olmamaları ya da teşvik edilmemesi beni üzüyor. Özellikle de evde eğitim alan öğrencilerimiz eğitim bakımından

daha arka planda kalıyor. Bu sadece onların sorunu değil, bütün eğitimcilerin sorunu olmalıdır. Sadece ülkemizde 7000'e yakın öğrencimiz evde eğitim almakta. Kimi velilerimiz öğretmen bulamıyorken kimi velilerimiz de "ne gereği var" diyor, işin kolayına kaçıyor. Ama mağdur olan çocuklarımız oluyor. Böyle bir zihniyet yerini aydınlığa ulaşan zihniyetlere bırakmalı. Yerine olgunlaşmaya hazır tomurcuklar yeşermeli.

Yeni baharlar yaratılmalı yüreklerde. Bu baharları yaratmak için bütün yürekler aynı anda çarpmalı ve beraber mücadele etmeli. Bir kuş bile yavrusunu yuvadan uçururken onu önce eğitir, ona yardımcı olur ve kendi gayretiyle onu yuvadan uçurur. Bizlerde kendi çocuklarımız için bir çaba sarf edebiliyorsak ne mutlu bize. Ne yazık ki çoğumuz o kuşun sarf ettiği çabayı sarf edip bu çocuklarımızın daha iyi eğitim almasını sağlayamıyoruz. Bu mücadeleye en fazla öğretmenlerin katkıda bulunması gerekir.

**Gönüllü ol,
Gönlümde ol.**

• **Etrafınızda özel gereksinimli bireyler yok mu?**

• **Hiç onları anlamaya çalıştınız mı?**

Evde eğitim alan öğrencilerimizi evin bir bölümüne hapis ederek, misafirlere saklayarak, utanarak... vb. şekilde onları yok sayamayız. Evet, onlar özel gereksinimli bireyler olabilir, konuşmakta ve yürümekte hatta hareket etmekte zorlanabilir. Yeme içme davranışını, tuvalet ihtiyacını tek başına

yapamayabilir. Ama kalplerindeki sevgi yüzlerine vurmaktadır. Onun için evine gelen bir öğretmen, onun kocaman dünyası oluyor. İnsan yerine konulduğunu hissediyor. Bir şeyler öğrenmek için çaba sarf ediyor. Mesela ağzından zorlayarak çıkardığı "öğretmenim hazırım" sözü dünyalara değer bir mutluluk veriyor bana.

***Bu dünyada bir
insan olacağına,
Birisini için
bir dünya ol!***

Evde eğitim alan çocukları unutmak, onları yalnız bırakıyor olmak hepimizin içini burkan bir duygu olmalı. Unutmamalıyız "Her insan engelli adayıdır." Öğretmenlerin ve ailelerin, bu çocukların minik yüreklerinde küçük okul kurabilmeleri en güzel duygulardan biridir. Temiz bir geçmiş bırakılacaksa tarihin sayfalarına, bu da eğitimsizliğin yaratacağı acı bir geçmiş olmamalıdır. En güzel dileğim, bütün yüreklerin aynı anda çarpması ve eğitim için iyi bir çaba sarf etmesidir.

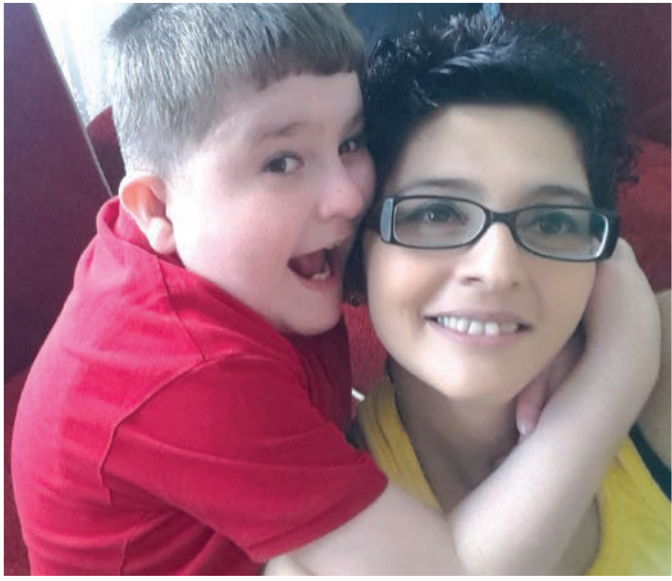
Anahtarı eğitim olan her kapı açılır ve yüreklerle ferahlık verir.

"İnsanların en Hayırlısı, insanlara faydalı olandır."

OTİZMİN SESİ

HER ŞEY SEVMEKLE BAŞLAR

Öznur ARI

Sınıf Öğretmeni

Özel gereksinimli birey. Ne kadar da anlaşılması zor bir durumdu benim için. Bu çocuklara sahip ailelerin bazıları komşularımız, bazıları akrabalarımızdı. Aslında böyle ailelerin neler çektiğini bazen tesadüfen herkesin karşılaştığı kadarıyla görerek izliyordum. Ama sadece izliyordum. Ve arkamı dönüp yeni bir şeye aklım takıldığında aslında her şey benim için sona eriyordu. Ama o ailelerin nasıl çabalar sarf ettiklerini, nasıl sıkıntılar yaşadıklarını bilmiyordum ve zaten de bilmem mümkün değildi.

Bundan dört yıl kadar önceydi. Özel gereksinimli bireye sahip olan bir annenin hüznü bir o kadar da umutsuzca 'Hüseyin için siz de mi gelmeyeceksiniz hocam?' demesiyle başladı benim bu yol-daki serüvenim.

Hüseyin dört yaşına kadar iletişime tamamen kapalı ve duygusal tepkiler veremeyen, ortopedik olarak hareket kabiliyetine daha sahip olamayan sekiz yaşında sevimli bir çocuktur. Doktorlar tarafından Prader Willi Sendromu teşhisiyle tedavisine başlanmıştı. Evde eğitim hizmetleri kapsamında öğrenciydi maalesef o güne kadar devamlılık gösteren bir öğ-

retmeni hiç olmamıştı.

Normal bir çocuğa verilen emekle özel gereksinimli bir çocuğa harcanan emek aynı değildi. Buna ilk defa Hüseyin'de şahit olmuştum. Hüseyin'in annesi Şerife Hanım doğumundan itibaren tam dört sene boyunca oğluyla hastanelerde ömür tüketmiş; belki dünden bir nebze daha iyi olur umuduyla çocuğu için her türlü fedakârlığı yapmış elleri öpülesi bir anneydi. Belki de annelik içgüdüleriyle o gün Şerife Hanım'la aramızda görünmez mistik bir iletişim kurulmuştu ve onu çok iyi anlamıştım. O gün oraya giderken tek vereceğim cevap hayırdı. Ben sınıf öğretmeniydim ve bu işler benim için hem korkutucu hem de çok zordu. Aslında kıramayacağım bir büyüğümün 'Evde eğitim verirmisin?' sorusuna direkt olarak hayır diyerek kestirip atmamak için gittiğim o evden; fedakâr bir annenin yüreğinin yangını hafifletmek ve çaresizliğini azaltabilmek için 'Hüseyin'in öğretmeni olacağım ve size elimden geldiğince yardım edeceğim' diye söz vererek ayrılmıştım.

Evet; ben sadece bir sınıf öğretmeniydim. Hüseyin ise benim daha önceden karşılaştığım

öğrencilerim gibi yürüyemiyordu, onlar gibi konuşamıyordu, onlar gibi davranamıyordu ama onlarla ortak bir özelliği vardı. Her şeyden önce Hüseyin sadece bir çocuktur. Farklılıklarına ve sınırlılıklarına rağmen Hüseyin'inde her çocuk gibi eğitime, sosyalleşmeye ve yaşayarak öğrenmeye hakkı ve ihtiyacı vardı.

Sizlere bu yazımda Hüseyin SALTA ile "Pipet kullanma" davranışını kazandırma sürecini ve bunu nasıl başardığımızı anlatmak istiyorum.

Özel eğitimde öncelik bireyin gereksinimlerini tespit edebilmek ve bu gereksinimler doğrultusunda en etkili ve en verimli şekilde uygun ortam ve uygun materyallerle bireyin ihtiyacı olan eğitimi sunabilmektir. Aile ile işbirliği de özel eğitim sürecinde yer almalı ve aile her zaman eğitimin bir parçası olmalıdır. Bana bu süreçte yardımcı olan Şerife Salta'ya teşekkür ediyorum.

Evde eğitime başlayalı henüz bir hafta olmuştu. Hüseyin'in performansını değerlendirirken beslenmesindeki sıkıntıların hem anne için hem de Hüseyin için büyük bir problem oluşturduğunu fark ettim. Annesi kahvaltı yaptığı

rırken elindeki bardağı Hüseyin'in ağzına yaklaştırıyordu. Hüseyin ağzını açtığı anda ise anne çay dolu bardağı havadan Hüseyin'in ağzına boşaltıyordu. Bu durum hem Hüseyin'in beslenme saatinin uzamasına hem de annesinin sosyal hayattan soyutlanmasına sebep oluyordu. Acaba bu durumu değiştirebilir miyim diye planlar yaparken Hüseyin'e ilk defa pipet verdim. Ve ne mi oldu? Sonuç kocaman bir sıfırdı. Hüseyin pipeti ısırdı ısırdı ve sonunda fırlattı. Hüseyin aslında eline aldığı her şeyi fırlatıyordu.

Bende kendimce en uygun materyali bulmaya çalıştım. 20 cm. uzunluğunda kestirdiğim su hortumunu plastik bardağın içine sokarak en sevdiği içeceklerden şekerli çayı çektim. Ve hortumun baş kısmını başparmağımla kapattım. Böylece hem çay hortumun içerisinde kaldı hem de hortum Hüseyin'in ısıramayacağı kadar sert bir materyaldi.

Tıpkı annesinin yaptığı gibi hortumu Hüseyin'in ağzına yaklaştırtıp havadan çayını bıraktım. Bir süre sonra Hüseyin uzattığım hortumdan sevdiği sıvının geleceğini anladı.

Çene, dil, dudak egzersizleri derken sabırla geçen altı ay gibi bir sürenin sonunda Hüseyin pipet kullanmayı öğrendi. Zaman içerisinde ısırdıkça canının yandığını anlayan Hüseyin; hortumu ısırmaktan vazgeçti ve bu davranışı söndü.

Pipetle çay içme çalışmalarımızın ardından bir annenin çocuğunun beslenme sürecini kolaylaştırmak istedim. Bizler için basit gibi görünen evladinız acıktığında eline tutuşturduğunuz süt paketini veya meyve suyu paketini kullanmasını sağlayabileceğimi düşündüm. Bir gün büyük bir hevesle marketten aldığım çilekli sütü Hüseyin'e ver-

diğimde; tam da başardım dediğim anda Hüseyin ağzıyla pipeti paketten çıkardı ve sağa sola kafasıyla sallamaya başladı. Pipetteki sütle-ri etrafa sıçrattı. Çok üzümüstüm. Hayal kırıklığına uğradım. Pipeti hareket ettirebileceğini hesaplayamamıştım. Yılmadım. Usanmadım. Çünkü özel eğitim devamlılık isteyen bir süreçtir (Bunu çok iyi anladım) ve özel eğitimde pes etmek asla yoktur.

Bunun üzerine bir ay gibi bir sürede pipeti süt paketine koli bandıyla bantlayıp sabitleyerek çalıştım. Toplamda 7-8 ay gibi bir sürenin sonunda Hüseyin artık çilekli sütünü eline alıyor ve içebiliyordu.

Anne Şerife Hanım oğlunun ilk defa pipet kullanarak süt içtiğini gördüğünde gözleri dolmuştu. Ve tüm içtenliğiyle teşekkür ederek bana sarılmıştı.

Eskiden babasıyla Hüseyin'in dışarıya çıktıklarında beslenmede yaşadıkları zorlukları anlatan Şerife Hanım; artık babasıyla Hüseyin'in birlikte parka giderek çilekli süt içip çubuk kraker yediğinden bahseder olmuştu.

Haftanın yedi günü sanayide çalışan bir babanın evde eksikliği ile sahip olduğu bir küçük kız çocuğu daha olan bir anne için küçücükte olsa bir adım atmış olmak her şeye değerdi benim için..

Ben üç yıl boyunca evde eğitim verdiğim Hüseyin'i çok sevdim. O da beni çok seviyordu; ama sanki çilekli süte olan sevgisi benden biraz daha fazlaydı.

Unutmayalım ki bu çocukların küçük dahi olsa başarılarını desteklemeliyiz, başarılı oldukça ödüllendirmeliyiz, onların daha çok şeyi başarabilmeleri için teşvik etmeliyiz. Her şeyden önce bu çocukları sevmeliyiz.

Her şey sevmekle başlar..

OTİZM

Otizm denir bir garip hal
Peydahlandı aman vermez.
Kimse bilmez bir çıkar yol
Sebebine akıl ermez.

Pençesine düşen şaşar
Görülmez düş, olmaz hayal...
Bunu çeken nasıl yaşar?
Dünya olur hayal-meyal.

Duçar olan bu illete
Şaşırır gün ve geceyi
Anlatılmaz hâl millete
Ayırt etmez han, eceyi.

Derler ki bir ağır metal
Engellermiş faal beyni
Bu yüzden de ağır mental
Normallerle olmaz aynı.

Bir evlât ki kendin bilmez
Ana bilmez, ata bilmez.
Sınırı yok, bendin bilmez
Ata onu atabilmez.

Nedir açan bilincini;
Ne uyarır apar topar?
Öfkesini, sevincini...
Nasıl yaşar, neler yapar?

Bakar, görür; tutabilmez.
Fır fır döner, zıp zıp koşar.
Öfkesini yutabilmez
Anlık ağlar, anlık coşar.

Derde deva arar olduk
Bilen kullar bir söylüyor
Kurttan, kuştan sorar olduk
Bilmeyenler bin söylüyor.

Hakk'tan sabır diliyoruz
Gönlümüzü yaktı harı
Kendimizi biliyoruz
Sabır cennet anahtarı..

-muhacir bozkurt-
Mustafa KÜTÜKCÜ

FARKINDA MIYIZ?

Talip YAHŞİ

Her akşam hangi haber kanalını açsak, hangi gazeteyi okusak, mutlaka içimizi burkacak, canımızı acıtacak bir haber oluyor. Değil kanaldaki, şehrimizdeki, mahallemizdeki, apartmanımızdaki hatta yan komşumuzdaki haber değeri değil, insan değeri taşıyan canlılardan habersiziz.

Kanadı kırılmış kuş içimizi acıtıyor, yolda çarpılmış kedi için üzüldüğü, kuyuya düşmüş köpek günlerce haber kanallarını yer ediniyor ama sıra bizim çocuklarımıza geldiğinde kulağımızı tıkıyoruz. Otizimli bir çocuğa, engelli bir bireye sahip çıkacağımız zaman o vicdan dediğimiz, merhamet dediğimiz duygumuz nerede?

Bir özel eğitim öğretmeni olarak ben bu çocuklarımıza sahip çıkın derken kapınızı açın, evinize alın, yedirin, içirin, giydirin, yardım edin demiyorum. Onları gördüğünüzde kafanızı çevirmeyin YETER! Bakmaktan korkmayın, elini tutmaktan çekinmeyin, yanınıza oturduğunda koltuğunuzu değiştirmeyin; YETER!

Çocuğumuz olduğunda yalnız kalmasın deyip bir kardeşi daha olsun istiyoruz.Üniversitede okurken

gece de gündüz de yanında olacağı bir arkadaşı olsun istiyoruz.Ama... Biz bu çocuklardan her kafayı çevirdiğimizde, her uzatılan eli geri çevirdiğimizde onları yalnızlık denen dipsiz kuyulara atıyoruz. Onların yalnız kalmaya değil bizimle olmaya ihtiyaçları var. Bir insanın yanında olmak, karşısındakinin de insan olduğunu anlamak bu kadar mı zor? Evet, biz şanslı doğmuşuz. Peki, neden bu şansımızı onlarla da paylaşmıyoruz? Neden yüzlerindeki gülümsemenin, gözlerindeki ışıltının sebebi biz olmuyoruz?

Biz toplum olarak sadece neler yapabileceğimizin farkında değiliz...

Hadi yapabileceklerimizin farkında olalım.

Engelli, otizimli, üvey, yetim ayırmaksızın tüm çocukların yanında olalım.

İnsan olduğumuzun, farklı olduğumuzun farkında olalım.

Çocuklarımızın kalplerine dokunabilmek, yüzündeki tebessümün sebebi olabilmek dileğiyle...

TORUNUM VE BEN

Ali TOPAL
Öğrenci Velisi

Torunum ilk doğduğunda her dede gibi dünyalar benim olmuştu. Üstelik oğlum müjdeleyerek: “Baba senin ismini verdim.” deyince sevincim bir kat daha artmıştı.

Günler geçiyordu. Torunum büyüyordu ama bir şeyler düzgün ilerlemiyordu. Diğer torunlarımdan farklı tepkiler gösteriyordu. Ali’yi doktora götürüyorduk fakat doktor bize 8 yaşına kadar rahatsızlığı ile ilgili hiçbir şey söylemedi. Öğrendiğimde ise otizmin ne olduğuna dair bir fikrim bile yoktu. Şoku atlattıktan sonra bugüne kadar bizi yönlendirmeyen doktora çok kızdım. Çaresini bulmak için her kapıyı çaldım. Fakat bu rahatsızlığın tedavisinin olmadığını tek ilacın eğitim olduğunu öğrendim ve durumu yavaş yavaş kabullendim.

Torunumun büyüdü okul çağına. Bende Ali’yi sırtında çanta, normal öğrencilerle beraber okula koşarak gitmesini görmek isterdim. Karnesini aldığı anda bu sevinci benimle paylaşmasını isterdim. Ama Ali otizimli bir çocuktur. Normal bir okula gidemeyecekti. Sonunda Ali’yi gönderebileceğimiz bir okul bulduk. Fakat okul Denizli’deydi. Biz ise Çivril’in Çıtak köyünde yaşıyorduk. Denizli’ye taşınma olanağımız yoktu. Servisle Ali’yi yollayamazdık. Yapılacak olan belliydi. Dedesi olarak Ali’yi okula ben götürecektim. Her gün okula Ali’yi ben kendi arabamla götürmeye başladım. Her türlü koşulda bu yolculuğu beraber yapmaya başladık. Ali bu yolculuğa o kadar alıştı ki. Bu yıl Denizli’ye çok kar yağdı. Çivril’den Denizli’ye gelmek mümkün olmadı. Gidemeyeceğimizi farkedince huzursuzlandı. Bende Ali’yi arabama bindirdim ve sanki Denizli’ye geliyormuş gibi köyün etrafında 100 km yolculuk yaptım. Bir süre gezdikten sonra tekrar geri döndüm. Ali’nin huzursuzluğu geçmişti.

Ali’nin İzmir’de her yıl kontrolü var. Bu sene kontrolü 20 Ocak’taydı. Ali’yle beraber pazar günü yine yollara düştük. Baldızımın evinde kalacaktık. İnciraltı, Narlıdere gezip dolaştık, vapur sefamızı da yaptık. Akşam 9 oldu eve dönelim dedik, fakat Ali gezmeye doyamamış. Tekrar düştük yollara üç saat daha dolandık sokaklarda. O kadar yorulduk ki yorgunluktan evi dahi bulamadık. Pazartesi doktorumuzla görüşmeye gittik. Doktor Ali’nin gelişmesine çok şaşırdı.

Bir yıl boyunca çok aşama kaydettiğimizi söyledi ve bana dönüp “Bu senin eserin.” dedi. Emeklerimin boşa gitmediğini görmek gibisi yoktu. Benim Ali dışında 3 yıldır başka hayatım yok. Ne bir arkadaş ne kahve... Okuldan dönünce yolda bir arkadaş denk gelirse ayaküstü bir sohbet o kadar.

Bizimkisi işte böyle uzun bir yolculuk. Bu sadece sözde kalan değil yaşadığımız bir gerçek.. Çivril –Çıtak –Denizli her gün gidip gelen eskimeyen yolculuk. Ben bu yolculuğu yapmaktan büyük bir mutluluk ve gurur duyuyorum. Bu çabanın boşa gitmediğini gördükçe mutluluğum ikiye katlanıyor. Her gün boynu bükük yaşamaktansa, bir gün dik yaşamak daha iyidir. Doçem’de çalışan tüm öğretmenlere teşekkür ediyorum.

OTİZMLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE SINIFLARIMIZDA ve GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDAN BAZILARINI BEĞENİNİZE SUNUYORUZ...

MÜZİK VE OTİZM ÜZERİNE...

Ayşen ÖZŞAHİN
Müzik Öğretmeni

Otizmli çocukların müziğe karşı duyarlı ve dikkatli oldukları bilinir. Pek çok araştırma ve bilimsel kaynakta da belirtilen bu duruma göre, iletişim ve sosyal etkileşim eksiklerine rağmen otizmli çocuklar müzikal uyarılara daha dikkatlidirler. Otizm özellikleri olmayan çocuklar uyarıların müzikal ya da sözel olmasıyla çok ilgilenmezler, otizmli çocuklar için ise durum farklıdır. Onlar daha çok müzikal uyarıları tercih ederler.

Otizmli çocuklar çoğunlukla müzikal olan işitsel uyarılara diğer uyarılardan daha sık ve uygun tepkiler verir ve iyi bir performans gösterebilir.

Bir çalgı çalma konusunu aslında irdelemek gerek. Müziğin otizmli çocuklar için motive edici olması bir otizmli çocuğun müzikal etkinliklere başarılı bir şekilde katılması otizmli çocuklarla müzikle eğitimin önemini artırmaktadır.

Yapılan müzik eğitimi çalışmaları; otizmli çocukların davranışlarının ve ilişkilerinin düzelme yolunda ilerlediği görülmüştür. Hareket uyumu ve beden algısı da artmaktadır, iletişim davranışları ve dil becerileri de gelişmektedir.

Bu iletişim içerisinde yatan gizli sözcüğü S.E.S olarak değerlendirmek mümkün. (Sevgi-Emek- Sabır), bunların bileşimi ise SES.

Otizmli çocuklarda göz teması, gözünün önünde bir aleti çalmak suretiyle dikkatini odaklamak veya gözünün

önünde el çırpma suretiyle sağlanabilir. Müzik Eğitimi, özellikle ses meditasyonunda ve gelişmesinde etkilidir. Ses, hordananmak, ağlamak, çılgık atmak, gırtlaktan çıkartılan sesler ve uğuldamaktan ibarettir. Otizmli çocuklar normal olarak okulda müzik sınıfında ders görmeye başladığında, öğretmen müziğin otizmli çocuğun diline yardım ettiğini görebilir.

Otizmli çocukların müziğe karşı görülmedik bir duyarlılıkları olduğunun ispat edildiğine dikkat çekilmiştir. Ender olarak olsa bir enstrüman çalarken, bazıları mükemmel bir şekilde müzik aletini tam notasında çalar. Bazı çocuklar sadece belirli seslere duyarlıdır.

Otizmli çocuklar bazen konuşmazlar ama şarkı söylerler. Müzik sınıflarında basit kelimeler ile şarkılar, tekrarlanabilen kelimeler ve hatta tekrarlanan saçma heceler otizmli çocuğun lisanına yardım edebilir. Anlamlı kelimeler, görsel ve dokunularak oluşan şarkı kompozisyonları ayrıca bu işleme kolaylık sağlayabilir.

İşitsel bir uyarı olarak müzik otizmli çocukla iletişim kurmak için iyi bir yoldur. Dış seslere karşı tepkisiz kalan bir çocuk, müziksel seslere karşı aşırı duyarlılık gösterebilir. Duyular arası bir bütünlük kurmak için müzik kullanılabilir.

Müziğin otizmli çocukların iletişiminde ve eğitiminde eşsiz bir yol olduğunu, tedavi ve öğrenim aracı olarak

etkililiğinin iki farklı terapi ve eğitim çerçevesi sağlayabilme yeteneğinden geldiğini söylenmiştir. Müzik tutarlı, kararlı ve tahmin edilebilir bir çevre oluşturur. Güncel bir şarkının melodisi, armonisi ve ritmi, stresli ya da yabancı bir ortamda çocuğun rahat etmesine yardımcı olur. Müzik aynı zamanda sınırsız bir esneklik de sağlayabilir. Zaman zaman çocukla birlikte değişir, çocuğun davranış ve duygularını yansıtabilir.

Müzik Eğitimi otizmli çocukların tedavisinde etkilidir. Sosyal etkileşimde ve duygusal iletişimde onlara yardımcı olur ve otizmli çocuklara hem güven hem de özgürlük duygusu sağlar.

Otizmli çocuklarda yetenek söz konusu olduğu zaman yüksek fonksiyona sahip bazı otizmli çocuklarda müziksel anlamda üstün yetenekler görülse de, evrensel olarak nitelendirilemez.

Genel olarak bütün araştırmaların çıkış noktası otizmli çocukların müziğe karşı olan aşırı ilgeridir. Bu aşırı ilgi, yüksek fonksiyonlu otizmli çocuklarda yüksek müzikal algıyı da beraberinde getirir. Yapılan müzik çalışmaları ve çalgı eğitimi ile müzikal algı üzerine odaklanılır. Yapılan kimi çalışmalarda mutlak kulak özelliğine sahip olan otizmli çocuklara rastlanır, bu çocuklar belirli bir frekansı olan her sesin nota karşılığını söyleyebilme yeteneğine sahiptirler.

OTİZMLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE SINIFLARIMIZDA ve GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDAN BAZILARINI BEĞENİNİZE SUNUYORUZ...

BEN SİZİM

İnsan kendini nasıl seçemezse,

Dünyasını da seçemez...

Dünyası farklı diye de bir insan,

Diğer dünyadan dışarı itilemez...

Ne olmuş?

Sizlerden farklı seviyorsam çiçekleri ,

Sizlerden farklı hissediyorsam bütün renkleri?

Yaşamak, sevmek, hatta koşmak ve

gülmek benim de hakkım değil mi?

Ben çocuk olamaz mıyım?

Elinden tutup bir arkadaşımın yürüyemez miyim yan yana?

.....

Ne bileyim belki de ben iyi anlatamadım kendimi,

Anne!

Anne, ne olur onlara sen anlat beni...

De ki;

Göz bebeklerim temas edemese de gözlerine,

Tüm kötülükleri onlardan daha iyi gördüğümü söyle....

Herkes gibi sarılamam belki sevdiklerime

Ama tüm insanları ve canlıları, çıkarsız sevdiğimi söyle...

Söyle ki beni tanımayanlar,

“OTİZMLİ” diye uzaydan gelmişim gibi davrananlar,

Benim de bir insan olduğumu artık anlasınlar...!

Farkında olmak, büyük bir erdemdir.

İnsanca yaşamak ve yaşatmak adına...!

Aynur BURUK

18 MART'IN HAYALET AVCISI KADER GEMİSİ

NUSRAT

Onlarca gemiden oluşan dev müttefik donanmasını 18 Mart 1915'te neredeyse bozguna uğratan zekâ ürünü küçük bir ayrıntı. Deniz Savaşı Fatih'i Nusrat Mayın Gemisi. Bu savaşın kazanılmasında büyük katkılar sağlamış ve bu deniz savaşının simgesi haline gelmiştir Nusrat Mayın Gemisi. Nusrat Mayın Gemisi'nin Çanakkale Boğazi'ne dökmüş olduğu mayınlar 1.Dünya savaşının başlangıcından sonra bilhassa Rusların İstanbul Boğazi'ndeki gemilerimizi tahrip etmek üzere denize bırakmış olduğu serseri mayınlardan patlamamış ve Osmanlılar tarafından ele geçirilmiş olan mayınlardır. Rus mayınlarından ve Almanların yeni getirmiş olduğu mayınlardan 26 tanesi 7-8 Mart gecesi Nusrat Mayın Gemisi tarafından Karanlık Liman'a dökülmüştür.

Denize dökülen mayınlar mayın tarama gemilerinden gözle taranıyor ya da denize sarkıtılan tel ve çubuklarla yerleri tespit edi-

lebiliyordu. Fakat Karanlık Liman'a karanlık denmesinin sebebi de denizin içeresindeki yosunların, içerisinde karanlık göstermesi, dibini göstermemesidir. Düşünün ki bu mayınları bırakın 7-8 Mart gecesi tespit edilmeyi, bu mayınlardan bir tanesi 1997 yılında Türk Deniz Kuvvetleri tarafından bulunup imha edilmiştir. Bir tanesi de 2007 yılında yine bulunup imha edilmiştir. Aradan 102 yıl geçmesine rağmen dökülen mayınların tespiti çok zorken 1915'te müttefik donanmasının bu mayınları bulması imkânsızdı. Anladılar 18 Mart'ta mayınlara çarptıklarında Karanlık Liman'da mayın olduğunu. Mayınların Karanlık Liman'a dökülmesi ile ilgili bir söylentiye göre 6 Mart gecesi Müstahkem Mevki Komutanı Cevdet Paşa rüyasında 26 mayının kıyıya paralel döküldüğünü görür Her ne kadar bir söylenti olsa da sonuçta mayınlar Nusrat tarafından Karanlık Liman'da kıyıya paralel olarak 100 metre aray-

la denizin dibine dökülüp zincirle sabitlenmiştir. Nusrat'ın dökmüş olduğu mayınlar, bilhassa 18 Mart günü İngiliz Fransız müttefik floşuna çok fazla zarar vermiştir. Ayrıca düşmanın moralinin bozulmasında ve savaşın kazanılmasında küçük bir geminin dökmüş olduğu mayınların büyük etkisi vardır. İngiliz Savaş Lordu Churchill şunları söylemiştir:

1. Dünya Savaşı'nda özellikle Çanakkale'de hiçbir savaş gemisi 360 tonluk Nusrat kadar tesirli olmamıştır. On binlerce tonluk gemilerimiz küçük bir mayın gemisinin döküğü mayınlara yenildi. Nusrat Mayın Gemisi 1. Dünya Savaşı'nda adını tarihe yazdırmıştır.

7-8 Mart gecesi döküğü mayınlarla savaşın seyrinin Türklerin lehine dönmesini sağlayan Nusrat Mayın Gemisi'nin orijinali Mersin'in Tarsus ilçesindedir.

27. ALAYIN ÖLÜM YÜRÜYÜŞÜ

Çanakkale savaşlarında büyük bir destan yazan alaylarımızdan biri de 27. Alaydır. Anzakları, Arıburnu'nda ilk karşılayan ve 57. Alay yardımına gelinceye dek kahramanca savaşan yiğitlerimizin alayıdır. 25 Nisan'da düşmanın ilk çıkarmasına karşı koyan birliklerimiz 1500 kişilik çıkarma grubunun tam ortasına düşmüştür. Her iki taraftan kendisini kuşatan çok üstün düşman birliklerine rağmen yerlerini terk etmemişlerdir. Bu kanlı cephenin Haintepe'deki ilk şehitlerini bu birlik vermiştir.

ÜÇ GÜNLÜK KIYAMET DÜŞMEYEN SANCAK 57. ALAY

49 subay 3480 er ve erbaşın tamamının şehit olduğu alayın adıdır. Alay komutanı Yarbey Hüseyin Avni Bey şehit olur. Ardından bir başka Yarbey Elbistanlı Şevki Bey. O şehit olduktan sonra Binbaşı Ömer Fevzi. Rütbeler küçüldükçe küçülür. Yüzbaşı, Üsteğmen, Teğmen derken alayda rütbeli asker kalmaz ve son Alay komutanı

Konyalı Hasan Fehmi Bey yani alay imamı. Rütbeli yoktur ve en yaşlı odur. 57. Alay'ın en son askeri şehit olmadan önce o alay sancağını bir küçük ağacın dalına asar ve ondan sonra şehit olur. Yere düşürmez çünkü şerefi, namusudur bir birliğin o sancak. Alayın daha birinci taburu saat 10.30'da 25 Nisan günü çatışmaya girer. Aradan daha

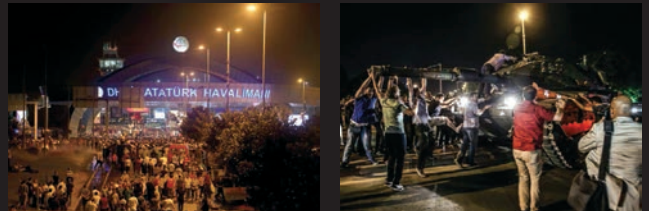
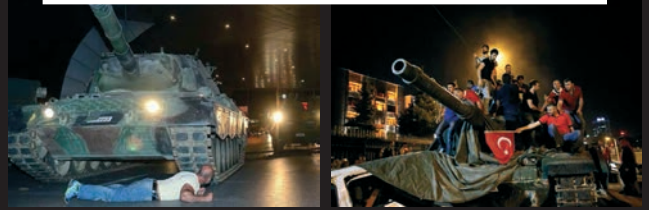
sadece dört buçuk saat geçmiştir. Birinci tabur komutanı derler ki : " Taburunu geri topla, yıprandı." Tabur komutanı taburunu geri toplar ama ne görsün dört buçuk saat geçmiştir sadece. Öğleden sonra saat üç. 900 askerin 820'si dört buçuk saatte şehit olmuştur. Geriye sadece 80 kişi kalmıştır ve komutan hafızasını kaybetmiştir.

**MİLLET
EĞİLMEZ**

**TÜRKİYE
YENİLMEZ**

**15 TEMMUZ
DARBE
GİRİŞİMİ
VE MİLLETİN
ZAFERİ**

Unutmayacağız 15 TEMMUZ Unutturmayacağız!...

2016 Türkiye askerî darbe girişimi ya da darbecilerin verdiği adıyla Yurtta Sulh Harekâtı, 15-16 Temmuz 2016 tarihleri arasında Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde kendilerini Yurtta Sulh Konseyi olarak tanımlayan bir grup hain askerler tarafından gerçekleştirilen askerî darbe teşebbüsüdür.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin resmî internet sitesi ve TRT’de yayınlanan bildiride ordunun yönetime el koyduğu ifade edilerek ülkede sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan edildiği açıklandı.

İstanbul’daki Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet Köprüsü’nün jandarma tarafından kapatılması ile başlayan süreçte, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman ve yaklaşık 50 kadar milletvekilinin mecliste bulunduğu sırada F-16 savaş uçakları meclis üzerinde uçuş yaparak parlamentoyu dört kez bombaladı. Ankara’nın Beştepe semtinde bulunan Cumhurbaşkanlığı Sarayı’na bombalama girişiminde bulunulsa da başarılı olunamadı. Muğla’nın Marmaris ilçesinde bir otelde bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a karşı suikast girişiminde bulunuldu. Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar, Kara Kuvvetleri Komutanı Salih Zeki Çolak, Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal ve Jandarma Kuvvetleri Komutanı Galip Mendi darbeyi gerçekleştiren askerler tarafından rehin alındı.

Gelişmeler üzerine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, CNN Türk aracılığı ile gerçek-

leştirdiği bağlantıda darbecilere hiçbir şekilde imkân tanınmayacağını ifade ederek halkı darbeye tepki göstermek için meydanlara ve havalimanlarına çıkmaya davet etti. Bu girişimi başlatanların vatan haini olduğunu ve bu hainlerin en ağır biçimde cezalandırılacaklarını söyledi. Çağrının ardından, Türkiye’nin birçok ilinde darbe karşıtı protesto gösterileri düzenlendi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan millete, iradesine sahip çıkmak için sokaklarda darbeye direnme çağrısında bulundu ve halk darbe kalkışmasını engellemek için sokaklara çıktı. Darbeciler, silahsız bir şekilde sokağa çıkan halka ateş açtı. 16 Temmuz sabahı, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin gerçekleştirdiği operasyonlar sonucunda darbe girişimi bastırıldı ve askerler silahları ile birlikte teslim oldu. İstanbul ve Ankara’daki darbe karşıtı protesto ve direniş eylemlerinde 246 sivil şehit oldu. 1537 kişi yaralandı. 24 Darbeci ölü, 50 Darbeci yaralı ele geçirildi.

FETÖ terör örgütünün askerî darbe girişiminin ardından İstanbul Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı ve Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Türk Ceza Kanununun anayasal düzene karşı suçlar kapsamında yer alan ‘cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisini ve Türkiye Cumhuriyeti hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini kısmen veya tamamen yapmasını engellemeye teşebbüs’, ‘Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye teşebbüs’, ‘halkı, Türkiye Cumhuriyeti hükûme-

tine karşı silahlı isyana tahrik’ ve ‘cumhurbaşkanına suikast’ suçlarından soruşturma başlatıldı. 21 Temmuz’da Millî Güvenlik Kurulu toplantısı sonrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından anayasanın 120. maddesi gereğince üç ay süreyle olağanüstü hâl ilan edildi. Daha sonra üçer ay olmak üzere iki kez daha olağanüstü hâl uzatıldı.

Darbe girişimi, Türkiye siyasi tarihinde 12 Eylül 1980 askerî darbesinden 36 yıl sonra gerçekleştirilen ilk askerî darbe teşebbüsü olarak kayıtlara geçti.

Ülkemizin dört bir köşesinde 15 Temmuz darbe girişimine tepki ve demokrasiye sahip çıkmak amacıyla; Türk halkı genç, yaşlı, çoluk çocuk bir ay boyunca sela sesiyle meydanlara çıkarak demokrasi nöbeti tuttu.

15 Temmuz ilköğretim programına dâhil edildi. Tüm şehirlerde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının adı 15 Temmuz Şehitleri olarak değiştirildi. Belediyelerce 15 Temmuz Şehitler Parkları açıldı. 15 Temmuz ülke ve toplum tarihimiz açısından bir milat noktasıdır. 15 Temmuz sadece bugünlerde değil, Türkiye tarihinde demokrasi zaferi olarak yer alacaktır.

Başta 15 Temmuz şehitlerimiz olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Gazilerimize acil şifalar diliyoruz.

**“Sahipsiz vatanın
batması haktır.
Sen sahip çıkarsan
bu vatan
batmayacaktır !”**

BU VATAN KİMİN

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarıdır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutta gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarıdır.

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarıdır.

Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir.

Orhan Şaik GÖKYAY

15 TEMMUZ ŞEHİTLERİ

Sen vatan kahramanı, demokrasi şehidi.
Yine bir tarih yazdın dünya bunun şahidi.
Bir mucize gösterdin 15 Temmuz gecesi.
Can verdin vatan için yoktu bunun ötesi.

O nasıl bir yürek ki, binlerce tanka bedel.
Ölüm bile vız geldi, utandı senden ecel.
Seninle gurur duydu Boğaziçi Köprüsü.
Yeniden dile geldi Çanakkale türküsü.

Seninle nöbette bak bu ülkenin tamamı.
İşte böyle kutlanır demokrasi bayramı.
Şimdi daha şanlı bak ay yıldızlı bayrağın.
Ey şehit oğlu şehit önderisin her çağın.

Yıldızları yağdırsak azdır senin üstüne.
Bak adını naksettik gönlümüzün büstüne.
Şehitler asla ölmez ölümsüz her biriniz.
Bil ki mahşere kadar kalbimizde yeriniz.

Ahmet Selçuk İLKAN

DUA

Biz, kısık sesleriz... Minareleri,
Sen, ezansız bırakma Allahım!
Ya çağır şurda bal yapanlarını,
Ya kovansız bırakma Allahım!
Mahyasızdır minareler...göğü de,
Kehkeşansız bırakma Allahım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allahım!
Bize güç ver...cihad meydanını,
Pehlivansız bırakma Allahım!
Kahraman bekleyen yığınlarını,
Kahramansız bırakma Allah'ım!
Bilelim hasma karşı koymasını,
Bizi cansız bırakma Allah'ım!
Yarının yollarında yılları da,
Ramazansız bırakma Allah'ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma Allah'ım!
Bizi sen sevgisiz,susuz,havasız;
Ve vatansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!

Arif Nihat Asya

OTİZMLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE SINIFLARIMIZDA ve GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDAN BAZILARINI BEĞENİNİZE SUNUYORUZ...

Duyu Bütünleme Teorisi

Eyüp YÜCEL

Özel Eğitim Öğretmeni

ABA Terapisti

(Alıntıdır)

A.Jean Ayres (1972) Duyu Bütünlemeyi, kişinin kendi vücudundan ve çevreden gelen duysal bilgileri organize eden ve vücudu çevreye uygun bir şekilde kullanmayı mümkün kılan bir nörolojik işlem olarak tanımlamıştır.

Duyu Bütünleme Beyin-Davranış ilişkileri üzerine bir teoridir. Teoriler kesin değildir; aksine teoriler varsayımlar üzerinden geçici açıklamalar sunar. Teori bazı konularda açıklama, plan ve tahmin yapmamızı sağlar.

Duyu bütünleme teorisi şu amaçlar ile kullanılmaktadır:

*Kişilerin neden belli şekillerde davranışlar sergilediğini, problemler yaşadığını açıklamak.

*Belirli zorlukları/problemleri düzeltmek için tedavi/müdahale planı yapmak,

*Müdahale / tedavi programının bir sonucu olarak davranış / problemin nasıl değişeceğini tahmin etmek.

Duyu Bütünleme teorisi üç bölümden oluşur. Birinci bölüm gelişimle ilgilidir ve normal duyu bütünleme fonksiyonunu tanımlar. İkinci bölüm Duyu Bütünleme bozukluklarını tanımlar ve üçüncü bölüm tedavi/müdahale programına rehberlik eder.

1.Öğrenme, hareket ve çevreden gelen duyuları içeri (MSS ye) alıp işleme ve bu duyuları, davranışları planlamak ve organize etmek için kullanma yeteneğine bağlıdır.

2.Duysal işleme kabiliyeti az/zayıf olan bireyler, öğrenme ve davranış etkileyen uygun/tam aksiyonlar üretmekte zorluk çekerler.

3.Adaptif cevapların çıktığı, duysal olarak verimli interaksyonlar/aktiviteler, duysal işleme yeteneğini artırır ve dolayısıyla öğrenme ve davranış geliştirir.

Duyu Bütünleme teorisi disfonksiyon ve tedavi/müdahale ile ilgili bölümler içerdiğinden dolayı, bir de-

ğerlendirme ve tedavi/müdahale teknolojilerine sahiptir.

Duyusal Modülasyon Bozukluğu:

Modülasyon, ayarlama/uygun seviyede tutmak anlamında kullanılmaktadır. Duyu bütünlemede modülasyon bozukluğu 3 şekilde görülebilir. Bunlar uyarana normalin üstünde cevap verme, normalin altında cevap verme veya duysal uyarım arayışı halinde olma şeklindedir. Bir bireyde bu problemler değişkendir ve bir duysal uyarana normalin üstünde cevap verirken diğerine normalin altında cevap verebilir. Bazen sabah normalin üstünde cevap verdiği duysal uyarana akşam veya 1 saat sonra normalin altında cevap verebilir. Modülasyon temel olarak nöronal eşik ile ilişkilendirilir. Sinir hücrelerine uyarıyı iletmek için, gelen uyarının belirli bir eşik değerini (gittiği hücrenin) aşması/geçmesi gerekmektedir. Bu eşik değeri bireyin uyku-uyanıklık, duygusal durum, biyokimyasal olaylar vb. den etkilenmektedir. Modülasyon problemi olan bireylerde bu eşik değeri değişkendir veya uyarı eşikçe göre artırılıp azaltılamamaktadır. Modülasyon problemi olmayan insanlarda bu eşik sürekli stabil tutulmaya çalışılır veya uyarımın şiddeti eşikçe göre azaltılır veya artırılır.

Modülasyon problemleri pratikte şöyle görülür:

-Saçlarının taranması veya traş

edilmesinden rahatsız olmak

-Tırnak kesiminden rahatsız olmak

-Yüzünün yıkanmasından rahatsız olmak

-Diş fırçalamaktan rahatsız olmak

-Birçok yemeği reddetme

-Elbiselerin etiketlerinden rahatsız olmak

-Herşeye gereğinden fazla dokunmak

-Nesneleri gereğinden fazla sıkı tutmak veya gevşek tutmak

-Herşeyi koklamak

-Yiyecek olmayan nesnelerin ağza atılması, çiğnenmesi

-Aşırı hareketlilik

-Salıncak,kaydırak vb. hareketli ortamlardan kaçınmak

-Bazı seslerden rahatsız olmak veya bizim farkında olmadığımız seslerin farkında olmak

-Parlak ışıklardan rahatsız olmak

-Sürekli bir yerlere çarpmak, takılmak

Duyusal Ayırım Bozukluğu:

Duyusal ayırım bozukluğu, gelen duysal uyarımın ayrıntılandırmakla ilgili bir problemdir. Ayırt etme özelliği merkezi sinir sisteminde üst merkezlerin işidir. Gelen sesin kime ait olduğu, hangi yönden geldiği vb ayrıntılar merkezi sinir sisteminin üst merkezlerinde işlenir. Veya hareketin hızı, şiddeti, derinlik vb ayrıntılar ayırt

etme ile ilgili bazı örneklerdir.

Bunlar pratikte şöyle görülür:

-Birey yürürken önünde duran nesnenin uzaklığını ve yüksekliğini kestiremez ve ayağını çok erken veya geç kaldırabilir veya az/çok kaldırabilir.

-Birey bir nesneyi almak için uzanırken hedefi tutturamaz.

-Bir nesneyi gereğinden sert veya yumuşak tutabilir.

-Daha önce duyduğu bir sesi tanımakta zorlanabilir veya ondan her seferinde korkabilir.

-Ona seslenildiğinde sesin nerden geldiğini kestirmekte zorlanabilir.

-Ona dokunan şeyin ya da dokunduğu şeyin görsel bilgi olamadan ne olduğu neye benzediği ile ilgili fikir yürütmekte zorlanır.

-Tatların farklarını anlayamaz veya kokuları birbirinden ayıramaz .Ya da hangi kokunun neye ait olduğunu anlamakta zorlanır.

-Pazıl vb görsel oyunlarda zorlanır.

-Büyük-küçük ayırımını yapmakta zorlanır

-Koşarken durmakta zorlanır veya hızını ayarlamakta zorlanır

Duyusal Kaynaklı Motor Problemler:

Duyusal kaynaklı motor problemler ikiye ayrılır;

Postüral problemler; genelde denge ve hareket hissini sağlayan duyuların koordine ve iyi işlenmemesi ile ilgili bir problemdir. Kişi gelen bu duyuların iyi işlenmemesi bağlı

olarak duruş, denge ve hareketle ilgili problemler yaşar.

Pratikte; vücudunu dik tutma, düşmemek için kendini doğru bir şekilde pozisyonlama, düştüğünde kendini koruyacak reaksiyon açığa çıkarmakta zorlanır.Vücudu hamur gibidir, ayakta dururken sürekli birilerine veya eşyalara yaslanma ihtiyacı duyar.Yerden kalkarken desteğe ihtiyaç duyar.

Dispraksi; bu problem yukardaki duyulara ek olarak dokunma duyusunu da kapsar.Bu üç temel duyunun iyi işlenmemesinden kaynaklı bir bozukluktur.Kişi bir aktiviteyi(vücudunu kullanarak) nasıl yapacağını bilemez, planlayamaz ve açığa çıkaramaz.Ya da bu üç basamağın biri veya ikisinde problem yaşayabilir.

Pratikte; parktaki salıncağa binmek ister fakat nasıl bineceğini kestiremez/planlayamaz, tırmanma vb aktivitelerden kaçınır, elbiselerini giyinmekte zorlanır, resim vb becerileri zayıftır, yazı yazmak zordur. Özellikle yeni vücudunu kullanarak yapması gereken yeni görevlerde zorlanmalar şeklinde kendini gösteren bir durumdur.

Duyu Bütünleme bozuklukları çok komplekstir. Genelde tek başına bir kategoriye görmek zordur. Birkaç bozukluk farklı şekillerde görülür.Bu nedenle birey birkaç yöntem ile değerlendirilir ve en uygun tedavi programı hazırlanır. Değerlendirme aile tarafından doldurulan formlar, klinik değerlendirme ve video gözlemleri ile

ayrıntılı bir şekilde yapılmalıdır.Terapi aynı zamanda bir değerlendirme şeklinde geçmelidir.

Duyu Bütünleme Terapisi

Duyu Bütünleme Terapisi, müdahale stratejilerini Duyu Bütünleme teorisinden alır.

Terapi bireylerin davranışlarındaki problemlerin nörofizyolojik temelleri üzerine hipotezler/varsayımlar kurularak uygulanır.

Duyu Bütünleme Teorisine Göre Tedavi Stratejileri/Terapi

Bu konuda eğitim almış Ergoterapist/Fizyoterapist/Konuşma Terapisti tarafından sırasıyla;

*Gözlem ve testler ile değerlendirme yapılır,

*Asıl/temel probleme odaklanılır,

*Aile/Öğretmen ile problem konusunda paylaşımda bulunur,

*Hedefler konulur ve ilk hedef seçilir,

*Tedavi planı yapılır(Tedavi belirli aktivite diyetleri şeklinde değildir, çocuktaki problemi azaltmaya yönelik temel fikri içerir),

*Tedavi uygulamaya konur(Kesinlikle çocuğun önderliğindedir, çocuğun duyu profiline uygun terapi ortamı sunulur ve çocuğun fikirleri/istekleri takip edilir,terapist çocuğa destek olur),

*Uygulamaların verileri gözlemlenir (işe yaradı mı, ne kadar yaradı, eksikleri var mı...),

*Uygulamanın etkinliği değerlendirilir,

*Eklemeler veya değiştirmeler yapılır.

Çocuklarla yapılan bu uygulama/ tedavi, doğal olarak oyun içermektedir. Burada önemli olan terapistin kişiye özel oyunları, kişiye uygun seviyede, ihtiyacı doğrultusunda sunabilmesi ve çocuğu daha üst seviyeler için cesaretlendirmesidir. Terapinin en önemli gereklerinden biri de çocuğun bu aktivitelerden zevk alması/ eğlenmesidir. Nörolojik kayıtların/öğretilerin duyularla ilişkisi bilinen/kanıtlanmış bir durumdur. Ayrıca olumlu yaşantıların öğrenmeyi kolaylaştırdığı da bilinmektedir.

Duyu bütünleme terapisi beceri öğretmez. Çocuğa beceri için gerekli temeli verir.

OTİZMLE İLGİLİ İZLENMESİ GEREKEN FİLMLER

HAZIRLAYAN:
Serhat KARADEDE

RAIN MAN (1988) Senelerdir görmediği ve uzak kaldığı babasının öldüğünü ve 3 milyon doları otizmlili kardeşine miras bıraktığı haberini alır. Los Angeles'da yaşayan ve bir ithal araba satıcısı olan Charlie (Tom Cruise), ile otizmlili bir dahi olan kardeşi Raymond'ın (Dustin Hoffmann) maceralarının anlatıldığı bir başyapıt.

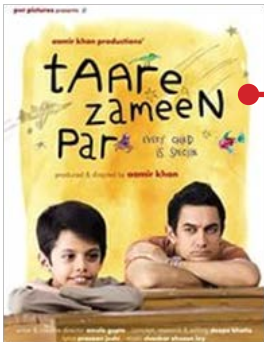
MY NAME IS KHAN (2010) Asperger sendromu olan Rizwan Khan, Hintli bir dul olan Mandira ile evlidir. 11 Eylül'den sonra tutuklanır. Rizwan tutuklandıktan sonra Obama ile görüşüp adını temize çıkarmak için bir yolculuğa çıkar.

FORREST GUMP (1994) Film öğrenme güçlüğü yaşayan ancak atletik olarak inanılmaz yeteneklere sahip Forrest Gump'ın (Tom Hanks) doğum yılı olan 1944 ve 1982 yılları arasında gerçekleşmiş, bazen sadece gözlemlediği bazende başkalarına ilham verdiği 20. Yüzyılın dönüm noktası olaylarını betimler.

TEMPLE GRANDİN (2010) Tüm hayatı boyunca ailesi ve arkadaşları başta olmak üzere tüm çevresi tarafından yanlış değerlendirilen otizmlili bir kadının onlara unutamayacakları bir ders veren etkileyici hikayesini anlatır.

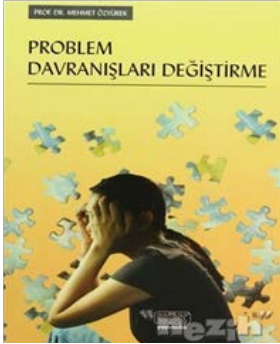
TAARE ZAMEN PAR (2007) Harfleri sayıları algılama problemi yaşayan bir çocuğun çevresi ve ailesi tarafından tembel gerizekalı muamelesi görür. Çalışmayı öğrenebilmesi için yatılı okula verildikten sonra resim öğretmenini ile değişen hayatı ve başarısını anlatan bir filmidir.

CHOCOLATE (2008) Cesur Chocolate'ın nefes kesen macera dolu öyküsü. Otizmlili bir kadının dövüş sanatlarındaki yeteneği gelişmiştir. Acımasız gangster çetesinden ailesine ait olan parayı geri almaya çalışır.

BUNLARI DA OKUYALIM

HAZIRLAYAN:
Şöhret KAYAALP

Problem Davranışları Değiştirme

Prof. Dr. Mehmet Özyürek
KÖK YAYINCILIK

Bu kitabın içerdiği model, öğrencileri etiketlemeden, problemleri davranışları değiştirmeye ışık tuttuğu kadar, öğretim ortamlarını düzenleyerek problemleri davranışları da önlemeye ışık tutar. "Öğretim ortam ve düzenlemelerini

değiştirme üzerinde odaklanan yaklaşım, tutucu bir ifadeyle, okuldaki davranış problemlerinin %80'ini etkili bir şekilde düzeltebilir."

Bitmeyen Gece

Çocukluk ve gençlik yılları bütün diğer iki kitabında anlattığı zorlukları önemsizleştiren mesut hatıralarla dolu olan yazara talih bitmeyen bir gece hazırlar. Gözlerinin ışığı söner ve sonra çileler başlar. Bitmeyen gece insanı ve edebî bakımdan ibretlik bir azim şaheseri, sabır, metanet ve vekar destanıdır. Eser yazarın gözlerinin ferine kavuşmak için çıktığı yolculuğu anlatır.

Hiperaktivite ve Dikkat Eksikliği

Doç. Dr. Osman Abalı
ADEDA YAYINCILIK

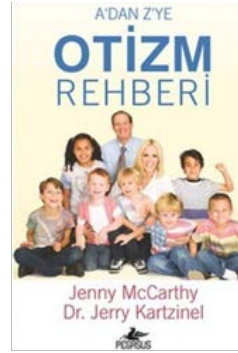
Hiperaktivite ile ilgili bilmeniz gereken bir çok konu ele alınmış olup anne babalara öneriler ve güncel duyurular verilmektedir.

Down Sendromlu Bebeklerin Hareket Gelişimi ve Eğitimi

Hiroko Fujita KÖK YAYINCILIK

Erken dönemdeki destekleyici eğitimde, en önemli nokta ana-baba ve çocuk arasındaki bağların derinleştirilmesidir. Dolayısıyla, bu bebek egzersizleri ana-baba ve bekleri arasındaki ilişkiyi derinleştirmek amacıyla tasarlanmıştır. Program yalnızca bebeklere yardım etmek amacıyla değil, daha çok hem ana-babalar hem de bebeklere yardım etmek amacıyla tasarlanmıştır.

A'dan Z'ye Otizm Rehberi

Jenny McCarthy,
Dr. Jerry Kartzinel
PEGASUS YAYINLARI

Eğer çocuğunuzda otizm varsa, bu kitap size ne yapmanız gerektiğini söyleyecektir. Bu kitap erken uyarı işaretlerini saptamak için her ebeveynin ihtiyaç duyduğu bir rehberdir. Bu kitapta yer alan bilgileri kullanarak çevre,

kimyasal ve besin tetikleyicileri etkisiz hale getirilebilir; otizmin nasıl önlenebileceği bilinebilir ve iyileşme sağlanması için doktorunuzla gerçek bir işbirliği sağlanabilir.

Beceri Öğretimi ve Öz Bakım Becerilerinin Kazandırılması

Doç. Dr. Nihal Varol
KÖK YAYINCILIK

Okul öncesi dönemde öz bakım becerilerinin kazandırılması ve buna paralel olarak anne-baba bağımsızlığının kazanılması anlatılmaktadır.

Epilepsi Yani... Sara

Prof. Dr. Sabiha
Paktuna KESKİN
BOYUT YAYIN GRUBU

Anneler, size çok iş düşüyor... Kitap epilepsili çocuk anneleri için mükemmel bir kılavuz niteliği taşıyor. Epilepsi hastalığının ne olduğundan, tedavi yöntemlerine kadar birçok

konu başlığının ele alındığı 'Epilepsi, yani... Sara' epilepsiyi anne ve çocuk açısından ele alıyor. Hastalığın kişiler üzerindeki psikolojik yanının öneminin vurgulandığı kitapta annelere rehber niteliği taşıyan bilgiler yer alıyor.

GÖRSEL SANATLAR VE OTİZM

Yeşim KALBİSAĞ
Görsel Sanatlar Öğretmeni

Otizm tanısı almış veya öğrenme güçlüğü çeken çocuklarda sanat etkinlikleri çok değerlidir. Bu etkinlikler, çocuğun zihnine ve bedenine olumlu etkisi olan duyuşal girdi ve uyaran sağlarlar. Resim gibi sanatsal etkinlikler, çocuğun becerileri yerine getirmesi için gerekli fiziksel ve zihinsel yoğunlaşmayı mümkün kılar.

Resim ağırlıklı etkinlikler de, çocuğun dil, kendini ifade etme, kendine güven, motor planlama ve ince motor becerilerinde çok

niklerin çoğunu kullandığımız gibi atık malzemeler ile de öğrencilerimizin kaliteli zaman geçirmeleri adına çalışmalar yapmaktayız. Çocuklarımızla yapmış olduğumuz iki ve üç boyutlu çalışmalar, Nisan ayında otizm etkinlikleri kapsamında alışveriş merkezlerinde sergilenmektedir.

Çocukları düşüncelerini ve duygularını yaratıcı biçimlerde ifade etmelerine olanak sağlayan resim, sözel olmayan iletişimi geliştirir. Bu bağlamda, otizm tanısı almış çocuklar belki başka bir biçimde ifade edemeyecekleri duygu ve düşüncelerini, sanatın evrensel diliyle ifade etme olanağı bulurlar.

olumlu etkilere sahiptir.

Resim aracılığı ile çocuklar öfke, üzüntü, heyecan gibi duygularını ifade edebilirler. İyileştirici etkisinin yanında, resim m gibi sanat etkinlikleri çocukta bir başarı duygusu uyandırır ve çocuğun kendine güvenini sağlar.

O k u l u -
muzda: bizde derslerimizde çocuklarımızın gelişimini sağlamak amacıyla resim sanatında kullanılan tek-

SESSİZ ÇIĞLIK

Nefakat ÇALIŞKAN
Öğrenci Velisi

Sessiz bir çığlıktı bizimki... Otizm neydi ne demekti? Bu rahatsızlığın adını ilk duyduğumda geçici bir hastalık mı yoksa ameliyatla mı geçecek diye düşünüyordum, bana bu hastalığı tanımlayan doktora bu soruları sormuştum. Otizmin ismini ilk duyduğumda doktorumuza bu soruları sormuştum. Çünkü toplumumuzda daha birçok kişinin habersiz olduğu otizmin ne demek olduğunu bilmiyordum. Oğluma bu tanı konulduğunda henüz üç yaşındaydı. Gözlerimde sıkıntı ve umut, karmakarışık duygular, deli gibiydim. Çocuğumu İstanbul, Ankara'da yaşayan doktora ve televizyondan ismini duyduğum her doktora ulaşmış, tedavi ettirmeye çalışmıştım. Bana geçici ilaçlar veriyorlar, sanki her defasında o ilaçlarla geçecek umuduyla geri geliyordum; fakat geçmiyordu. Oğlumu bir gün İzmir'de bir doktora götürmüş-

tüm. Bana bunun hiç geçmeyeceğini sadece eğitim ile belli bir seviyeye geleceğini söylemişti, o an dünyam başıma yıkılmıştı.

Meğerse sesiz bir çığlıkmış otizmin adı. Artık otizmin ne demek olduğunu gayet iyi biliyorum. Otizmin adı çaresizlik, çaresizliğin adı otizmiymiş. Bir insan ancak bu kadar çaresiz kalabilirdi bir hastalık karşısında.

Düşünebiliyor musunuz? Gittiğiniz bir restoran da çocuğunuz başkalarının ayakkabılarını koklamak için yerlere yatıyor. Ben ise onu kaldırmak için çekiştiriyordum. Bir de kaldırdıktan sonra hiç tanımadığım kişilerden özür diliyordum. Örneğin; hastalanıp ateşlendiği zaman otizimli bir çocuğu doktora götürmek nedir biliyor musunuz? Çocuğunuz içeriye girmemek için bağırıp kendini yerlere atarken siz onu tutmaya

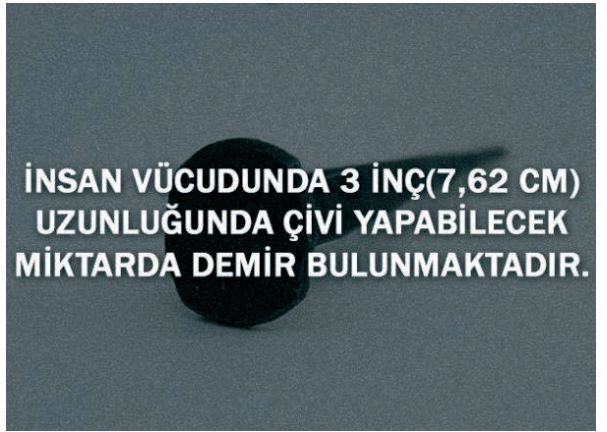
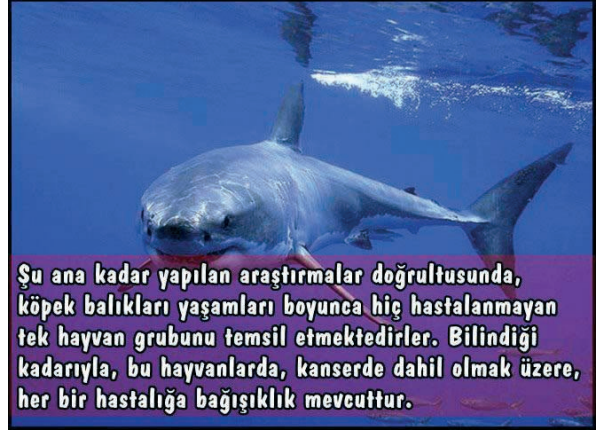
çalışıyor etraftaki bakışları görmezden gelerek içeriye girmeye çalışıyorsunuz. Bir bardak çayı soğutmadan en son ne zaman içtim bilmiyorum. Şimdi on bir yaşında oğlum. Artık ne yapmam gerektiğini biliyorum. Bir gün gelecek boyu benim boyumu geçecek, ayakkabı numarası 43 olacak, kocaman yakışıklı bir delikanlı olacak. Fakat benim büyümeyen bir bebeğim olarak kalacak. Hayatta bazen hiçbir şey istediğimiz gibi olmuyormuş bunu öğrendim. Hayat beklentilerimizi bize istediğimiz gibi sunmayabilirmiş kabulendim. Gece ne kadar karanlık olursa olsun ertesi sabah güneş açıp aydınlık oluyormuş. Otizm bir hastalık değil sadece bir farklılıkmış hepsi bu kadarmış. Yaşam alanlarımı göz önünde bulundurarak yeni baştan düzenleyip olumsuzlukları giderip ona yardımcı olursam daha iyi bir yol alacağıma inanıyorum. Ona yol gösterirsem yaşam bizim için daha güzel olacağına inanıyorum. Ve ben de diğer otizm anneleri gibi oğlumun elini ölene kadar bırakmayacağım, bırakmayacağım, bırakmayacağım.

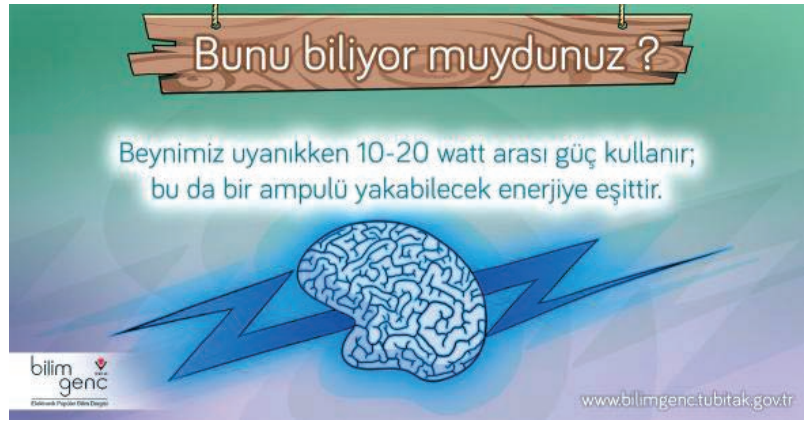

Bunları biliyor musunuz?

Hazırlayan
ÖZHAN YARKADAŞ

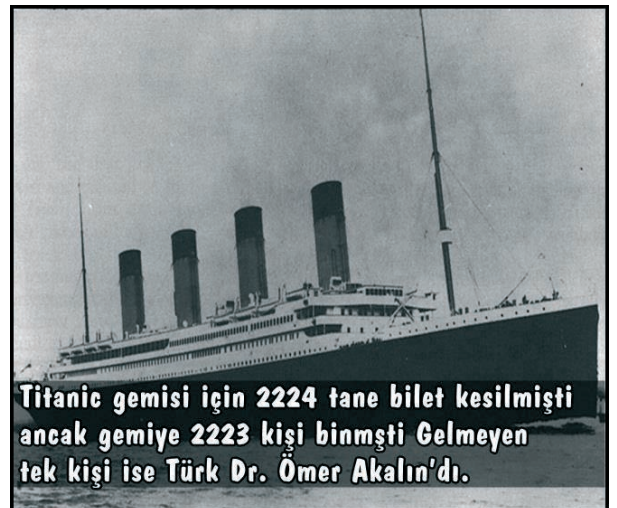

Develerin 3 tane kaşı vardır.

Doğduğumuzda sahip olduğumuz kemik sayısı 300'ün üzerindedir. Gelişim sırasında bu kemiklerden bir kısmı birbiriyle birleştiği için yetişkin vücudundaki kemiklerin sayısı daha aza iner. Kişiden kişiye değişebilmekle birlikte, bu sayı 206 olarak kabul ediliyor.

OTİZMLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE SINIFLARIMIZDA ve GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDAN BAZILARINI BEĞENİNİZE SUNUYORUZ...

OTİZMDE ERKEN TANI VE EĞİTİMİN ÖNEMİ

Mesut KAYA

Ana Sınıfı Öğretmeni

Otizm doğuştan gelen ya da belirtileri yaşamın ilk üç yılında kendini gösteren karmaşık bir nöro-gelişimsel bozukluk olarak tanımlanıyor. Beynin yapısını ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı düşünülüyor.

Otizmin nedeni günümüzde kesin olarak bilinmemekle birlikte genetik temelleri olduğu yönünde güçlü bulgular var. Otizmliler çocukların dış görünüşleri diğerlerinden farklı değil. Belirtiler en erken altıncı ayda görülebiliyor.

Otizmin belirtilerini, 'sosyal iletişim ve etkileşim sorunları' ile 'tekrarlayan/takıntılı davranışlar ve sınırlı ilgi ya da etkinlikler' olarak iki ana başlıkta toplayabiliriz.

Sosyal iletişim ve etkileşim sorunlarında; ismini söylediğinde bakmamak, göz kontağı kurmamak, sanki orada değilmiş gibi davranmak, arkadaşlık ilişkisi geliştirememek, insanların ilgisine kayıtsız kalmak, konuşma başlatamamak ya da garip konuşmak, sohbet sürdürmemek, bazı sözleri anlamsızca tekrarlamak, arkadaşlarının oyunlarına katılmamak gibi belirtileri sayabiliriz.

Tekrarlayan/takıntılı davranışlar ve sınırlı ilgi ya da etkinliklerde ise; bazı objelere aşırı ilgi duyulmak örneğin, pervaneleri çamaşır makinesini saatlerce izlemek, düzene ve rutinlerine aşırı bağımlı olmak, ani düzen değişikliklerine aşırı tepki vermek sallanmak ya da çırpınmak, belli ses, doku ya da koku gibi duyuşsal uyanlara karşı aşırı tepkili olma veya tepkisiz kalmak gibi davranışları sayabiliriz.

Tek tedavi yöntemi eğitim

Günümüzde bilinen tek tedavisi ve tek ilacı; erken tanı ile yoğun ve sürekli özel eğitimidir.

Bilimsel araştırmalar, erken tanı ve doğru bir eğitim yöntemi ile yoğun olarak eğitim alan çocukların yaklaşık yüzde 50'sinde otizmin belirtilerinin kontrol altına alınabildiğini, gelişim sağlanabildiğini, hatta bazı otizmliler çocukların ergenlik yaşına geldiklerinde diğer arkadaşlarından farkı kalmadığını gösteriyor. Tabi bu gelişmede otizmliler çocuğun, otizmden etkilenme düzeyi ve otizme ek olarak zihinsel yetersizlik ya da daha başka ek bir yetersizliğin olup olmaması bu sonucu etkileyen

18 aydan itibaren otizm tanısı koyulabiliyor. O nedenle eğitime, çocuğa otizm tanısı koyulmaz başlamak gerekiyor. Özellikle 3-5 yaş arası otizmliler çocuklar için eğitimin önemi çok büyük.

*Erken çocukluk eğitim birimlerinin daha çok yaygınlaşması gerekmektedir.

* Yoğun bir eğitim olmalı.

* Kesintisiz eğitim verilmelidir. Kesintisizlik, mümkünse haftada yedi gün yılda 12 ay anlamına geliyor.

* Otizmliler çocuklarda öncelikle bire bir eğitim sonrasında, küçük ve büyük grup eğitim şeklinde ilerletmek gerekiyor.

*Okul Öncesi Eğitimin önemi yani kaynaştırma eğitimi mutlaka gerekmektedir. Kaynaştırma konusu üzerinde durulması gereken ciddi bir konudur. Kaynaştırma otistik bir çocuğun sadece tipik bir sınıfa konularak yaşlılarla aynı ortamda eğitim alması değildir. Yanlış yapılan bir kaynaştırma çocuğa yarardan çok zarar verir. Sınıf öğretmeni de bu konuda eğitilmelidir.

*Özel Eğitim Anaokullarının yaygınlaştırılması gerekiyor.

Tüm bu şartların olması durumunda otizm ve diğer özel öğrenenlerin eğitimleri istenilen seviyede olur. Unutulmamalıdır ki M. Kemal Atatürk'ün dediği gibi:

Eğitimde feda edilecek tek bir fert yoktur.

önemli etmenlerdir.

Doğru ve etkili eğitim nasıl olmalı?

* Eğitim olabilir diye erken başlamalıdır. Günümüzde

YANIMDA OL

Doğduğum dünya kadar farklıyım bende
 İnsanlar arasında özel çocuklardan,
 Biri olmanın farkındalığını biliyorum,
 Ya siz biliyor musunuz?
 Benim dünyamı...
 Sizin benden istediğiniz kadar
 Ben sizden çok şey istemem
 Sevgi ve sabır benim için yeterlidir.
 Yapamadığım birçok şey var
 Ama beni yaptıklarımla görün
 Gördüklerinizle beni anlayın
 Sesler, tatlar, görüntülerle
 Dünya hiç bitmeyen festival gibi
 Kaybolmaktan korkuyorum
 Doğduğum dünya kadar farklıyım bende
 Farkında ol, yanımda ol

Merve DEMİRÖZ

Türkçe Öğretmeni

MELEK

Kaybolmuş dünyada yalnız bir çocuk
 Toplamış içine yüzlerce sesi.
 Söylemek ister hissettiğini
 İzin vermiyor başka bir beni.
 Susacak susacak belki de yıllar
 Yüzüne bakacak soru soracak.
 Cevap ver haydi verebilersen
 Onun dilini çözebilersen.
 Dalgın bakıyor gözleri boşluğa
 Dolacak boşluklar sende istersen.
 Yaşamak konuşmaktan ibaret miydi?
 Öyle bir derinlik var ki hayatta
 Belki de her göz bunu görmez.
 Onların gözleri olabilirsek
 Belki de konuşmaz duyabiliriz.
 Sevmek sözle söylenmez yalnız
 Bir sıcak bakış göndersen yeter.
 Yarısı kirlenmiş bu dünyada
 Temiz bir köşe ayırmış bize.
 Yapacak birçok şey gözüne bakıp
 Elinde tutması gerek bir melek.
 O melek, bir anne ya da bir baba
 Belki de kardeş ya da öğretmen
 Engelleri aşacak böylece yürekler.

Hülya AYHAN

Otizm Annesi (Velimiz)

ODUNCU KIZININ HİKÂYESİ

Bir zamanlar, buralarda yaşayan fakir bir oduncunun çirkin bir kızı varmış. Kızcağız, fakirliğine pek aldınış etmiyormuş ama çirkinliğinden çok utanıyormuş. Evlenme çağı geldiği halde hiçbir isteyenini de çıkmamış. Kızcağız:

- Olmaz, demiş. Böyle yaşayacağıma, yaşamam daha iyil

Bir sabah erken, çıkmış Çökelez Dağı'na, atmış kendini uçuruma.

O sabah, Denizli Beynin oğlu ava

çıkılmış. Yolu buralara düşmüş. Tepeden aşağı bakınca, bir de ne görsün, kayalar-
dan sızan sıcak suların biriktiği bir göl-
cüğün kıyısında ay parçası gibi güzel bir
kızın cesedi durur. Koşmuş aşağı, kucak-
lamış kızı, kalbini dinlemiş. Baygın ama
yaşıyor! Almış atının tergisine, sürmüş
dört nala sarayına. Hikâyenin bundan
sonrası kırk gün, kırk gece süren mutlu
bir düğünle sonuçlanır. Düğünün bahtlı
gelini de çirkinliğine dayanamayıp, canı-
na kıymak isteyen fakir oduncunu ki Pa-

mukkale'nin şifalı suları, onun çirkinliği-
ni silip götürmüş, güzellikte eşsiz bir pa-
muk prenses yaratmış. Bu olaydan son-
ra kadınlar güzelleşmek için bu ılıcaları
ziyaret etmeye başlamışlar. ve O günden
bu güne güzelleşmek isteyen tüm kadın-
lar bu suyun içine kendini atar. Tarihçi-
ler, Pamukkale'deki Hiera şehri demek
olan Hierapolis'in Milâd'tan 190 yıl önce
kurulduğunu, bu şehre Misya Kralı Tele-
fos'un karısı güzel Hiera'nın adının veril-
diğini söylerler (Önder, 1993:131;132).

DENİZLİ MANİSİ

(Gelin okşaması)

Sarı zıbın geyip gider

Niyendesini sayıp gider

Anası evini beğenmemiş

Kocam evi deyip gider.

Git gelinim sağlıklıla

Sil gözünü sağlıklıla.

DENİZLİ ŞİVESİ

-geldin mi ga

-geldim bubanne nedip baaasın bakeyn
(ne yapıyorsun)

-nedeeem oturuyon cocugum gaa

-eyi önküreye otuma bubanne sovk orası
pençireden belini ruzgaa furur.

-du gakem ozuman önkürden de furaya
oturuveren.

-bubanne ganım acıktı benim

-potukal yicen mi ga

-bubanne dokanıyor potukal.

inar vaasa inar yiye ben de galkem hemen.

Yaşam öyküsü

Ailesi Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Kızılcabölük belde-sindendir. 1953 yılında başladığı Denizli Erkek Sanat Enstitüsü'nde farklı kişiliği ve müziğe yatkınlığı ile okulda sevilen biri oldu. 16 yaşında Türk türkülerinin en ünlü derleyicisi olan Muzaffer SARISÖZEN'le tanışması kariyerinde belirleyici oldu. Ankara Radyosu Yurttan Sesler programıyla sanat dünyasına adım attı. Belli bir süre Milli Eğitim Bakanlığı "Film Radyo Televizyon Merkezi"nde çalıştı. 1966'da "yetiştirilmiş saz sanatçısı" olarak Ankara Radyosu'nda çalışmaya başladı.

Özellikle Denizli yöresinin türkülerini, sesi ve sazı ile mikrofonlara taşıdı. Çalıp söylediği Ege türkülerini kadar, taklit yeteneği, şovmenliği, fıkraları ve kullandığı Denizli şivesiyle folklora zenginlik kattı. Dört bini aşkın halk ezgisi derledi.

Teatral yeteneği, yöresel icra tekniği, vokal yorumu ve "yaren" adını verdiği üçlü sazı ile Türk Halk Müziğinde bir ekol oluşturdu. Bağlamanın yanı sıra cura ve tambura tekniğine de çok önem vermiş, Ege yöresinde Ramazan Güngör'den Hamit Çine'ye kadar birçok curacı

Özyay Gönlüm

(5 Şubat 1940, Denizli - 1 Mart 2000, Ankara),

ile çalışmış, katıldığı programlarda her boydan cura çalmıştır. Yaren adlı enstrümanı ile cura, bağlama ve çöğürü bir araya getirdi.

Kültür ve Turizm Bakanlığının Türkiye'yi tanıtım programı çerçevesinde dokuzu Avrupa'da olmak üzere dünyanın yirmi üç ülkesinde Türk Halk Müziği Konseri verdi.

Denizli şivesini ülkemize ve dünyaya tanıtarak dünya dil mirasına en güzel örnekleri sundu. "Denizli'nin Horozları", "Çöz De Al Mustafa Ali", "Asmam Çardaktan" ve "Cemile'nin Gezdiği Dağlar Meşeli" gibi şarkıları bunlardan bazılarıdır.

Denizli ağzı ile okuduğu "Neden Mektuplar"la ün kazandı. Hikâyeli türkülerini özgün bir kimlikle ekrana taşıdı. Dünya müzik enstrümanları arasına yaren adlı enstrümanını kattı.

Türküleriyle 34 yıldır beğeni toplayan Özyay Gönlüm, 2 yıl akciğer rahatsızlığıyla yaşadı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'ne tedavi amacıyla yattı. Ancak hastalığa yenik düşerek 1 Mart 2000'de hayata gözlerini yumdu. Mezarı Cebeci Asri Mezarlığı'ndadır. Eşi Ayten Hanım'dan iki kızı vardır.

Denizli aşığı olan sanatçımıza "ALLAH RAHMET EYLESİN" diyerek YÂD ediyoruz.

Eserleri

En tanınmış türküler arasında aşağıdakiler sayılabilir:

- Elif Dedim Be Dedim
- Evlerinin Önü Bulgur Kazanı (Adım Adım Denizli'nin Yolları)
- Arabaya Taş Koydum
- Asmam Çardaktan
- Denizli'nin Horozları
- Derbent Deresi
- Ninenin Mektubu, Çil Horoz
- Çöz De Al Mistivali
- Cemilemin Gezdiği Dağlar Meşeli
- Tepsi Tepsi Fındıklar
- Sobalarında Kuru Da Meşe Yanıyor
- Karahisar Kalesi
- Hatçam Çıkmış Gül Dalına
- Dağların Başındayım
- Elindedir Bağlama
- Gıcır Gıcır Gelir Yarın Kağnısı
- Manisa'yla Bergama'nın Arası
- Onikidir Şu Burdur'un Dermeni
- Hıkkıdık Duttu Beni
- Evren Köy
- İki Keklik
- Gımıldaniver
- Bağlamamın Düğümü

Çözde Al

Çoban Mustafa'nın bir düğünde karısı oynayamadığı için düğün ertesi başka bir düğün kurduğunu anlatan Özay Gönlüm eseridir.

1991'de Çamlık açık hava Tiyatrosu'ndaki halk konserinde Özay Gönlüm bu türküyü seslendirir. Başında da ninemizin ağzından hikayesini bir güzel anlatır.

Amanın yavrrııııı! Bizim koyün cobanı Mıstıfaali goyunları guzuları güdüveemeyo gari. Zebebi de geçenleede Iraz gızın gına gecesinde gadınlaa toplandılaa çengile çalgılaa başladıla çalıp çığırıışmıya. Tam sıra çoban Mıstıfaalinin garısı Aaşeye gee'diydi, ooyniive'cem deye gaalgıveedydi çengilee de çalgılaa da susuveemesin mi le... Gadınccaz oortalıkta sibeek gibi galigaadı...

Aalıye aalıye eve geelmiş, "ben çoban garısıyısam insan değıl miyim Mustufaaliim" demiş. Mustufaali'nin de gafası bi gızımıış, iertesi gün bizim kööylülere: "goyunları guzuları güdüveemecem, kiim güde'se gütsün çoban bulun kendinize" demiş. köyün büyükleri hep ayağına geldilee, "emret mustufaali, ne istiyosan yerine getirelim, irezil etme goyunları guzuları" dedilee. Mustufaali düşünmüş

taşınmış ee'tesi günü bizim kööylülere "oon paaça çengi çalgı getirin şerherden, yeniden düğüng kurun şee'rin ortasına, benim garım için Aa'şem için çaalsın çığırsın domuzlaa sabahattann aaaşşamlara gadaa!" demiş.

Eee geri mi gooceklee Mıstıfaali'nin lafını, aldıl原因 geldiye çeengiye çalgıyı, on paa'ça bi düğün guudulaa köyün oo'tasında. Hani ööle dee'le; Kadın gısmısına göökte düğün vaa desen meerdımanları dayayıp çıkmeye gaalgıverimiş. O hesap, kadınların hepiciğı oynadı Aayşe gelin bi oyunlaa dööhtürüveedi, gaahpanalı dizleri de yorulmadı. Sabahattan aaahşamlara gadaa oynadı.

Aahşamüstüne dooru Mustufaali goyunları guzuları evlerine ağıllarına saalmış geelmiş bakmış, evde Aayşe yok. "Eneee, ule

Aaa'şee nee'de? Düğün yerinde. Vaa'mışımıış düğün yerine Aaşe ooyneppduru hala.

"Gız Aaa'şeee" demiş. "Yectiveesin gaari ooynadigiin, hadi yörü eve gidelim!"

Aayşe'nin içinde gaaldı ooynımesi yaavrrııı. gooveecek midi yaa. Hem ooyneeeyoomuş hemi de oyununu bozmudan: "Musstufaaaliimm! ben aççıkhdaa oyneeceen. İpinen beline baalamış inahtarı, "sen şu belimden anahtarı, çöz de al da gidego Mustufa aliiim, çöz de aaaal!!!"

bu andan sonra saz orkestrası başlar çalmaya, Özay Gönlüm başlar.

Karabaş koyunumu güde güde getirdim (hopdeyyy)

Getirdim de gabardıcın (kaba ardıcın) dibine yatırdım

Aysem sağdı ben bakırı götürdüm

Ablası güzel kendi karabaş koyunum

Çöz de al Mustafa Ali çöz de al

Çöz de al Mustafa Ali çöz de al

Aşar isen karlı da dağları aşalım

Geçer isen tozlu da yollara geçelim

Çeker isen güzel de kahır çekelim

Çirkinlerin kahır çekilmez güç olur

Çöz de al Mustafa Ali çöz de al

Çöz de al Mustafa Ali çöz de al

“KENDİNİ YENİLEYEN ÖĞRETMEN, MİLLETİNE DAHA ÇOK YARAR SAĞLAR”

Eğitimin içinde her zaman önde ve alanında en iyi olabilmenin önemli kriterlerinden biri de iyi bir eğitim almış olmak ve yenilikleri takip etmektir. Aldığı eğitimlerle kendini geliştiren, bunu kullanan ve eğitimlerini okuluyla bütünleştiren öğretmenlerle daha iyi bir geleceğe hazırlanacağına inanan okulumuz, çeşitli alanlarda hizmet içi eğitimler vermektedir.

Açılan bu eğitimlerin bir kısmı şunlardır: Çocuk İhmal ve İstismarı, Ergenlik Sorunları ve Başetme Yolları, Dikkat Ek-

sikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, Özel Eğitim Gerektiren Çocukların Uyum Sorunu, Otizmde Yeni Gelişmeler, İstenmeyen Davranışlarla Başetme, Davranış Geliştirme, Yaygın Gelişimsel Bozukluğu Olan Çocuklarının Farkındalığı Arttırma vb.

Bizim Farkımızı Sadece Bu Günlerde Fark Etmeyin !!!!!

Biz sadece **3 Aralıkta** (Engeliler Günü), **21 Martta** (Down Sendromlular Günü), **2 Nisanda** (Otizm farkındalık Günü) farklılık yaratmıyoruz. Ey güzel in-

sanlar!...Bizim adımız Umud,

Hayata gözlerimizi açtığımızda çok güzel bir aile bekliyordu bizleri. An-nemizin ve babamızın kucığında sevgiyle büyüyorduk; etrafa gülücükler saçıyor-duk. Bizim farklı olduğumuzu düşünmeye başladılar. Oysa neyimiz farklıydı ki bizim, biz de her çocuk gibiydik. Belki de hayatta en çok sevdikleri varlığa böylesi farklı-lığı yakıştıramıyorlardı. Evet diğer çocuk-lardan farklıydık. Bizim farklılığımızsa özel gereksinimli bireyler olmamızdı. Bu bizim seçkimimiz değildi. O yüzdendir ki sizde nedenler üzerine durmaktan vazgeçip, sonuçlar üzerine odaklanın. Bizim Farklı-lığımızı fark edip kabullenin.

Bize ; **“Sevgi, Sabır ve Anlayış Gösteriniz.”**

“İLK EĞİTİM, AİLEDE BAŞLAR”

Çocuğun ilk yaşantısını yaşadığı ve ilk iletişimde bulunduğu eğitimin mutfağı olan ailenin, önemini kavramış olan okulumuzda aileleri-mize yönelik eğitimler verilmektedir.

Okulumuz velilerine her yıl olduğu gibi bu yılda kendi istekleri doğrultusunda her ay düzenli eğit-imler verilmektedir. Bu eğitimlerden bazıları; Anne Baba İletişimi, Özel Ailelerin Yaşadığı Ortak Süreçler, Otizmde Beslenmenin Önemi, Özel Gerksinimli Çocukların Davranış Problemlerine Çözüm Yolları, Ailele-rimizin Sosyal Hakları vb.

AİLE HEKİMLERİ OTİZİM KONULU SEMİNERDE BULUŞTU

Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. ve 2. Kademe Dentaş Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi Okulu ve Halk Sağlığı Müdürlüğü Koordinatörlüğünde Denizli ilimizde görev yapan yaklaşık 305 tane Aile hekimine 25 Şubat Cumartesi günü "Otizme Eşlik Eden Sorunlar ve Çözümler" konusunda Denizli Devlet Hastanesi konferans salonunda seminer verildi.

Halk Sağlığı Müdürü Veli KILINÇ 2017 yılının ilk istişare top-

lantısında Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi Okulu ve Halk Sağlığı Müdürlüğü ile birlikte alanında uzman olan Sayın Cem KINACI hocamızı davet ettiklerini dile getirdiler. Çağımızın en büyük hastalığından biri olan "Otizme Eşlik Eden Sorunlar ve Çözümler" konusunda seminer verileceğini ve faydalı olacağını umduğunu belirtti. "Ayrıca otizmlili çocuklarımızla ilk temas eden sizlersiniz; sizlerin bilgi ve tecrübelerinizle otizmlili çocuklarımızın tedavisinde ve eğitiminde yönlendirmeleriniz olumlu katkı sağlayacaktır" dedi.

Semineri Uzm. Dr. Cem KINACI verdi. Kendisi de otizmlili çocuk babası olan hocamız bu konudaki tecrübelerini aktardı. Otizmde ilk tanının çok önemli olduğunu ve te-

davisinin mümkün olduğu vurguladı. Hastalığın her hasta için ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği belirtti. Seminer yaklaşık iki saat sürdü. Sağlık Bakanlığı'nın Otizmle Mücadele etti-

ğini ve destek vermemiz gerektiğini söyleyerek semineri sonlandırdı.

Aile hekimlerimiz seminerin çok verimli geçtiğini ve bunun düzenlenmesine katkı da bulunan herkese teşekkür ettiler.

VELİLERİMİZ MESLEK EDİNİYOR

Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. Ve 2. Kademe Dentaş Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi Okulu olarak her zaman velilerimizin yanında yer

almaktayız. Kendi geleceklerini ve hayallerini çocukları için feda eden çocuklarının özel durumlarından dolayı gün boyu okulda beklemek zorunda kalan cefakar ve elleri öpülesi velilerimize yönelik açtığımız kurslarla onların meslek edinmesine katkıda bulunuyoruz.

Yeni okulumuzda velilerimizim meslek sahibi olması için İş-Kur ve Merkezefendi Halk Eğitim Merkezi aracılığı ile Meslek Edindirme Kursumuz faaliyet göstermektedir. Bu kursla velilerimiz hem çocuklarının yanında yer almaktan hem de meslek edinmiş olmanın hazını yaşamaktadırlar. Ekonomik olarak aile bütçesine katkıda bulunmaktadırlar.

SINAV KOLEJİ OTİZMİN FARKINDA

Sınav Koleji öğretmen ve öğrencileri ile birlikte geçen yıl olduğu gibi bu yılda da otizmlili öğrencileri yalnız bırakmadıklarını gösterdiler.

Geçen yıl otizm ayında (Nisan ayı) ihtiyacı olan öğrencilerimizin okula daha rahat girebilmeleri ve okulda ihtiyaçlarını rahatlıkla görebilmeleri için okulumuza iki adet tekerlekli sandalye bağışında bulunmuşlardı.

Bu yılda 16 Şubat 2017 tarihinde otizmlili çocuklar yararına, sosyal proje kapsamında Sınav Koleji Okul Aile Birliği öncülüğünde kendi okullarında kermes düzenledi. Öğretmen ve öğrencilerin çocuklarımıza gösterdikleri yoğun ilgi sayesinde otizmlili çocuklarımızla beraber mutlu bir gün geçirdiler. Bizim için düzenlenen bu kermese öğretmen ve öğrencilerimiz okulumuzu temsilen katıldı. Sınav koleji yönetimi, öğretmen, öğrenci ve velileri otizmin farkında olduğunu ve bu çocuklarımız için ellerinden gelen her türlü desteği vereceklerini söylediler. Birçok projede de halen destekleri devam ediyor ve okulumuzun yanında yer alıyorlar.

Bu kapsamda okulumuzu ziyarete gelerek öğrencilerimize çeşitli hediyelerle onları mutlu ettiler. Kendilerine Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1.ve 2. Kademe Dentaş Özel Eğitim İş Uygulama Merkezî olarak teşekkürlerimizi sunarız.

FARKINDA OLMALI İNSAN

Farkında Olmalı İnsan...

Kendisinin, Hayatın Olayların, Gidişatın Farkında Olmalı.
Farkı Fark Etmeli, Fark Ettiğini De Fark Ettirmemeli Bazen...

Bir Damlacık Sudan Nasıl Yaratıldığını
Fark Etmeli.

Anne Karnına Sığarken Dünyaya Neden Sığmadığını
Ve En Sonunda Bir Metre Karelik Yere Nasıl Sıgmak Zorunda Kalacağını
Fark Etmeli.

Şu Çok Geniş Görünen Dünyanın, Ahirete Nispetle Anne Karnı Gibi Olduğunu
Fark Etmeli.

Henüz Bebekken 'Dünya Benim!' Dercesine Avuçlarının Sımsıkı Kapalı
Olduğunu, Öürken De Aynı Avuçların 'Her Şeyi Bırakıp Gidiyorum
İşte!' Dercesine Apaçık Kaldığını
Fark Etmeli.

Ve Kefenin Cebinin Bulunmadığını Fark Etmeli.
Baskın Yeteneğini
Fark Etmeli Sonra.

Azraillin Her An Sürpriz Yapabileceğini,
Nasıl Yaşarsa Öyle Öleceğini
Fark Etmeli İnsan

Ve Ölmeden E vvel Ölebilmeli.

Hayvanların Yolda Kaldırımında Çöplükte
Ama Kendisinin Güzel Hazırlanmış Mükellef Bir Sofrada Yemek Yediğini
Fark Etmeli.

Eşref-İ Mahlukat (Yaratılmışların En Güzeli) Olduğunu
Fark Etmeli.

Ve Ona Göre Yaşamalı.

Gölün Hemen Dibindeki Diken, Dikenin Hemen Yanı Başındaki Gülü
Fark Etmeli.

Evinde 4 Kedi 2 Köpek Beslediği Halde
Çocuk Sahibi Olmaktan Korkmanın Mantıksızlığını
Fark Etmeli.

Eşine 'Seni Çok Seviyorum!' Demenin Mutluluk Yolundaki Müthiş Gücünü
Fark Etmeli.

Dolabında Asılı 25 Gömleğinin Sadece Üçünü Giydiğini, Ama Arka
Sokaktaki Komşusunun O Beğenilmeyen Gömleklere Muhtaç Olduğunu
Fark Etmeli.

Zenginliğin Ve Bereketin, Sofradayken Önünde Biriken Ekmek
Kırıntılarını Yemekte Gizlendiğini
Fark Etmeli.

FARK ETMELİ.

Ömür Dedğin Üç Gündür,
Dün Geldi Geçti Yarın Meçhuldür,
O Halde Ömür Dedğin Bir Gündür,O Da Bugündür.

CAN YÜCEL

2 Nisan Dünya OTİZM Farkındalık Günü

**Otizm eksiklik değil, farklılıktır.
Farklılıkları birlikte farkedelim.**

2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü kapsamında etkinliklerimiz devam ediyor. Bu etkinlikler çerçevesinde Denizli Valiliği'nden başlayarak 15 Temmuz Şehitler Meydanı'na kadar kortej yürüyüşü düzenlendik.

Yürüyüşe Merkezefendi İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Adem KILINÇ, Pamukkale İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Reşat ERDOĞAN, Dentaş Özel Eğitim Uygulama

Merkezi 1.Ve 2. Kademe Ve İş Uygulama Merkezi yöneticileri, öğretmen, öğrenciler ve velileri, diğer Özel Eğitim Okulu Yöneticileri Zübeyde Hanım Anaokulu, Hürriyet Ortaokulu, Ressam İbrahim Çallı İlkokulu, Arif Yalınkaya İlkokulu, Gazi İlkokulu, İsmail Tosun Oğlu Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi, Sınav Koleji öğretmen ve öğrencileri, katıldı. Okulumuz tarafından hazırlanan 'Otizmin

Sesi' baskılı şapkalar yürüyüş katılanlara hediye edildi. Yürüyüş esnasında Denizli halkının verdiği destekte katılımı bizi mutlu etti.

Günün anlam ve önemi hakkında bilgi veren Okul Müdürümüz Mustafa Söylemezo şunları söyledi: Bugün burada milli eğitim camiası, sivil toplum kuruluşları ve vatandaş olarak sizlerin farkındayız ve yanınızdayız. Dünyada otizmlili bireylerin sayısının hızla artmasından dolayı farkındalık oluşturmak ve otizmlili bireylerin sorunlarına çözüm bulmak için Birleşmiş Milletler tarafından 2 Nisan 2008 yılında "Otizm Farkındalık Günü" ilan edilmiştir.

Son on yılda devlet ve hükümetimiz tarafından engelli bireylere ve ailelerine yönelik Avrupa düzeyinde yasalar çıkartılmış ve sosyal, ekonomik haklar verilmiştir.3 Aralık 2016 yılında Otizm Eylem planı açıklanmıştır. Bu çalışmada emeği geçen tüm büyüklerimize saygılarımı sunarım.

Denizli’de de bizi yalnız bırakmayan destek veren başta Sayın valimiz Ahmet ALTIPARMAK’a, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanımız Osman ZOLAN’a ve Merkezefendi Belediye Başkanımız Muhammet SUBAŞIOĞLU’na, Merkezefendi Kaymakamımız Şükrü GÖRÜCÜ’YE, İl Milli Eğitim Müdürü Mahmut OĞUZA ,Merkezefendi İlçe Milli Eğitim Müdürü Adem KILINÇ, Abaloğlu Yönetim Kuruluna, Özel Çocukları Koruma Derneğine, Denizli Otizm Derneğine, Sınav Kolejine, Yüksek Çıta Kolejine, korteje eşlik eden herkese ve kendi okulumuzun öğretmen, personel ve velilerine saygılarımı sunarım.

Yüksek Çıtadan DOÇEM'e Anlamlı Ziyaret

Yüksek Çıta Koleji öğrencileri ve öğretmenleri, Nisan Dünya otizm farkındalık ayı kapsamında okulumuzdaki öğrencilerimizi ziyaret ettiler. Otizmliler öğrencilerin nasıl bir eğitim aldığını ve onların neler hissettiğini yakından görerek bir farkındalık oluşturdular.

Yüksek Çıta Koleji 10. Sınıf öğrencilerine okulumuz rehberlik öğretmeni Fatih Karaca tarafından "Otizm ve ortaya çıkış nedenleri" konulu seminer verildi. Seminer sonunda öğrencilerimizi sınıflarında ziyaret ederek onlarla sohbet etme imkânı buldular. Otizmliler öğrenci kardeşleriyle vakit geçirmekten ve onları yakından tanıdıkları için çok mutlu olduklarını belirttiler.

Yüksek Çıta Koleji 10 sınıf öğrencileri kendi okullarında düzenlemiş oldukları kermesten elde edilen

geliri okulumuz öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılanması ve eğitimi için kullanılmak üzere Yüksek Çıta Koleji müdüresi Sayın Ayşe ÖGEL müdür yardımcımız Mehmet BOLU'ya

teslim ettiler. Bizde kendilerine bu anlamlı ziyaret ve yardımlarından dolayı teşekkür plaketi verdik.

DENİZLİLİ SANAYİCİLER ve İŞ ADAMLARI DERNEĞİ OKULUMUZDA

Denizlili Sanayiciler ve İş Adamları Dernek Başkanı Sayın Okan KONYALIOĞLU ve üyeleri okulumuza gelerek yeni okulumuzu gezdiler. Okul müdür yardımcısı İsmail buruk tarafından kendilerine okul ve öğrencilerimiz hakkında briefing verildi.

Okul müdürümüz Mustafa SÖYLEMEZO eşliğinde okulumuzu gezdiler ve öğrencilerimizle sohbet ettiler. Otizmliler için yapılan bu modern okulun Denizli'miz ve bölge için çok önemli olduğunu ve her zaman bizlerin yanında olduklarını vurguladılar. DESİAD'ı okulumuzda ağırlamaktan onur duyduk.

ÖĞRENCİMİZİN PİYANODAKİ BAŞARISI

Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesinin her yıl 23 Nisan Ulusal Egemenlik Ve Çocuk Bayramı kapsamında 4.'sü düzenlenen "Piyano Festivaline" okulumuz öğrencilerinden Mehmet Bozkurt müzik öğretmeni Ayşen Özşahin gözetiminde izleyicilere keyifli bir piyano dinletisi sundu.

KARİYER YOLCULARINDAN ANLAMLI DESTEK

Pamukkale Üniversitesi Kariyer Yolcuları Topuluğu 17 Mart 2017 tarihinde DOÇEM'e ziyaret düzenlemiştir. Üniversite öğrencilerinin kişisel gelişimlerine destek vermek, sanat, kültür ve edebiyatla entelektüel sermayelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Kariyer Yolcuları bütün bunların yanı sıra sosyal sorumluluk projelerine de ağırlık vermektedir. Bu amaçla, köy ilkokullarına kütüphane oluşturmak, dezavantajlı gruplara dair kamuoyunda ve öğrencilerde farkındalık yaratmak gibi sosyal sorumluluğu ön plana alan faaliyetler yürütmeyi amaçlamaktadır. Kariyer Yolcuları üniversitenin farklı bölümlerinden yaklaşık 400 üyeye sahiptir. Bunların 100 kişisi çalışmalarda aktif roller üstlenmektedir. Bu çerçevede gerçekleştirilen DOÇEM ziyaretinde amaç otizm konusunda farkındalık yaratmak kurum bünyesindeki öğrencilere keyifli zaman geçirterek sosyalleşmelerine katkıda bulunmaktır. Kariyer Yolcuları, 19 kişilik sosyal sorumluluk projesi kapsamın-

deneyimler ve dostluklar kazandıklarını ifade etmiştir. Biz de kendilerine bu güzel çalışmalarından dolayı teşekkür ederiz.

da katıldığı DOÇEM ziyaretinde, otizimli çocuklara canlı müzik, balon oyunları, eşliğinde dans, tiyatro gösterileri sunmuştur. Yaklaşan Otizm Farkındalığı günü kapsamında yapılan faaliyetle, otizimli çocuklarla üniversite öğrencileri unutamayacakları yeni

“Neleri yapmaktan mutlu oluyorum ?”

Mesleğimizin gerektirdiği özelliklerle ilgilerimiz benzeştiği ölçüde, meslek hayatımızda daha verimli ve mutlu oluruz. Mesleki bilgi ve becerilerimizle hayat boyu sürececek öğrenme ve gelişim yolculuğunda öğretmen, öğrenci ve velilerimize rehberlik etmeyi amaçlamaktayız. Bu kapsamda da okulumuz öğretmenleri ve Merkezefendi ilçesindeki rehber öğretmenlere yönelik otizm konulu bir seminer düzenledik.

Bu seminerde konuşmacı olarak katılan bizleri bilgilendiren Uzm. Dr. Cem KINACI otizm

ÖĞRETMENLERİMİZ MESLEKİ BİLGİLERİNİ TAZELİYOR

ve çözümleri konusunda öğretmenlerimize bilgi ve tecrübelerini aktardı.

İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Şamil

TEMİZ’de seminere katılarak seminerin çok verimli geçtiğini dile getirdi. Bu tür seminerlerin sayısı-

nı arttırmak gerektiğini belirtti. Ayrıca bu seminerlerin öğrencilerimizin bilgi ve tecrübelerini artırarak eğitim hayatını kolaylaştıracağını söyledi.

Okul müdürümüz Mustafa SÖYLEMEZO konuşmacı Uzm. Dr. Cem KINACI ’ya bu güzel seminer sonrası tüm katılımcılar adına TEŞEKKÜR ederek çiçek takdiminde bulundu.

OTİZİMLİ AİLELERİMİZ İLE SEMİNERDE BULUŞTUK

Eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan velilerimizin de sorunlarına çözüm bulabilmek ve eğitimlerine katkıda bulunabilmek için “Otizimli Çocuğun Ebeveyni Olmak” konulu seminerimizi gerçekleştirdik.

Kendisi de otizimli bir ebeveyn olan Uzm. Dr. Cem KINACI okulumuz konferans salonunda tecrübelerini ve otizmle ilgili birikimlerini velilerimizle paylaştı.

Seminerde otizm ve beslenme arasındaki ilişkiye vurgu yapan Cem KINACI, velilerimizin beslenme konusundaki yapması gerekenleri açıkladı. Velilerimizin çocukları hakkında kayıtlar tutması gerektiğini, bu kayıtların çocuğun gelişimi ve tedavisi

konusunda büyük yardımları olduğunu belirtti. Velilerimiz seminerin çok faydalı ve verimli geçtiğini belirterek Uzm. Dr. Cem KINACI ’ya TEŞEKKÜRLERİNİ sundular.

Bu seminerin düzenlenmesinde emeği geçen Sınıf Öğretmeni Hüseyin ULUPINAR ve Rehber Öğretmen Fatih KARACA’ya teşekkür ederiz.

112 İTFAİYE ZİYARETİMİZ

Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. ve 2. Kademe Dentaş Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi Okulu öğrencileri olarak; Denizli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğüne ziyarette bulunduk. Bu ziyarette Denizli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Eğitim Şube Müdürü Veynel BİKE öğrencilerimize itfaiyenin faaliyetleri hakkında videolu kısa bir seminer verdi. Daha

sonra itfaiye iş kısıf yetlerini giyerek yangın söndürme tatbikatı yaptılar. 112 İtfaiye aracına binerek siren sesleri eşliğinde keyifli dakikalar geçirdiler. Sayın müdürümüz ziyaret sonunda öğrencilerimize kalem ve not defteri hediye ederek on-

ları mutlu etti. Biz de kendilerine bize göstermiş oldukları ilgi ve alakadan dolayı teşekkür ediyoruz.

OTİZMLİ ÖĞRENCİLER YANGIN TATBİKATI YAPTI

Öğrencilerimiz siren sesinin ardından öğretmenlerinin yardımıyla iki dakika içerisinde güvenli bölgeye ulaştırıldı. Okul bahçesinde toplanarak konu ile ilgili hem veli hem de öğrenci ve öğretmenlerimize bilgi verildi. Böyle acil durumlarda hızlı ve dikkatli olunması gerektiği belirtildi.

28 Şubat Sivil Savunma Haftası kapsamında okulumuzdaki öğrencilerin olağan dışı durumlarda hazırlıksız yakalanmaması için yangın tatbikatı yaptık.

Bu tatbikat ile özel gereksinimli öğrencilerimizin ve okul personelimizin herhangi bir yangın ve deprem durumunda okulumuzu en kısa sürede nasıl boşaltılacağını ve nerede toplanılacağını tatbikat yaparak uyguladık.

MİSAFİRİMİZ VAR

Türkiye’de mimari, derslik ve sosyal alanlarıyla özel gereksinimli öğrencilere yönelik yapılmış, en modern ve en büyük okuldan biri olan Dentaş Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. Ve 2. Kademe Dentaş Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi’imizi Sınav Koleji Yönetici, öğretmen ve öğrencileriyle ziyarete geldiler.

mız çalışmalarımıza destek vereceklerini söylediler. Sınav Koleji Kurucu Müdür Murat TEPE’ye okulumuz verdiği desteklerden dolayı okul mü-

dürümüz Mustafa SÖYLEMEZO tarafından teşekkür belgesi verildi.

Sınav Koleji öğrencisi Mina YILDIZ’ın okulumuz hakkındaki düşüncesi

Otizmin sesi olmaya ne dersiniz?

Denizli’de bu soruya evet diyenlerin sayısı oldukça fazla. Okullar, işyerleri vb. sosyal ortamlar bu soruya çoktan evet demiş bulunmakta.

DOÇEM’de bunlardan bir tanesi. Okul gezerken ne kadar iyi bir iş yaptıklarını anladım. Bu tür okullarda gönüllü olanların sayısı çok az. Ama gönüllü olduktan sonra da mutlu olmak daha önemli. DOÇEM

Otizme dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak amacıyla okulumuzu ziyarete gelen Sınav Kolejinin 40 kişilik bir grup ile öğrencilerimizi okulumuzda ziyaret ettiler. Öğrencilerimizin yaptıkları çalışmaları yerinde gözlemleyerek ve onlarla etkinliklere katılarak güzel bir gün yaşadılar. Özel gereksinimli öğrencilerin de hayatın bir parçası olduğunu ve onları görmezden gelemeyeceğimizi, onlarla bir bütün olarak yaşayabileceğimizi, otizmin farkındalığını arttırmaya yönelik olarak yapacağı-

bunun ikisini de yapmış. Hem güler yüzlülük hem de gönüllülük. Muhteşem ikiliyi bir araya getirmişsiniz. Okulda oldukça fazla sosyal ortamın olması bizleri daha çok mutlu etti.

Otizme farklı bakmayın. Parkta otururken yanınıza otizimli bir çocuk gelse tepki göstermeyin. Konuşun onunla. Gülüyle onların kalbini fetih edebilirsiniz.

OKULDA ÇEVRE DÜZENLEMESİ

“Her bir çocuk ve okul çalışanının temiz ve bakımlı, çevresel olarak daha güvenli ve sağlık bilinci oluşmuş bir ortamda yaşama hakkı vardır; okullar çevresel olarak sorumluluk bilincine sahip davranışlara örnek oluşturmalıdır” düşüncesine sahip olan okulumuzda, okul bahçesi peyzaj çalışmalarına ağırlık verildi.

Modern bir okul olan okulumuza da modern bir çevre yakışır. Çünkü biz;

**“Özeliz ve Farklıyız,
Farkında mısınız?”**

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

Kutlu Olsun

Tüm dünyaya kardeşlik mesajlarının verildiği ve her türlü sorunun el ele, kardeşçe çözülmesi gerektiğinin hatırlatılması bakımından “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” çok büyük önem taşımaktadır. Atatürk’ün Türk çocuklarına armağan ettiği bu bayram, dünya çocukları arasındaki sevgi ve dostluk bağlarının gelişmesine katkı sağlamakta tüm insanların barış içinde yaşaması gerektiğini en güzel şekilde ifade etmektedir.

Her yıl bu bayram her ırktan ve dinden çocukların katılımıyla sevgi bahçesini andıran bir görüntü oluşturmaktadır. Bu sayede Atatürk’ün övünerek söylediği “Bugünün küçükleri, yarının büyükleridir. “sözü gerçekleşmiş oluyor.

İşte biz de bu düşünceyle dünün çocukları bugünün büyükleri olarak, bu güzel günde doyasıya mutluluk yaşayan öğrencilerimizin gösterilerinden karelerle bu günü unutulmaz kılıyoruz.

BİLMECELER

- 1-Her tarafı delik deşik olduğu halde içine su doldurabileceğimiz şey.
 2-Çekilmesi en zor şey nedir?
 3-Bir saniyede bir, bir dakikada iki fakat yüz bin senede hiç geçemeyen şey nedir?
 4-Önümüzde olduğu halde görmediğimiz şey?
 5-Hiç ağırlığı olmadığı halde 5 dakikadan fazla tutamadığımız şey?
 6-Ancak kırıldığı zaman işe yarayan şey nedir?
 7-Çalınabildiği halde görülmeyen şey nedir?
 8-Adam saçını ıslatmadan şampuanlamış neden?
 9-Tavuklar en çok sevdiği ülke?
 10-İçini boşaltınca büyüyen şey nedir?
- Cevap=(1-Sünger,2- Çile,3- A Harfi,4- Gelecek,5- Nefes, 6- Yumurta,7- Islık,8- Çünkü Kuru Saçlar İçin Yazıyormuş., 9- Mısır,10-Çukur)

Bir gün Nasreddin hoca şehre gelip bir arkadaşıyla birlikte handa kalmış. Gece yarısı Nasreddin Hoca'nın yanına gelip Sorar:

- Hocam uyudunuz mu?
 -Buyurun bir şey mi var?
 -Ben şeeeeey. Biraz borç para istiyordum. Hoca hemen horlamaya başlar:
 -Ben uyuyorum! demiş.

Matematikte ki şu uyuma bakar mısınız? Şiir gibi..

- 12 345 679 x 9 = 111 111 111
 12 345 679 x 18 = 222 222 222
 12 345 679 x 27 = 333 333 333
 12 345 679 x 36 = 444 444 444
 12 345 679 x 45 = 555 555 555
 12 345 679 x 54 = 666 666 666
 12 345 679 x 63 = 777 777 777
 12 345 679 x 72 = 888 888 888
 12 345 679 x 81 = 999 999 999
 12 345 679 x 999 999 999 =
 12345 678 987 654 321

ZEKA SORULARI

1. Bazı aylar 30, bazıları 31gündür; kaç ayda 28 gün vardır?
 2. Doktorunuz size 3 hap verir ve bunları yarım-şar saat arayla almanızı tavsiye ederse, ilaçların tamamını bitirirseniz ne kadar sürer?
 3. 6 adet kibrit çöpü ile 4 adet eşkenar üçgeni nasıl edebiliriz?
 4. Elinizde 5 lt ve 3 lt hacimli iki bidon mevcut. Sadece bu iki bidonu kullanarak 4 lt suyu nasıl elde ederiz.
 5. Bir çiftçinin 17 koyunu vardı. Sürüde salgın hastalık oldu, dokuzu ağır hastalandı, diğerleri öldü. Çiftçinin kaç koyunu var?

Simdi Yanıtlar:

1. Hepsinde, tüm aylarda 28 gün vardır. / 2. Bir saat
 3. üçgen piramit / 4. 3 litrelik bidonu doldur 5 litrelik bidona boşalt, bir kez daha 3 litrelik bidonu doldur 5 litrelik bidona boşalt. 3 litrelik bidonda 1 LİTRE su kalır. 5 litrelik bidonun içindeki suyu boşalt. 3 litrelik bidonun içinde kalan 1 litre suyu 5 litrelik bidonun içine dök. 3 litrelik bidonu bir kez daha suyla doldur ve 5 litrelik bidona boşalt. Böylece 5 litrelik bidonda 4 litre su olur. / 5. 9 canlı koyun

FIKRA

BURALIYIM

Cimri, kapısını çalan dilenciye:

"Bizim kasabamızda bunca fakir varken, bir yabancıya para vermem doğru olmaz." Dedi.
 "Ama ben buralıyım."

"Atma, atma kardeşim... Eğer buralı olsan benden sadaka ister misin?"

ÇARESİ

Nasreddin hoca pazara giderken mahalleden şakacı biri yanına gelip:

Efendim akşam uyurken fare ağzıma kaçtı. Bunun çaresi nedir?

- Çaresi kolay demiş Nasreddin hoca. Bir kediyi ağzına tepip yut.

okuldan kareler

okuldan kareler

okuldan kareler

okuldan kareler

VE YARDIM SEVERLERİMİZ

DENTAŞ Yönetim Kurulu'na
Çalışkan Gıda'ya
Mimar İbrahim ŞENEL'e
Çiçek Tekstil Yönetim Kurulu'na
Sınav Koleji'ne
Ferhat DEMİRTEN'E
Yüksek Çıta Koleji'ne
Akça Beton'a
Özel Çocukları Koruma Derneği'ne
Has inşaat Zeki Kaya'ya
Yüksektepe Marketler Zinciri'ne
Ata Ekmek'e
Sümer Gıda'ya
Yıldız Çanta'ya
Pekdemir Marketler Zinciri'ne
Silen Hizmet Gurubu'na
Duyu Market'e
Ayten Yeşil SÜZGEN'e
İnanç Mobilya'ya
İrfan ÖZDEMİR'e
Matbaa Bilal Ofset'e
Tekden Hastanesi'ne
Ferhatlar Koleji'ne
NSK Otizm Spor'a
Den-Bil Güvenlik Sistemleri'ne
Çınar Müzik'e
Arıkan Hurdacılık'a
İmza İnşaat'a
Erkan Mobilya'ya
Arda Pala Beko Bayii'ne
Öz Kandemir'e
Ramazan-Hayriye GÜNTÜRK'e

Okulumuzda Çalışan Bütün Öğretmenlerimize, Okulumuz Personeline
Okulumuza Yapmış Oldukları Maddi, Manevi Katkılarından Dolayı
Altın Sayfamızda Hepsine Ayrı Ayrı
ŞÜKRANLARIMIZI Sunarız.

Otizmin Sesi Ailesi

*Otizm eksiklik değil, farklılıktır.
Farklılıkları birlikte farkedelim.*

2 Nisan Dünya OTİZM
Farkındalık Günü